

Παναγία της Σφράππας

Πνευματικά βιώματα από το Ιερό Προσκύνημα

στη Ζωδόχο Πηγή Σφράππας

Παναγία της Σφράππας

Πνευματικά βιώματα
από το Ιερό Προσκύνημα
στη Ζωδόχο Πηγή Σφράππας

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμία διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτηρας απαγορευτικής των προσβολών της. Σύμφωνα με το Ν. 2121/1993 (όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει) και τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης (που έχει κυρωθεί με το Ν. 100/1975) απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου, η αποθήκευσή του σε βάση δεδομένων, η αναμετάδοσή του σε ηλεκτρονική ή μηχανική ή οποιαδήποτε άλλη μορφή, η φωτοανατύπωσή του και η ηχογράφησή του με οποιοδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά, στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση ή άλλη διασκευή χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

Ιερό Προσκύνημα Ζωοδόχου Πηγής Σγράππας
Εφημέριος: Αρχιμ. Ιερεμίας Καράμπελας
Σγράππα Μεσσηνίας Τ.Κ. 240 01
Τηλ. 27230-22274, 6938949011

Τίτλος: Παναγία της Σγράππας - Πνευματικά βιώματα από το
Ιερό Προσκύνημα στη Ζωοδόχο Πηγή Σγράππας.

Συγγραφέας: Αικατερίνη Κ. Διαμαντοπούλου-Κουτσομπού

Copyright: © Αικατερίνη Κ. Διαμαντοπούλου-Κουτσομπού

ISBN: 978-618-81902-3-8

Φωτογραφικό Αφιέρωμα

Θαυματουργή εικόνα της Παναγίας που φέρει υπόμνηση,
«Παρά Αναστασίου Αλεξοπούλου εν έτει 1835».

Παναγία της Σγράφπας

Η Λιτανεία που έγινε το 1927. Δεξιά όπως κοιτάζουμε την εικόνα είναι η μορφή της Γερόντισσας Αναστασίας και πίσω ο π. Γεώργιος Ανδρινόπουλος, Εφημέριος της περιοχής Ικλαινας-Ελαιοφύτου & Πλατάνου, ο οποίος τελούσε και Εφημέριος του Ιερού Προσκυνηματος.

Η Ιερή εικόνα της Ζωοδόχου Πηγής.

Η Ιερή εικόνα της Ζωοδόχου Πηγής
και μέρος των πολλών αφιερωμάτων των πιστών στη χάρι της.

Παναγία της Συράπας

Η Ιερή εικόνα της Παναγίας Παντάνασσας,
Ι. Μ. Ιβήρων Αγίου Όρους 1912.

Ο Τίμιος Πρόδρομος.

Ο Άγιος Γεώργιος.

Η Ιερή εικόνα της Παναγίας Παντάνασσας,
Ι. Μ. Ιβήρων Αγίου Όρους 1912.

Παναγία της Σγράφας

Η Ιερή εικόνα
της Παναγίας Παντάνασσας.

Ο Άγιος Γεώργιος
ο Νεομάρτυρας, ο εξ Ιωαννίνων.

Η θαυματουργή εικόνα της Πα-
ναγίας και ο π. Ιερεμίας, εφημέ-
ριος του Ι. Προσκυνηματος.

Το Αγίασμα στον περίβολο
του Ιερού Προσκυνηματος.

Ο Αρχάγγελος Μιχαήλ εν έτει 1966.

Παναγία της Σγράφας

Ἡ Σύναξις τῶν Ἁγίων
Ἀσωμάτων Δυνάμεων.

Η Ανάληψη του Κυρίου,
Ι. Μονή Ιβήρων Αγίου Όρους εν έτει 1918.

Ο Κύριος Ιησούς Χριστός.

Ο Άγιος Αντώνιος.

Ο Μέγας Αρχιερέυς.

Το τέμπλο του Ιερού Ναού της Παναγίας Σγράππας.

Ο Αρχιμ. Ιερεμίας, Εφημέριος
του Ιερού Προσκυνηματος της Παναγίας Σγράππας.

Παναγία της Σγράππας

Η θαυματουργή εικόνα της Παναγίας
και ο π. Ιερεμίας, εφημέριος του Ι. Προσκυνηματος.

Η είσοδος του Ι. Προσκυνηματος.

Η Γερόντισσα Αναστασία.

Με αισθήματα χαράς και συγκίνησης προλογίζω το βιβλίο αυτό για το Ιερό Προσκύνημα της Παναγίας της Σγράφπας, που επιμελήθηκε η αγαπητή μαθήτριά μου και νυν συνάδελφος κ. Αικατερίνη Διαμαντοπούλου- Κουτσουμπού, υπό την ευλογία και καθοδήγηση του Πανοσιολογιωτάτου Αρχιμανδρίτου κ. Ιερεμία Καράμπελα.

Με τρόπο εμπειριστατωμένο και ιστορικώς επακριβή μιλάει για το ιστορικό του Προσκυνηματος και τη θαυματουργική εύρεση της Ιεράς εικόνας της Παναγίας, τα θαύματά της, την αναδημιουργία του Προσκυνηματος και την σημερινή του νέα λαμπρότητα. Η συγγραφέας προχωρεί στη συμβολή της Παναγίας της Σηλυβριώτισσας στη ναυμαχία του Ναβαρίνου, που οδήγησε στην ελευθερία της πατρίδος. Επίσης μιλά για τη μάχη της Σχοινόλακας το 1825, καθώς και τους Γάλλους πεσόντες του στρατηγού Μαιζώνας.

Επιτάσσεται η Ασματική Ακολουθία της Παναγίας της Σγράφπας, σύνθεση Γερασίμου του Μικραγιαννανίτου, (1981) και ο Παρακλητικός Κανών της Παναγίας της Σγράφπας, σύνθεση του Σεβασμιωτάτου Μητροπο-

λίτη Εδέσσης Πέλλης και Αλμωπίας κ. Ιωήλ (2012). Αξιζει να σημειωθεί ότι για τον Παρακλητικό Κανόνα η συγγραφέας κατέβαλε ιδιαίτερες ενέργειες.

Όσα γράφει η κ. Διαμαντοπούλου με σεβασμό, έμπνευση και ευαισθησία θα ωφελήσουν ψυχικά τον αναγνώστη και θα τον βοηθήσουν ν' αποκτήσει πλήρη εικόνα για το Ιερό Προσκύνημα. Έχει και ο υπογράφων προσκυνήσει την Παναγία της Σγράππας, έχει ωφεληθεί από όσα είδε και από όσα άκουσε από τον Πανοσιολογιώτατο και έχει απολαύσει το πανέμορφο θέαμα του κόλπου από τον όμορφο κήπο του Προσκυνηματος.

Είθε η Παναγία να μας προστατεύει, με τις ευχές του Πανοσιολογιώτατου Αρχιμανδρίτου κ. Ιερεμία Καράμπελα.

Φώτιος Αρ. Δημητρακόπουλος
Καθηγητής Βυζαντινής Φιλολογίας
Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Ιστορικό του Ιερού Προσκυνήματος

*«Χαίρει καὶ ἀγάλλεται ὡ Πηγὴ, ὁ πιστὸς λαὸς σου,
ἐν εὐρέσει τῆς σῆς μορφῆς, καὶ πανηγυρίζει, ἐν Σγράππα
τῆς Πυλίας, τιμῶν καὶ μεγαλύνων, τὴν εὐσπλαχνία σου»*

Ἡ γη της Μεσσηνίας αποκαλείται ἤδη ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα «Μακαρία». Ὡς εὐλογημένη ἐγκωμιάζεται ἀπὸ τοὺς μεταγενέστερους καὶ νεώτερους. Καὶ δικαίως! Πρόκειται περὶ μίας ἀπὸ τὶς πιὸ ὀμορφες καὶ εὐφορες περιοχὲς τῆς πατρίδος μας. Πλουσιότατη σὲ ἱστορία, μνημεῖα καὶ πολιτισμὸ, μπορεῖ νὰ συναγωνίζεται τὰ μεγάλα ἀρχαιολογικὰ κέντρα. Στὴν ἀπαράμιλλη, γεμάτη ἐναλλαγὲς ωραιότητα τῆς «Μακαρίας γῆς», τοῦτο τὸ νοτιοδυτικὸ ἄκρο τῆς, ἡ Πυλία, ἀποτελεῖ τὸ πολύτιμο κόσμημά της. Περιοχὴ εὐγενῆς, κοσμοπολίτικη, γραφικὴ. Ἡ μακραίωνη ἱστορία τῆς ζωντανεὺει μέσα ἀπὸ τὰ καλοδιατηρημένα ομηρικὰ ἀπομεινάκια τοῦ βασιλείου τοῦ Νέστορος καὶ ἀπὸ τὰ μεσαιω-

νικά κάστρα και οχυρά. Οι φυσικοί όρμοι της διαυγέστατης θάλασσας, οι αμμόδεις παραλίες, ο πυρωμένος ήλιος του καλοκαιριού, τα δροσερά μελτέμια, η αψιά θαλασσινή αρμύρα και το ασημο-πράσινο των ελιών, δημιουργούν εικόνες παραδεισένιες, εντυπώσεις έντονες, χρώματα ζωηρά, που φωλιάζουν ανεξίτηλα στη θύμιση κάθε επισκέπτη, όταν περνά από τον κάλλιστο αυτό τόπο.

Τούτο το κάλλος ομορφαίνει περισσότερο με την παρουσία της Αμόλυντης Θεοτόκου. Εδώ διάλεξε να βρίσκεται το σπίτι και ο θρόνος Της. Τον καιρό που η Πυλία υπαγόταν στο Φραγκικό Πριγκιπάτο της Αχαΐας 1294-1432 το Παλαιόκαστρο είχε καταστεί κέντρο επιχειρήσεων του Τάγματος της Ναβάρας, προκειμένου να δυναμώσει την εξασθενημένη εξουσία του κατακτημένου εκείνη την περίοδο Φραγκικού Κράτους. Κατά την παράδοση, ανάμεσα στα έτη 1381-1402, η Ηγεμονίδα της Αχαΐας Μαρία των Βουρβόνων, έκτισε τον πρώτο μικρό Ναό της Παναγίας, αφιερωμένο στην Κοίμησή Της, στη θέση του σημερινού Ναού. Ο Ναός αυτός καταστράφηκε από τους Τούρκους το 1573, όταν κατέλαβαν την Πυλία και έκτισαν το φρούριο της Πύλου (Νιόκαστρο). Κατά το 1686, όταν οι ενετοί ήλθαν στην περιοχή, ανήγειραν και πάλι τον κατεστραμμένο Ναό. Έκτοτε ο ναός διατηρήθηκε μέχρι της επιδρομής του Ιμπραήμ, το έτος 1825, οπότε και καταστράφηκε τελείως.

Κατά τους χρόνους της τουρκοκρατίας, ο Ναός της Παναγίας υπήρξε ο μοναδικός τόπος προσευχής των υπόδουλων Χριστιανών, οι οποίοι, στην αγία Εικόνα της Παναχράντου, εύρισκαν την παρηγοριά και την ελπίδα.

Μπροστά Της έκλιναν το γόνυ και την κατασπάσθηκαν σπουδαίες μορφές του Αγώνος. Ο Αρχιμανδρίτης Γρηγόριος Δικαίος ή Παπαφλέσσας, προ της ενάρξεως της Επανάστασεως, πέρασε από δω, προσκύνησε τη Μεγαλόχαρη και την παρακάλεσε να βοηθήσει για την ελευθερία του έθνους. Ο Μαυροκορδάτος και ο Στρατηγός Μακρυγιάννης όταν έζησαν την πανολεθρία της μάχης της Σφακτηρίας, κινδυνεύοντας από το σπαθί των αλλοπίστων, μη δυνάμενοι να πράξουν κάτι περισσότερο, στράφηκαν προς την Παναγία της Σγράππας και προσευχήθηκαν, ο δε Μακρυγιάννης ανέπεμψε ικεσία προς Αυτήν από τον Ακάθιστο Ύμνο.

Μετά την απελευθέρωση της Ελλάδος από τον Γάλλο Στρατηγό Μαιζώνα και τα στρατεύματά του, το 1828, γύρω από τον κατεστραμμένο Ναό από τον Ιμπραήμ, συγκεντρώθηκαν περί τις 10 οικογένειες από το Σούλι-Παλιοχώρι και δημιούργησαν οικισμό, τον οποίον ονόμασαν «Βουβαλοβορό» (τόπος τροφής βουβαλιών). Το 1835 οι καινούργιοι οικιστές έκτισαν και πάλι το ναό στις μικρές διαστάσεις που είχε αρχικά προ της καταστροφής του. Πριν από την ανοικοδόμηση του ναού κατέσκαψαν τον τόπο των ερειπίων για την ανεύρεση της παλαιάς θαυματουργού Εικόνας, δυστυχώς όμως «ουδέν ευρέθη». Έτσι ο Προεστώς τότε του «Βουβαλοβορού», Αναστάσιος Αλεξόπουλος edώρισε στον καινούργιο ναό την σήμερα προσκυνούμενη Εικόνα της Ζωοδόχου Πηγής, σε αντικατάσταση της χαμένης παλαιάς εικόνας. Η έλλειψη νερού και η ελονοσία προερχόμενη από το έλος της Γιάλοβας, συνετέλεσαν ώστε ο τόπος εκείνος να αποδειχθεί ακατάλληλος για τη διαβίωσή τους, με α-

ποτέλεσμα σύντομα να εγκαταλειφθεί. Το έτος 1855 οι κάτοικοι μετακινήθηκαν 3 χιλιόμετρα βορειο-αντολικότερα, ιδρύοντας καινούργιο χωριό, το οποίο ονόμασαν «Σγράφπα», ίσως από την ύπαρξη «σγούρνας» νερού. Προ ολίγων ετών μετονομάστηκε σε Ελαιόφυτο, ένεκα των πολλών ελαιοδένδρων της περιοχής. Συνέπεια της μετοικίσεως αυτής ήταν η πλήρης εγκατάλειψη του Ναού και τελικώς η καταστροφή του. Στα ερείπια του Ναού φύτεψαν σχοίνοι και θάμνοι, όπου θάφθηκε λησμονημένη απ' όλους, η Εικόνα της Θεοτόκου, «η Ζωοδόχος Πηγή».

Ψευδαυματολογική εύρεση της Ιεράς Εικόνας

Σύρω στο έτος 1890, κάτοικοι διαφόρων ορεινών περιοχών της Αρκαδίας και Μεσσηνίας, ήλθαν και εγκαταστάθηκαν στον πέριξ του κατεστραμμένου Ναού τόπο, αναζητώντας χειμαδιά για τα ποιμνιά τους. Μεταξύ των άλλων ήλθε και η πενταμελής οικογένεια του Νικολάου Αργυροπούλου, από την Μπολέτα (σημερινή Μάκρη) Τριπόλεως. Μαζί με την 32 ετών ευσεβή σύζυγό του Αναστασία και τα τρία αγόρια τους, έκτισαν βορείως του Ναού πρόχειρη κατοικία και στάνη για τα πρόβατά τους. Κάποιο απόγευμα η Αναστασία, μαζί με το μικρότερο γιό της Δήμο, ανέβηκε στο «βουναλάκι» όπου ήταν τα ερείπια του ναού για να κόψει ξύλα. Αφού έκοψε όσα χρειαζόταν, τα έκαμε δέμα και τα ζαλώθηκε στους ώμους της. Ματαίως όμως προσπαθούσε να κινηθεί. Τί κι αν έβαζε όλη της τη δύναμη! Τί κι αν τη βοηθούσε ο Δήμος να σηκωθεί! Κάποια ανεξήγητη δύναμη την κρατούσε καθηλωμένη, δεμένη με το φορτίο της. Αφαίρεσε μερικά ξύλα από το δεμάτι και προσπάθησε

πάλι να ξεκινήσει για το σπίτι. Επ' ουδενί! Στενοχωρημένη, κουρασμένη και γεμάτη απορία, έλυσε τα ξύλα από την πλάτη, τα παράτησε εκεί και έφυγε. Όταν επέστρεψε σπίτι, διηγήθηκε το συμβάν στον άντρα της και στους γείτονες, μα κανείς δεν την πίστεψε, αντιθέτως την περιγέλασαν. Οκτώ ημέρες πέρασαν από τότε γεμάτες αγωνία και απορία. Την ογδόη ημέρα η Αναστασία βρέθηκε και πάλι στον ίδιο χώρο. Πήγε με μια γειτονοπούλα της να μαζέψουν χόρτα. Την ώρα που ήταν ξεχασμένη και είχε συγκεντρωθεί στο μάζεμα των χόρτων, ακούει μια γυναικεία φωνή να βγαίνει κάτω από τα πόδια της και να λέει: «Διώξε το κορίτσι και κάθισε, έχω κάτι να σου πω». Φοβισμένη, άρπαξε το κορίτσι από το χέρι και άρχισαν να τρέχουν. Όταν έφθασε λαχανιασμένη στο σπίτι της, την ώρα που έπιασε το μάνταλο ν' ανοίξει την πόρτα, κρέμονταν από εκεί, τρία φίδια. Έκανε πίσω και μέσα στην τρομάρα της φώναξε δυνατά: «Παναγία μου!» Με την επίκληση του ονόματος της Παναγίας τα φίδια εξαφανίστηκαν. Δεν είχε πλέον αμφιβολία ότι επρόκειτο περί θαυμαστών γεγονότων. Η ψυχή της όμως ήταν μπερδεμένη. Δεν ήξερε τί να κάνει. Ήθελε να τα πει στον κόσμο, ήξερε όμως ότι το μόνο που θα κάνουν είναι να την περιγέλασουν και πάλι όπως και την πρώτη φορά.

Οι μέρες περνούσαν και η ψυχή της Αναστασίας ταραγμένη, ζητούσε εξηγήσεις. Η γλυκιά εκείνη φωνή που άκουσε στο χωράφι, αντηχούσε μέσα της και την βύθιζε σε σκέψεις. Μόνη διέξοδός της ήταν η προσευχή, στην οποία ζητούσε από την Παναγία να την ηρεμήσει. Κάποιο Σαββατόβραδο, κουρασμένη από τις δουλειές, ε-

Ξουθενωμένη ψυχικώς από τις σκέψεις, μετά από πολύ προσευχή έπεσε να κοιμηθεί. Ο άνδρας της απουσίαζε από το σπίτι. Είχε κατεβεί στην πόλη και θα επέστρεφε την επόμενη μέρα. Δύσκολος ο ύπνος για την Αναστασία τη νύχτα εκείνη. Κατά τα ξημερώματα βάρουναν και έκλεισαν τα βλέφαρά της. Την ώρα που ήσυχα κοιμόταν, παρουσιάσθηκε μια γυναίκα μεγαλοπρεπής και απαστράπτουσα, φέρουσα φωτοστέφανο. Η όψη της ήταν αυστηρή, η φωνή και η έκφρασή της επιτακτική. Απευθύνεται προς την Αναστασία: «Γιατί Αναστασία δεν υπήκουσες και αδιαφόρησες εις τας κλήσεις μου, τας οποίας προ ολίγων ημερών σου έκαμα εις τον λόφον;» Η Αναστασία ξυπνά τρομαγμένη από το όραμα και τα ελεγκτικά λόγια της γυναίκας. Σηκώνεται και κάθεται στην άκρη του κρεβατιού για να συνέλθει. Ρίχνει μια ματιά στα παιδιά της και βλέπει ότι κοιμόνταν ήσυχασαν τίποτα να μην συνέβαινε. Βλέπει γύρω στο δωμάτιο και στρέφεται προς το μέρος που άκουσε τη φωνή. Τότε βλέπει ολόσωμη την Παναγία, πρόσωπο προς πρόσωπο. Η όψη Της ήταν αγγελόμορφη, ενώ ολόκληρο το φτωχικό δωμάτιο έλαμπε από τη θεία Δόξα και μוסχοβολούσε από την παρουσία της Θεοτόκου.

Με τρεμάμενη φωνή η Αναστασία ρωτά: «Ποιά είσαι εσύ αρχόντισσά μου». Τότε η Πανάχραντος γλυκαίνει περισσότερο τη μορφή της και τη χροιά της φωνής της, και της απαντά: «Εγώ είμαι! Ευαγγελίζου γην χαράν μεγάλην». Η Αναστασία, με χαρούμενη φωνή, γεμάτη λαχτάρα, φωνάζει: «Η Παναγία!» και άρχισε να Την δοξολογεί και να προσεύχεται, μέχρι που τη διέκοψε η Δέσποινα του κόσμου και της είπε: «Σε κάλεσα ως

την πιο αγνή και την πλέον ευσεβή γυναίκα του τόπου. Θα μεταβείς στην Ίκλαινα και θα εύρεις τον ιερέα Αριστομένη Δημόπουλο και να του πεις να συγκεντρώσει τους Σγραπαίους και να έλθουν να εκθάψουν την εικόνα μου, η οποία ευρίσκεται πλησίον της Ζαλιάς σου, επί του απέναντι λόφου και κάτω από την ξυλοκερατιά».

Μετά την εντολή αυτή, η Παναγία εξαφανίσθηκε. Η Αναστασία αμέσως, παρά την καταρρακτώδη βροχή που έριχνε εκείνη την ευλογημένη νύχτα βγήκε από το σπίτι για να πράξει όλα όσα την διέταξε η Παναγιά μας. Το πρωί, πριν ακόμη ο ιερέας σημάνει την καμπάνα, η Αναστασία είχε φθάσει σπίτι του και του εξιστορούσε όλα όσα συνέβησαν. Ο παπά Αριστομένης δεν πίστεψε τίποτα απ' όσα του ανέφερε η Αναστασία, και έφυγε για τον Ναό να τελέσει τη θεία Λειτουργία. Την ώρα που κτυπούσε η καμπάνα, πληροφορείται ότι το παιδί του έπαθε ατύχημα, έπεσε από τον εξώστη του σπιτιού. Ενώ έτρεχε προς το σπίτι του για το παιδί, τον προλαμβάνει μια γειτόνισσα και ταραγμένη του αναφέρει δεύτερο άσχημο νέο, πως η παπαδιά έπεσε από τη σκάλα. Τότε ο ιερέας, «ελθών εις εαυτόν» θεώρησε ότι τα συμβάντα αυτά είναι σημάδια της Παναγίας και αποτελέσματα της δυσπιστίας του. Χωρίς να χάσει καιρό, ιππεύει το άλογό του και ξεκινά να εκτελέσει όσα του παρήγγειλε η Παναγία, μέσω της ταπεινής Αναστασίας. Κατά τη διαδρομή, «εψύγη» ο πόθος και άρχισαν οι σκέψεις της αναβολής. Σκέφθηκε πως, ό, τι είναι να κάνει, θα το κάνει αύριο και αποφάσισε να γυρίσει πίσω. Στο δρόμο το άλογο του ιερέα ανεξήγητα, έπεσε νεκρό. Μεταμεληθείς και πάλι για την αμφιβολία του, συγκέντρωσε

τους κατοίκους, διοργάνωσε συνεργείο και άρχισαν τις εκσκαφές στην υποδειχθείσα τοποθεσία.

Όλη την ημέρα έσκαβαν με ενθουσιασμό. Ολόκληρο τον λόφο όργωσαν, μα η εικόνα πουθενά. Αποφάσισαν να εγκαταλείψουν τις προσπάθειες. Η Αναστασία με δάκρυα και ικεσίες, βέβαιη για το αποτέλεσμα τους παροτρύνει να συνεχίσουν κι ας έπεσε η νύχτα. Υπό το φως της σελήνης ακούγεται ένας υπόκοφος κρότος από την τσάπα ενός χωρικού. Ω του θαύματος! Η ιερά εικόνα της Ζωοδόχου πηγής απεκαλύφθη. Ιερό δέος δάκρυα και αναφιλητά κατέλαβαν τους πάντες. Ένας προς έναν εναγκαλιζόνταν το ιερό Εικόνισμα και το φιλούσαν με ευλάβεια και ευγνωμοσύνη. Η ευλογημένη εκείνη ημέρα της ευρέσεως ήταν η 23η Αυγούστου του 1892.

Ἡ δημιουργία του Ἱεροῦ Προσκυνήματος

Ἡ ευλάβεια των κατοίκων της Τρίπολης καθώς και των κατοίκων της περιοχής ανήγειρε τον σημερινό Ναό. Ο σεβασμός, η ευλάβεια και η αγάπη των Αρκαδών έκτισαν τα κελιά και όλα τα κτίσματα. Οι Τριπολιτσιώτες ιδιαίτερώς ευλαβούνται την Παναγία της Σγράππας και διατηρούν δεσμούς με το ιερό Προσκύνημα, ένεκα της εξ Αρκαδίας καταγωγής της Αναστασίας και για τούτο το συντηρούν παντοιοτρόπως. Οι καταγόμενοι εκ Τριπόλεως, Παναγιώτης Γιαννόπουλος και Θεόδωρος Γιαννόπουλος είναι οι δωρητές του τόπου που κτίσθηκε το ιερό Προσκύνημα γι' αυτό και υπάρχει μαρμαρίνη πλάκα με τ' όνομά τους στην είσοδο του προαύλιου χώρου του Ἱεροῦ Προσκυνήματος.

Το ιερό Προσκύνημα της Παναγίας της «Σγράππας» εορτάζει τρεις φορές το χρόνο. Η πρώτη στη μνήμη της Ζωοδόχου Πηγής, την Παρασκευή της Λαμπρής. Η δεύτερη, τον Δεκαπενταύγουστο στην Κοίμηση της Θεοτόκου και η τρίτη ιερά Πανήγυρη επιτελείται κατά την ημέρα της ευρέσεως της ιεράς Εικόνας, στις 23 Αυγού-

στου. Για την εορτή της Ευρέσεως συνετάχθη ιερά «Ασματική Ακολουθία» στο Άγιον Όρος, υπό του Υμνογράφου της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, Γέροντος Μοναχού Γερασίμου Μικραγιαννανίτου το έτος 1984. Προσφάτως, το έτος 2013 συνετάχθη ο «Παρακλητικός Κανών της ιεράς Εικόνας» υπό του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Εδέσσης, Πέλλης και Αλμωπίας, κ. Ιωήλ.

Η κτιριακή ανασυγκρότηση του ιερού προσκυνηματος, όπως και η πνευματική ζωή, βρίσκονται εν εξελίξει. Καταβάλλεται εντονότατη προσπάθεια από τον άγιο Ηγούμενο, π. Ιερεμία, ώστε η υλική ανάπτυξη να συμπορεύεται με την πνευματική. Με προσωπική του μέριμνα, συνέχισε και επαύξησε το πρόγραμμα αποκατάστασης, ανακαίνισης και επέκτασης του ιερού Προσκυνηματος. Ευσεβής πόθος του ήταν και είναι να αναπτύσσεται ολοένα και περισσότερο το προσκύνημα «κατ' ἄμφω», πάντοτε υπό τας πατρικὰς ευχὰς και ευλογίας τού Σεπτού Σεβασμιωτάτου κ.κ. Χρυσοστόμου.

Ο Ορθόδοξος τρόπος αυτός της αύξησης του προσκυνηματος επικυρώνει τη μαρτυρία τού Μ. Βασιλείου: ζει «ὡς ψυχὴ ἐν πολλοῖς σώμασι», πορευόμενη «κατὰ δύναμιν ἀσκουμένη καὶ κατὰ χάριν εὐαγγελιζομένη», εις τους εγγύς και τους μακρὰν ἀδελφούς, ἐπιζητῶν Ἰησοῦν Χριστόν «καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον» (Α' Κορ. 2, 2).

Το ιερό αυτό προσκύνημα αποτελεί το πνευματικό ορμητήριο για την ιεραποστολική δράση τού π. Ιερεμίου «στον αγρό τού Κυρίου». Με πνεύμα θυσίας, ευρύτητα πνεύματος και υψηλή συναίσθηση της αποστολής του διακονεί παντοιοτρόπως τούς αναξιοπαθόντας ἀδελφούς, ανακουφίζοντας πολλούς πάσχοντες.

Έτσι, το ιερό προσκύνημα της Ζωοδόχου Πηγής, παρέχει σήμερα πλούσια πνευματική και ψυχική ωφέλεια στους επισκέπτες της, που με πίστη προστρέχουν να γευθούν τα νάματα της αθανασίας, τα οποία αναπαύουν και γαληνεύουν τον ταραχώδη νου τού σύγχρονου ανθρώπου.

Ο απλός προσκυνητής, αισθάνεται εκεί πιο ζωντανή τη συνάντηση του αιώνιου με το πρόσκαιρο, ενώ βιώνει στο παρόν τη διαχρονικότητα των σωτηριολογικών γεγονότων.

Η επίσκεψη των πιστών στο ιερό προσκύνημα εγείρει μια κλήση για εντονότερη πνευματική προετοιμασία και μεγαλύτερη πνευματική εγρήγορση. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να στρατευθούμε στην κοινή προσπάθεια για αληθινή βίωση της πνευματικής ζωής, όπως ακριβώς την έζησαν όλοι οι Άγιοι της Εκκλησίας μας.

Η μυσταγωγική συμμετοχή μας, με τη δέουσα προσοχή, τον φόβο τού Θεού, την πίστη και την αγάπη στη Θεία Λατρεία συνιστά την πραγματική δωρεά μας στον πάντα νεογέννητο (στις καρδιές μας) Χριστό. Η μυστηριακή ζωή είναι εκείνη που συμβάλλει στην πνευματική μας καλλιέργεια, μιλώντας στις καρδιές μας με ανείπωτες αποκαλυπτικές εμπειρίες. Μέσα από τη Θεανθρώπινη κοινωνία κατανοούμε τη Χάρη τών Αγίων και δεχόμαστε τη μεσιτεία τους.

Υπό το πρίσμα τής αιώνιας προοπτικής που καθοδηγεί την επίγεια πορεία των ανθρώπων, η Χάρη τού Θεού ανέδειξε και διαρκώς αναδεικνύει την αιώνια δόξα τών σεπτών μορφών τών Αγίων, ανασύροντας από το σκοτάδι τής άγνοιας και προβάλλοντας στο άπλετο φως τής

αλήθειας τα ιερά τους λείψανα. Στόχος των αρκαδών και ντόπιων προσκυνητών οι οποίοι είχαν άμεση επικοινωνία με την γερόντισσα Αναστασία, αλλά και όσοι ευεργετήθηκαν με την προσευχή της, είναι να δουν να την κατατάσσει η Ορθόδοξη Εκκλησία μας στον χορό των Οσίων. Πράγματι η ζωή της ήταν οσιακή, είδε την Παναγία επανειλημμένως, η οποία της μίλησε και την προέτρεψε να προχωρήσει στην θαυματουργική εύρεση της Αγίας Εικόνας της. Ο τρόπος που συμβούλευε τους πονεμένους προσκυνητές και η παρηγορία της στην Παναγία είναι αξιοθαύμαστη. Είμαστε στη διαδικασία συγκέντρωσης και καταγραφής των θαυμάτων που η γερόντισσα Αναστασία είχε επιτελέσει με τη χάρη της Παναγιάς όσο ήταν εν ζωή αλλά και μετά την κοίμησή της το 1951. Η ανακομιδή των λειψάνων της έγινε στα μέσα Σεπτεμβρίου του 1995 και η λάρνακά της φυλάσσεται στην είσοδο του Ιερού Προσκυνήματος. Ευελπιστούμε πως όταν θ' ανοιχθεί η Λάρνακά της θα βρεθούμε μπροστά σ' ένα ακόμη θαύμα.

Η παράδοση της Εκκλησίας υπαγορεύει τη φανέρωση, μέσω των αγίων και των οσίων μας, της αγάπης και του απείρου ελέους του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Στην εκκλησία μας αναρίθμητα λείψανα μεγάλων Αγίων και Οσίων δύναται ο πιστός να προσκυνήσει, λαμβάνοντας πλούσια ευλογία. Αυτό που νιώθει είναι ανείπωτο: μια πνευματική ανά(σ)ταση, ενίσχυση και αγαλλίαση. Η θαυματουργική ανεύρεση των ιερών λειψάνων θα πρέπει θεολογικά να ερμηνευθεί ως ζωντανή παροχή τής άκτιστης ενέργειας του Τριαδικού Θεού από αγάπη προς τον άνθρωπο, ιδίως τον πιστό.

Θαύματα της Παναγίας της Σγράφπας

Η Παναγιά της Σγράφπας έχει τη Χάρη της τεκνογονίας, γι' αυτό και πάρα πολλά άτεκνα ζευγάρια επικαλούμενα την Παναγιά μας αποκτούν τέκνα, τα οποία βαπτίζουν στο Ι. Προσκύνημα. Πολλά φέρουν τα ονόματά Ζωή, Ζώης, Μαρία, Παναγιώτης, Παναγιώτα, Μάριος, Δέσποινα. Βέβαια τα θαύματα της Παναγίας μας είναι πάρα πολλά και απερίγραπτα. Ενδεικτικά αναγράφονται τα κάτωθι:

Θεραπεία σ' ανάπηρο παιδάκι

- Κατά την παράδοση ανάπηρο παιδάκι 8 με 10 ετών περίπου μεταφέρθηκε επάνω σε κρεβάτι από σανίδες στο Ι. Προσκύνημα. Η γερόντισσα Αναστασία έκανε προσευχή και τους παρότρυνε να κάνουν αγρυπνία και παράκληση στην Παναγιά και το παιδί θα γίνει καλά. Κατά τη διάρκεια της αγρυπνίας ακούστηκε μια παιδική φωνή να λέει «μαμά θέλω να πάω έξω». Σηκώθηκε απ' το κρεβατάκι του και βγήκε έξω, και όταν επέστρεψε κρατούσε ένα λουλουδάκι, το οποίο χάρισε στην εικόνα της Παναγίας. Οι γονείς του αλλά και όλο το πλήρωμα του εκκλησιάσματος ευχαρίστησαν πολλαπλά, δοξολογώντας την Παναγιά για το θαύμα που βίωσαν.

Προστασία της Παναγίας και ευλογία της στην Ζωή της οικ. Εύδη

- Η οικογένεια της Αγγελικής Εύδη, από την Μάκρη Τριπόλεως το 1930 περίπου ήλθε εδώ να πάρει την ευχή της Παναγίας, για το τί εξέλιξη θα έχει ο Γιωργής ο γιός τους που τελείωσε την Ακαδημία ως δάσκαλος και ετοιμαζόταν για περαιτέρω σπουδές στην Αμερική. Ήρθαν μέχρι την περιοχή των Κρεμμυδιών με αυτοκίνητο και μετά αποφάσισαν να προχωρήσουν με τα πόδια στο Ι. Προσκύνημα. Έχασαν το δρόμο, και ξαφνικά ακούστηκε μια φωνή «γυρίστε πίσω γιατί θα σας φάνε τα τσακάλια». Όταν ξημέρωσε πήγε προς συνάντησή τους η γερόντισσα Αναστασία και τους είπε: «Αγγελική «εάν εχθές το βράδυ δεν σας φώναζε η Παναγιά, θα σας έτρωγαν τα τσακάλια». Πράγματι, και διασώθηκαν θαυματουργικά από βέβαιο θάνατο, αλλά και λαμπρός Καθηγητής Πανεπιστημίου παγκοσμίου κύρους έγινε, ο γιός της, Γεώργιος Εύδης.

Θεραπεία σε μακροχρόνια ακινησία - ακαμψία

- Το 1939 η κ. Στυλιανή Βάγγαλη θεραπεύθηκε θαυματουργικά απ' την Παναγιά μας. Σήμερα βρίσκεται εν ζωή και διηγήθηκε στον π. Ιερεμία εφημέριο του Ιερού Προσκυνηματος τα εξής: «Σε ηλικία 14 χρονών μ' έφεραν οι γονείς μου αγκαλιά διότι δεν περπατούσα ήμουν ένα κουβάρι με ακαμψία στα άκρα. Με πήρε η γερόντισσα Αναστασία αγκαλιά, αφού έκανε θερμή προσευχή στην Παναγιά μας, με σταύρωσε και με γύρισε τρεις φορές γύρω απ' την Αγία

Τράπεζα, είπε στους γονείς μου, το παιδί σας θα γίνει καλά, και πράγματι η πληροφόρηση που είχε από την Παναγιά μας επιβεβαιώθηκε. Αμέσως περπάτησα τρεις φορές γύρω από της Εκκλησία, ενώ πριν δεν μπορούσα να σηκωθώ..... να κινηθώ και όχι μόνον αυτό, ευδόκησε η Παναγιά και δημιούργησα οικογένεια απέκτησα τέκνα. Βίωσα την ευαγγελική ρήση σόλο της το μεγαλείο: «Τα αδύνατα τοις ανθρώποις δυνατά εστί παρά τω Θεώ». Ευχαριστώ εγκάρδια τη Μεγαλόχαρη και την ευγνωμονώ».

Διάσωση από βομβαρδισμό πλοίου το 1945

- Το 1940 ήλθε η κ. Αλεξάνδρα Χουρσαλά, ηλικίας σήμερα 100 ετών, απ' την Τρίπολη να πάρει την ευχή της Παναγίας αλλά και να ζητήσει απ' τη γερόντισσα Αναστασία να προσευχηθεί και να μεσιτεύσει στη Μεγαλόχαρη επειδή θα πήγαινε στον Καναδά και είχε ανασφάλεια και αγωνία για το πώς θα είναι η ζωή της εκεί. Σε όραμα η γερόντισσα είδε την Παναγία να της λέει: «Επειδή ήλθες εδώ να ζητήσεις τη χάρη μου, θα σ' ευλογήσω και όλα θα πάνε καλά». Όπως διηγείται η ίδια, το πλοίο βομβαρδίστηκε, και τότε την πήρε η Παναγία απ' το χέρι και την διέσωσε. Έλαβε χώρα και το εξής θαυμαστό συμβάν. Οι αποσκευές της από λάθος των ναυτεργατών, φορτώθηκαν σε άλλο πλοίο, διασώθηκαν και αυτές και όταν έφτασε στον προορισμό της την κάλεσαν να τις παραλάβει. Όταν επέστρεψε το 1955 έκανε δώρο στην Παναγία, το τέμπλο του ιερού ναού, το οποίο έχουμε σήμερα στο Ιερό Προσκύνημα, ευχαριστώντας από βάθους καρδιάς για την θαυμαστή διάσωσή της.

Τυφλή βρίσκει το φως της

- Το 1945 γυναίκα από τον Άγιο Φλώρο τυφλή έφερε την αδελφή της με τ' άλογο, προσκύνησαν την Παναγιά και γνώρισαν την γερόντισσα Αναστασία. Της ζήτησε να προσευχηθεί, αυτή έκανε θερμή προσευχή στο κελί της και τους είπε: «απόψε θα δει το φως της». Κατά τα μεσάνυχτα η μικρή αδελφή της η τυφλή φώναξε: «τι είναι αυτά τα δέντρα»; και μέχρι να τελειώσει η αγρυπνία είδε τους ανθρώπους που μέχρι πριν λίγο περνούσε για δέντρα.

Κωφάλαιο παιδάκι θεραπεύεται

- Το 1946 έφεραν ένα μουγκό παιδάκι που μούγκριζε, μετά από ολονυχτία -Παράκληση στην Παναγιά και με την προσευχή της γερόντισσας Αναστασίας το παιδάκι θεραπεύθηκε. Την άλλη μέρα το πήρανε και το μετέφεραν στο πλησίον χωριό, τη Γιάλοβα, δίνοντας τη μαρτυρία σε όλους ότι το θεράπευσε η Παναγιά, ευγνωμονώντας από βάθους καρδιάς τη Μεγαλόχαρη.

Ολοκλήρωση του μαντρότοιχου στο Ι. Προσκύνημα

- Το 1955 μετά τον θάνατό της, η Γερόντισσα Αναστασία παρουσιάστηκε στη γιαγιά Σταμάτα Σταυροπούλου και της είπε: «Σταμάτα στην Παναίτσα δεν τελείωσαν τις μάντρες, γιατί δεν υπάρχουν χρήματα, γι' αυτό θα κάνεις έρανο στη Συλίμνη και σε άλλες δύο κωμοπόλεις

να συγκεντρώσεις χρήματα και να τελειώσει ο μαντρότοιχος. Αυτή απάντησε: «Δεν μπορώ γιατί έχω την εγγονή μου την μικρή Γεωργία». Εκείνη της απάντησε: «Εγώ θα την κοιμήσω από το πρωί μέχρι να γυρίσεις». Πράγματι, το παιδάκι κοιμόταν όλη τη μέρα και η γιαγιά Σταμάτα μπόρεσε να μαζέψει τα χρήματα και να τα δώσει ώστε να τελειώσει ο μαντρότοιχος.

Ευλογία για τεκνοποιία

- Το 1956 μία γυναίκα, η κ. Νικολέτα από την Σκόπη Τριπόλεως, διηγήθηκε την δοκιμασία της, η οποία δεν μπορούσε να κάνει παιδί. Είχε δύο αποβολές, όταν ήταν έγκυος οκτώ μηνών η πρώτη και τεσσάρων μηνών η δεύτερη. Μία γειτόνισσά της, η κ. Αικατερίνη την είδε που είχα λιώσει απ' την θλίψη και της μίλησε για την Παναγία της Σγράππας, με πολύ θερμά λόγια. Είπε «Ότι ζητήσεις απ' την Παναγία μας, από καρδιάς και με πίστη, θα στο δώσει. Έλα μαζί μας να την προσκυνήσεις στις 22/8/1956. Θα πάμε στη χάρη της. Ήρθα με πόνο καρδιάς και οδύνη. Πράγματι σε δέκα μέρες είδα την Παναγία στον ύπνο μου να κάθεται στο δεξί ψαλτήρι, έχοντας κλήση της κεφαλής της. Παναγιά μου της είπα χάρισέ μου ένα παιδάκι. Η Μεγαλόχαρη έδωσε την συγκατάβασή της. Ξύπνησα κλαίγοντας και μην μπορώντας ν' αρθρώσω λέξη απ' την συγκίνησή μου. Ήρθε η λύτρωση. Σε σύντομο χρονικό διάστημα έμεινα έγκυος, γέννησα ένα χαριτωμένο αγοράκι το οποίο βάπτισα Παναγιώτη. Τώρα έχω εγγόνια και δισέγγονο. Από καρδιάς ευχαριστώ την Παναγιά.

Επιστροφή απ' την ανομία

- Δύο νεαροί φίλοι αλλά και πρώτα εξαδέλφια από τα Φιλιατρά, που ήρθαν να προσκυνήσουν την Παναγιά, είχε λάβει η Γερόντισσα Αναστασία την πληροφορία της άνομης ζωής και σχέσης που είχαν μεταξύ τους. Όταν έφθασαν, τους κάλεσε η γερόντισσα και τους είπε προσωπικά για τη ζωή τους, ότι έχουν μολυνθεί από την ανομία και πρέπει να εξομολογηθούν και να επιστρέψουν στην εν Χριστώ Ζωή.

Θεραπεία σε νέο με βαρύ καρδιολογικό νόσημα

- Το 1967 νέος από την περιοχή μας υπέφερε απ' την καρδιά του πήγε στο Χιούστον της Αμερικής να χειρουργηθεί από τον διακεκριμένο επιστήμονα, χειρουργό κ. Ρουμανά, καταγόμενο απ' τα Κρεμμύδια. Η εγχείρηση πραγματοποιήθηκε αλλά η εξέλιξη του παιδιού χειροτέρευε. «Δυστυχώς» του απάντησε ο γιατρός, «δεν πάμε καλά. Δεν υπάρχει ελπίδα να σωθεί το παιδί σου». Ο πατέρας του παιδιού λύγισε αλλά δεν έχασε την ελπίδα του. Είχε οικοδομήσει τη μάντρα της εκκλησίας και ευλαβείτο ιδιαιτέρως την Παναγία μας. Προσευχήθηκε μ' όλη τη δύναμη της ψυχής του και τελικά του παρουσιάστηκε η Παναγία και του είπε: «μην φοβάσαι θα γίνει καλά το παιδί σου». Πράγματι με τη χάση της Παναγιάς το παιδί θεραπεύθηκε πλήρως, γι' αυτό και μετέπειτα ο άνθρωπος αυτός μερίμνησε ώστε να αγιογραφηθεί η Ανάσταση, ως ένδειξη ευγνωμοσύνης προς την Παναγιά, διότι πράγματι το παιδί του από νεκρό που ήταν αναστήθηκε.

Διάσωση σε αυτοκινητιστικό ατύχημα

- Οδηγός Νταλίκας από την άνω Μεσσηνία μας διηγήθηκε το θαύμα που έγινε σ' αυτόν: «Έπεσα με τη νταλικά μου σε γκρεμό και διασώθηκα σοβαρά τραυματισμένος». Στο ΚΑΤ που με μετέφεραν είδα σε όραμα την Παναγία της Σγράππας που μου είπε, ότι θα γίνω σύντομα καλά και μου περιέγραψε ακριβώς την διαδρομή. Θα περάσεις μέσα από τη Γιάλοβα, προκειμένου να φτάσεις στο Ιερό Προσκύνημα για ν' ανάψεις τη λαμπάδα σου». Ήλθε πράγματι από την επάνω Μεσσηνία και άναψε δύο λαμπάδες στη Μεγαλόχαρη ευχαριστώντας την για το θαύμα που του έκανε.

Θεραπεία καρκίνου στο λάρυγγα

- Στον γιό ενός ζευγαριού έγινε διάγνωση: «Καρκίνος στο λάρυγγα». Πήραν λαδάκι απ' το ακοίμητο καντήλι της Παναγιάς μας, σταύρωσαν το παιδί στο λαιμό του και σιγά-σιγά η ασθένεια εξαλείφθηκε.

Ερχομός ταχύς απ' τον πόλεμο

- Άνθρωπος απ' τα γύρω χωριά που πολέμησε στο Αλβανικό μέτωπο άργησε να έρθει και η αδελφή του που ανησύχησε πάρα πολύ ήρθε στην Παναγία της Σγράππας, προσευχήθηκε και παρακάλεσε και τον τότε εφημέριο π. Βλάσιο να τον μνημονεύει. Πράγματι, σε σύντομο χρονικό διάστημα δύο μηνών ο αδελφός της επέστρεψε.

Το κατέβασμα της βαριάς καμπάνας

- Όταν έφτιαχναν το καινούριο καμπαναριό έλεγε η γερόντισσα Αναστασία πώς θα κατεβάσουμε την βαριά καμπάνα; Τότε άνοιξε το δέντρο που βρισκόταν πλησίον και δέχθηκε στην αγκαλιά του τη καμπάνα και έτσι έφτασε στο έδαφος με μεγάλη ασφάλεια.

Θαυματουργική θεραπεία σ' ανάπηρα παιδάκια

- Έρχονταν οι μητέρες που είχαν ανάπηρα παιδάκια και τ' άφηναν στο Ναό με την ελπίδα, κάτι να κάνει η Παναγιά μας γι' αυτά, πιστεύοντας στην προσευχή και την παρηρησία της γερόντισσας Αναστασίας. Ήρθαν δύο κωφάλαλα παιδάκια από την περιφέρεια της Μεσσηνίας. Η μάνα του ενός παιδιού το άφησε στο ναό παρακαλώντας την Αναστασία να το βοηθήσει. Εκείνη πήρε το παιδάκι απ' το χέρι, την ώρα που διάβαζε ο παπάς το Ευαγγέλιο και το βάλε κάτω από το πετραχήλι του, ενώ η ίδια έμεινε κοντά του και προσευχόταν. Μόλις τέλειωσε ο Ιερέας πετάγεται το παιδάκι φωνάζοντας: «μαμά με την παιδική φωνούλα του για πρώτη φορά, κι έψαχνε να βρεί τη μαμά του».

Η διάσωση απ' τον σεισμό της Καλαμάτας το 1986

- Ο κ. Κωνσταντίνος Μπαλαφούτης μας αναφέρει την κάτωθι θαυμαστή παρέμβαση προς σωτηρίαν του ιδίου και της οικογενείας του:

«Στις 13 Σεπτεμβρίου του 1986, ημέρα Σάββατο, ζούσα στην Καλαμάτα. Ξύπνησα φέρνοντας στο νου μου τ' όνειρο που είδα. Βρισκόμουν στην Ζωοδόχο Πηγή, την Παναγίτσα της Σγράππας, με την σύζυγό μου και τις δυο μου κόρες. Εκεί ήταν και οι δυο αξιωματικοί απ' το χωριό μου, Σχοινόλακα Πυλίας. Ο ένας Ταγματάρχης και ο άλλος δόκιμος, ένστολοι. Ξαφνικά άρχισε μια δυνατή βροχή. Έτρεξα με την οικογένειά μου κάτω απ' το μόνιμο υπόστεγο για να προφυλαχθούμε απ' την καταγίδα. Ένας φόβος, μία αγωνία μ' οδήγησαν να πάρω την οικογένειά μου και ν' απομακρυνθώ απ' την πόλη, παρά την έντονη αντίδραση της συζύγου και των παιδιών μου. Εκείνη την ημέρα ήταν τα εγκαίνια της Ακτοπλοϊκής Σύνδεσης Καλαμάτα-Κρήτη και πλήθος κόσμου με ταξύ αυτών και εμείς ήμασταν προσκεκλημένοι.

Αυτή η εσωτερική δύναμη με παρακίνησε να φύγω απ' την Καλαμάτα και να επισκεφτώ τους γονείς μου στη Σχοινόλακα της Πυλίας. Το ίδιο βράδυ πολύ δυνατός σεισμός έπληξε την Καλαμάτα, θρηνήσαμε αρκετούς νεκρούς, εκατοντάδες τραυματίες, μια πόλη μετετράπη σε χαλάσματα και ερείπια... Φύλαξε η Μεγαλόχαρη και μένα και την οικογένειά μου, μ' απομάκρυνε απ' την πόλη που ήταν το επίκεντρο του σεισμού και έτσι δεν κινδυνεύσαμε. Το πιο μεγάλο θαύμα επιτελέστηκε σ' ολόκληρη την Πόλη της Καλαμάτας... Η ώρα του σεισμού συνέπεσε με την ώρα των εγκαινίων της ακτοπλοϊκής σύνδεσης και έτσι χιλιάδες άνθρωποι βρίσκονταν στην παραλία αλλά και στο ίδιο το πλοίο για να παρακολουθήσουν την τελετή... εάν βρίσκονταν στα σπίτια τους, ο αριθμός των νεκρών θα ήταν πολύ μεγάλος».

Θαυματοργική παρέμβαση για το χώρο στάθμευσης

- Όταν αποφασίστηκε να φτιαχτεί ο χώρος στάθμευσης του Ι. Προσκυνήματος, υπήρχε σοβαρό πρόβλημα πώς θα στεριώσει, γιατί πλησίον είναι χαράδρα. Θαυματοργικά βρέθηκαν τα απαραίτητα υλικά, τόσα τσιμέντα και σίδερα όσα απαιτούνταν για να στεριώσει το έδαφος.

Επιτυχία στις Πανελλαδικές εξετάσεις 1989

- Στις Πανελλήνιες εξετάσεις του 1989 μαθήτριά προσευχήθηκε θερμά για την εισαγωγή της στο Πανεπιστήμιο και πράγματι η Μεγαλόχαρη έκανε το θαύμα της. Κατάφερε με τη χάρη της, να εισαχθεί απ' τους πρώτους στην Αθήνα, αλλά και στην συνέχεια ν' αναγορευθεί διδάκτωρ Φιλοσοφίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών το 2007. Σήμερα η γυναίκα αυτή είναι έγγαμη, τρίτεκνη μητέρα αλλά και διακεκριμένη επιστήμων, η οποία πολλαπλώς αλλά και εγκαρδίως ευχαριστεί την Παναγιά, αισθανόμενη βαθιά ευγνωμοσύνη.

Διάσωση Γερμανού με καρκίνο στο μάτι

- Το 2013 Γερμανός Βιομήχανος ονόματι Χόλστ,, αρρώστησε από καρκίνο των οφθαλμών και οι γιατροί του έδωσαν εννέα μήνες ζωή λέγοντάς του ότι θα τυφλωθεί από τον καρκίνο στο μάτι. Πολλά καλοκαίρια περνούσε στην περιοχή μας, γι' αυτό και φίλοι του όταν έμαθαν για την άσχημη εξέλιξη της υγείας του, του απέστειλαν

μία εικόνα της Παναγίας και του είπαν να προσευχηθεί και η Παναγία θα τον κάνει καλά. Πράγματι, σε όραμα είδε την Παναγία της Σγράππας που του είπε να μην ανησυχεί και ότι θα γίνει καλά. Μετά από 6 μήνες εξαλείφθηκε πλήρως ο καρκίνος, πήρε το αεροπλάνο και ήρθε εδώ και προσκύνησε την Παναγιά μας. Μας διηγήθηκε την πορεία της υγείας του και πώς η Μεγαλόχαρη τον θεράπευσε. Τον είδαμε να βγάζει ότι χρυσαφικά φορούσε και να τα εναποθέτει στην εικόνα της. Την επομένη μέρα ήρθε στη θεία λειτουργία, προσευχήθηκε και μέσω μιας ελληνο-γερμανίδας ξεναγού, που χάριτι Θεού βρέθηκε στο προσκύνημα πληροφορηθήκαμε το παραπάνω θαύμα και λάβαμε τη διαβεβαίωση από τον ίδιο ότι θα πουλήσει τα υπάρχοντα του, θα τακτοποιήσει τις εκκρεμότητές του και θα έρθει μόνιμα στην Ελλάδα πλησίον του Προσκυνηματος και πως χαρά του θα είναι να διακονεί την Παναγιά μας.

Όνειρο προσκυνήτριας απ' την Τρίπολη (2016)

- Διηγήθηκε η κ. Διονυσία από την Τρίπολη τ' όνειρο που επανειλημμένα έχει δει: «Βρίσκεται πλησίον της Εκκλησίας στον προαύλιο χώρο του Ιερού Προσκυνηματος, εκεί συνάντησε μία λεπτή παρουσία μικρόσωμης γριούλας που τις είπε ότι πολύ γρήγορα θ' ανακηρυχθεί Αγία η Γερόντισσα Αναστασία. Το ενύπνιο της έχει αναφέρει στον ιερέα του Ιερού Προσκυνηματος π. Ιερεμία Καράμπελα ο οποίος της απάντησε: «πως δεν είναι η μόνη που έχει δει αυτό το ενύπνιο και πως στη συνείδηση πολλών ήδη είναι Αγία η γερόντισσα Αναστασία».

Η Τερώντισσα Αναστασία

Η Αναστασία το γένος Αλεξοπούλου γεννήθηκε στην Θάνα Τριπόλεως το 1860. Εκεί μεγάλωσε στη φτωχική της οικογένεια, βοηθώντας τους ευσεβείς γονείς της, στις αγροτικές και κτηνοτροφικές τους εργασίες. Οι γονείς της όταν έφθασε σε ηλικία 17 ετών, την πάντρεψαν με τον Νικόλαο Αργυρόπουλο. Έκτοτε έμεινε στην Μάκρη Τριπόλεως. Ο σύζυγός της Νικόλαος ήταν κτηνοτρόφος με πολλά αιγοπρόβατα. Το καλοκαίρι έμεναν στη Μάκρη και το χειμώνα όπως όλοι οι κτηνοτρόφοι μετακόμιζαν στα χειμαδιά. Η οικογένεια της Αναστασίας με τον σύζυγό της Νικόλαο και τα τρία παιδιά της, τον Κωνσταντίνο, τον Δημήτρη και τον Δήμο μετά από οδοιπορία αρκετών ημερών έφθασαν στην περιοχή της Πύλου Μεσσηνίας στον κατάφυτο λοφίσκο της Σγράππας. Εκεί έφτιαξαν πρόχειρη αγροκία για τους ίδιους και το ποίμνιό τους. Η Αναστασία ήταν πολύ εργατική, στοργική μητέρα και καλή νοικοκυρά. Ολιγόλογη, προσεκτική, συνετή, πάντα με τον καλό λόγο για όλους. Περισσότες κουβέντες δεν ήξερε ούτε θυμό και φωνές. Είχε πολλή πίστη στο Θεό και στην Παναγιά. Εκεί στο βουναλάκι που έβοσκε τα πρόβατά της, έψελ-

νε ύμνους προς την Παναγία, και μάθαινε και τα παιδιά της να την υμνούν. Ο κυρ Νικόλας, ο άντρας της, όσο καλός και εργατικός ήταν, άλλο τόσο θυμώδης και βλάσφημος. Η Αναστασία τον έβλεπε και πικραινόταν η ψυχή της. Προτιμούσε να σιωπά, και προσευχόταν μυστικά για την σωτηρία του.

Η Αναστασία Αργυροπούλου, η ευλαβής γυναίκα που της απεκαλύφθη η Παναγία μας, απεβίωσε τον Ιανουάριο του έτους 1951 σε ηλικία 91 ετών, στο χωριό της, Μάκρη (Μπολέτα) Τριπόλεως στην Αρκαδία. Κατά την μαρτυρία των εγγονών της, παραθέτονται στοιχεία τα οποία οι ίδιοι δημοσιοποίησαν:»Η Παναγία μας, η οποία προστάτευε την γιαγιά μας όλη της την ζωή, την ειδοποίησε και για την αναχώρησή της στους ουρανούς. Μία μέρα μας είπε: Θέλω σήμερα το βράδυ στις δέκα η ώρα, να είστε όλοι εδώ να μην λείπει κανείς. Να ειδοποιήσετε και τον Αριστείδη. Μα αυτός είναι μακριά, πώς να έρθει μες στη νύχτα; Να του πείτε να έρθει και αυτός με την γυναίκα του και το παιδί τους. Σας θέλω όλους εδώ. Ο λόγος της γιαγιάς ήταν νόμος. Ειδοποιήθηκαν όλοι και στις δέκα το βράδυ γέμισε το σπιτάκι της γιαγιάς από τα παιδιά και τα εγγόνια της. Κάθισαν όλοι γύρω με αγωνία. Τι να τους θέλει η γιαγιά; Εκείνη χαρούμενη, με ευχάριστη διάθεση, καθιστή στο κρεβατάκι της, άρχισε να τους λέει: «Παιδιά μου, σας κάλεσα όλους εδώ, να σας δώσω μερικές συμβουλές για το μέλλον. Θέλω να ζείτε στο δρόμο του Θεού, να έχετε την ευλογία της Παναγίας μας και την δική μου. Πλούσιοι δεν θα γίνονται. Θα ζείτε με τον τίμιο ιδρώτα σας φτωχικά, αλλά δεν θα σας λείπει τίποτα. Όχι λεφτά ψεύτικα από λαχεία και τυχερά παιχνίδια.

Να είστε αγαπημένοι μεταξύ σας και έτσι να μάθετε και τα παιδιά σας. Ελάτε ένας, ένας με τη σειρά να σας αγκαλιάσω, να σας αποχαιρετήσω, να σας φιλήσω. Διότι εγώ σήμερα φεύγω για τους ουρανούς. Η Παναγία μας με περιμένει. Η γιαγιά αφού μας φίλησε όλους, ξάπλωσε στο ντιβάνι της και κοιμήθηκε εν Κυρίω». Μόνο τέτοιες ψυχές έχουν τέτοια κοίμηση. Την αποχαιρέτησαν με θλίψη όχι μόνο τα παιδιά, και τα εγγόνια της, αλλά ολόκληρη η Πελοπόννησος. Γιατί την γνώριζαν όλοι. Στον τόπο που την ενταφίασαν στη Μάκρη Τριπόλεως, καθημερινά πήγαιναν άνθρωποι που είχαν ευεργετηθεί. Προσκυνούσαν τον τάφο της και όλοι αισθάνονταν δυνατή ευωδία να εξέρχεται απ' αυτόν. Το ανέφεραν στο Δεσπότη Τριπόλεως, ο οποίος πίστεψε, διότι γνώριζε τα θαυμαστά γεγονότα για την Αναστασία, και έδωσε εντολή να ανοιχτεί ο τάφος στους έξι μήνες. Οι συγγενείς φάνηκαν δύσπιστοι και τελικά ο τάφος άνοιξε στο χρόνο. Όντως τα ευλογημένα οστά της ανέδιδαν άρρητη ευωδία, την οποία αισθάνθηκαν όλοι, αλλά και την οποία αισθάνεται ο κάθε ευλαβής προσκυνητής.

Σήμερα, τα οστά της ευρίσκονται εντοιχισμένα στον εξωτερικό βόρειο τοίχο του Ναού της Παναγίας της Σγράππας, για τον οποίο τόσο πολύ μόχθησε.

Το προορατικό χάρισμα της Γερόντισσας Αναστασίας

Όταν ο Θεός βλέπει τους δικούς του ανθρώπους να Του δίδονται απλά και ταπεινά με όλη την δύναμη της ψυχής τους, τους προικίζει με ιδιαίτερα χαρίσματα, ό-

πως αυτό της προορατικότητας και της διορατικότητας. Η Αναστασία αφ ενός λόγω της αγνής και καθαρής ψυχής της και αφετέρου για την οικοδομή και ωφέλεια τόσων ανθρώπων γύρω της, κοσμήθηκε από την Παναγία μας μ' αυτά τα ιδιαίτερα χαρίσματα. Ήταν σαράντα ετών, στεκόταν στην πόρτα της Εκκλησίας και την πληροφορούσε η Παναγία, εάν αυτός ή αυτή που επρόκειτο να εισέλθουν ήταν καθαροί και άξιοι. Εάν δεν ήταν τους το έλεγε ευγενικά. «Σας παρακαλώ, μην μπαίνετε μέσα. Μείνετε εδώ να προσευχηθείτε. Την επόμενη φορά, θα προσέξετε και θα εισέλθετε.» Οι άνθρωποι οι οποίοι αντιλαμβάνονταν την αστοχία τους έσκυβαν το κεφάλι και έμεναν έξω να προσευχηθούν. Σιγά-Σιγά ο ένας με τον άλλον μάθαιναν τα λόγια της Αναστασίας και συμμορφώνονταν.. Μα πως τα ξέρει όλα αναρωτιότουσαν... «Καλέ δεν το ξέρεις είναι η εκλεκτή της Παναγίας... Η Αναστασία μιλάει με την Παναγία. Γι' αυτό να προσέχουμε, γιατί ότι κάνουμε και ότι σκεπτόμαστε, όλα τα γνωρίζει...».

Θαυμαστή σωτηρία δύο εγγονών της Αναστασίας από τους Γερμανούς

Στα χρόνια της γερμανικής κατοχής, δύο από τα εγγόνια της Αναστασίας, ο Θύμιος και ο Αριστείδης έβγαζαν πατάτες απ' το χωράφι τους. Ξαφνικά αντιλήφθηκαν ότι έρχονται οι Γερμανοί. Είχαν κακές διαθέσεις, διότι οι Έλληνες είχαν σκοτώσει δύο απ' αυτούς και ήξεραν πως όλους όσους έπιαναν θα τους εκτελούσαν. Πάμε να φύγουμε λέει ο Θύμιος. Που να πάμε. Είναι

Ξέφωτο, δεν έχει που να κρυφθούμε. Φύγε εσύ και εγώ θα κρυφθώ σ' αυτό το χαντάκι. Έτσι και έκαναν. Έτρεχε ο Θύμιος όσο μπορούσε, όμως οι Γερμανοί τον είδαν από μακριά και του έριξαν με το πολυβόλο. Δεν τον έπιασε καμία σφαίρα, μόνο το μικρό δάχτυλο του χεριού του λαβώθηκε. Ποιό πέρα τον συνάντησε άλλο μπλόκο Γερμανών, μαζί με άλλους 151 που είχαν συλλάβει. Τους πήγαν όλους μαζί στην πλατεία του χωριού Παλάντιο. Ο Διοικητής ανέβηκε σ' ένα βάθρο τους κοίταξε όλους γύρω-γύρω. Έλα εδώ εσύ λέει με νόημα στο Θύμιο. Έρχεται εκείνος μπροστά, ο διερμηνέας του λέει: «Ξέρετε αυτός έτρεχε στο δρόμο, του ρίξαμε με το πολυβόλο και δεν τον έπιασε καμία σφαίρα. Εκείνος τον κοίταξε με έκπληξη που τυχαίος τον φώναξε ανάμεσα στους 152 συλληφθέντες. Τι αίματα είναι αυτά στο δάχτυλό σου; Ρώτησε με τον διερμηνέα του. Μία σφαίρα, με κτύπησε καθώς έτρεχα. Πάρτε τον κάτω στις πρώτες βοήθειες να περιποιηθείτε το δάχτυλό του. Έδωσε εντολή ο Διοικητής στα Γερμανικά, και πέστε του να ευχηθεί να έχω και εγώ την δική του τύχη. Επίσης έδωσε εντολή ο Διοικητής να τον συνοδεύσουν δικοί του άντρες ως το χωριό του, για να μην πέσει επάνω σε άλλο μπλόκο Γερμανών. Τους υπολοίπους 151 τους εκτέλεσαν επί τόπου. Σήμερα υπάρχει στην πλατεία του χωριού επιτύμβια πλάκα, που γράφει τα ονόματα όλων αυτών των 151 πεσόντων. Όσο για τον αδελφό του Θύμιου, τον Αριστέιδη, που είχε κρυφθεί στο χαντάκι, τον βρήκαν οι Γερμανοί και αυτόν. «Άνοιξε το στόμα σου» του λένε. Το άνοιξε. «Άδειασαν μέσα στο στόμα του τα πιστόλια τους». Έκπληκτοι διαπίστωσαν ότι δεν έπαθε τίποτα από τις

σφαίρες και τον παράτησαν οι Γερμανοί. Στο μεταξύ ο κυρ Νικόλας άκουσε τους πυροβολισμούς και φοβήθηκε. «Κυρά Νικόλενα λέει στη γυναίκα του Αναστασία. Να μαζέψουμε τα πράγματά μας, τα ζωντανά μας και να κρυφθούμε στα βουνά, έρχονται οι Γερμανοί». «Μην κάνεις τίποτα Νικόλα μου, δεν είναι για το χωριό μας. Τα παιδιά μας κυνηγάνε, το Θύμιο μας και τον Αριστείδη μας. Αλλά και αυτά δεν θα πάθουν κανένα κακό, μη φοβάσαι». Την πίστεψε και ηρέμησε. Έξερε ότι είχε θεία φώτιση. Τότε γύρισαν και τα δύο εγγόνια της δοξάζοντας τον Θεό, την Παναγία και την φωτισμένη γιαγιά τους. Έλεγαν: «Γιαγιά μου ευλογημένη, εάν δεν ήσουν εσύ τώρα δεν θα ζούσαμε. Θα μας είχαν εκτελέσει μαζί με τους άλλους οι Γερμανοί. Οι προσευχές σου μας έσωσαν». Ο Αριστείδης τις είπε: «Μου άδειασαν τα πιστόλια τους μέσα στο στόμα μου και δεν με έπιασαν οι σφαίρες τους χάρις σε εσένα». «Να ευχαριστήσετε παιδιά μου την Παναγία μας. Να πάτε να τις ανάψετε λαμπάδα και να διηγηθείτε τα θαύματα αυτά μεθαύριο, που θα κάνατε οικογένειες, στα παιδιά σας και στα εγγόνια σας».

Η συμβοχή της Παναγίας στη Ναυμαχία του Ναβαρίνου

κατά την ιστορία του Σηναϊάδη
20 Οκτωβρίου 1827

Η ζωή των Ελλήνων έχει ζυμωθεί μέσα στην Εκκλησία με τα ιερά¹νάματα της Πίστης μας, προεκτάθηκε στο φρόνημα, στο ήθος και στα έργα αγάπης και πολιτισμού των Ελλήνων. Η Πίστη μας δεν είναι στοχασμός, δεν είναι ιδεολογία. Είναι βίωμα. Είναι εμπειρία. Γι' αυτό και η ιστορία είναι γεμάτη από τους αγώνες και τις θυσίες των ηρώων, το χώμα

1. Ελληνορθόδοξη Παράδοση, Κωνσταντίνος Χολέβας, Αθήνα 2003, σ. 176-181.

μας είναι ποτισμένο από το αίμα των μαρτύρων που αγωνίστηκαν για να κρατήσουν την πίστη μας ανόθευτη και ζωντανή και ο τόπος μας είναι γεμάτος από τα μέρη εκείνα όπου έζησαν Όσιοι και Άγιοι.

Κατά το ανθρωπίνο, σεμνά καυχόμαστε για την Πατρίδα μας για την ένδοξη καταγωγή μας, για την Παγκοσμίως και διαχρονικά αναγνωρισμένη προσφορά μας στον πολιτισμό, τις τέχνες, τις επιστήμες, την παιδεία, την φιλοσοφία.

Η αγαπητική αποδοχή όλων μας από την Εκκλησία και η προσφορά της εκκλησίας στον αγώνα του Έθνους είναι κάτι παραπάνω από δεδομένη. Η ιστορική μας πορεία καταδεικνύει ότι αρκετές φορές οι θέσεις μας υπήρξαν αδύνατες και εμείς οι ίδιοι, αλλά είναι βέβαια κραταιός ο Θεός που μας προστατεύει.

Απτό παράδειγμα θεικής παρεμβάσεως υπήρξε η ναυμαχία του Ναβαρίνου η οποία χαρακτηρίστηκε ως «τραγική παρεξήγηση» ή «τυχαίο γεγονός»,² διότι οι μεγάλες δυνάμεις δεν είχαν σκοπό να προβούν σε μία τέτοια αιματηρή εξέλιξη. Στις προσπάθειές τους να αποτρέψουν τους Τούρκο-αιγυπτίους να αποβιβάσουν στον κόλπο του Ναβαρίνου πυροβολήθηκε και σκοτώθηκε κατά λάθος ο Πέτρος Μικέλης, ο διερμηνέας του άγγλου αξιωματικού, και αυτό καθαυτό το γεγονός στάθηκε η αιτία αλλά και η αφορμή για να ξεκινήσει η Ναυμαχία. Το νικηφόρο αυτό αποτέλεσμα έδωσε το έναυσμα για τη δημιουργία ανεξάρτητου Ελληνικού Κράτους.

---

2. *Η Ναυμαχία του Ναβαρίνου*, Κ. Μ. Γουντχάουζ, μετφρ. Βασίλειος Π. Καλδής, Αθήνα 1977, σ. 37.

Αντίγραφο της εικόνας της Σηλυβριανής συνδέεται θαυματουργικά με τη Ναυμαχία του Ναυαρίνου. Επιτρέψτε μου να σας πω λίγα λόγια για τη Σηλυβρία και τα ήθη των Ελλήνων.³

Η Σηλυβρία, μία υπέροχη μικρή πόλη, πέρα από τη θέα της, στην όμορφη θάλασσα του Μαρμαρά ξεχώριζε για τη μακραίωνη ελληνική της ιστορία και την έντονη θρησκευτική της Παράδοση. Γενέτειρα του μεγάλου και νεοφανούς αστέρος της Εκκλησίας μας Αγίου Νεκταρίου, Επισκόπου Πενταπόλεως. Πολλοί ευλαβείς συγγραφείς, κληρικοί, Μοναχοί και λαικοί, έχουν ασχοληθεί με τον απαστράπτοντα βίο και πολιτεία, την πολυεδρική προσωπικότητα, τον πολυτίμητο συγγραφικό-θεολογικό, ιστορικό, ποιμαντικό, κατηχητικό, απολογητικό, αντι-αιρετικό, υμνογραφικό και το καθ' όλου πνευματικό έργο του, καθώς και την ανυπολόγιστη προσφορά του στην Θεολογική, πνευματική και μοναστική αναγέννηση των ημερών μας.

Ως τον διωγμό των Ελλήνων από τη Σηλυβρία τον Οκτώβριο του 1922, κάθε χρόνο στη γιορτή του Γενεθλίου της Παναγίας (8 Σεπτεμβρίου) γινόταν το περίφημο «Σηλίβρι-παναυρή» που κρατούσε ένα μήνα. Από την παραμονή της γιορτής συνέρρεαν σ' αυτό με άμαξες, βάρκες, πλοιάρια και άλλα μεγαλύτερα πλοία, στολισμένα

3. Ο Άγιος Νεκτάριος Πενταπόλεως, Σοφοκλή Γ. Δημητρακοπούλου, σ. 22-29.

με ελληνικές σημαίες, χιλιάδες προσκυνητές απ' όλη τη Θράκη και ιδίως από την Κωνσταντινούπολη, για να παρακολουθήσουν τον εσπερινό, την αγρυπνία και την πανηγυρική λειτουργία, στην οποία ιερουργούσε ο μητροπολίτης της Θεοσώστου Μητροπόλεως Σηλυβρίας. Μελετητές αναφέρουν πως πολλοί πιστοί πήγαιναν ξυπόλυτοι στη χάρη της και η Παναγία η Σηλυβριανή έκανε πολλά θαύματα και θεράπευε πολλούς. Όλη η πόλη είχε για ένα μήνα γιορτινή όψη, ενώ τα καταστήματα ήταν στολισμένα με δάφνες και λουλούδια. Την ακμή της στα χρόνια της αρχαιότητας μαρτυρούν τα σωζόμενα υπολείμματα των τειχών και τα ανασκαφικά ευρήματα, ενώ στα επιφανή τέκνα της συγκαταλέγεται ο Ηρόδικος, δάσκαλος του Ιπποκράτη.

Από τον 13 αιώνα και κατόπιν η Σηλυβρία είχε αποκτήσει μεγάλη φήμη για τη Θαυματουργή εικόνα της Παναγίας της Μεγαλόχαρης ή Σηλυβριανής που φυλασσόταν στον μητροπολιτικό ναό του Γενεσίου της Θεοτόκου.

Αντίγραφο της εικόνας αυτής της Παναγίας συνδέεται με τη ναυμαχία του Ναβαρίνου στις 20 Οκτωβρίου του 1827. Ο γνωστός για την αντικειμενικότητά του αγωνιστής του 1821 Νικόλαος⁴ Σπηλιάδης(1785-1867) γράφει στα «Απομνημονεύματά» του (1857) πως τη νύχτα πριν από τη ναυμαχία οι Τούρκο-αιγύπτιοι πυρπόλησαν όσα πλοία τους είχαν αχρηστευθεί, με σκοπό, εάν φυσήξει, όπως ευχόταν, άνεμος από την ξηρά, να τα κατευθύνει προς τα χριστιανικά και να μεταδώσει και

---

4. *Απομνημονεύματα, ήτοι Ιστορία της Επανάστασεως των Ελλήνων*, Νικολάου Σπηλιάδη, Αθήνα 1987, σ. 29-30.

σ' αυτά τη φωτιά, ώστε να καταστραφούν. Ευτυχώς όμως τη νύχτα εκείνη επικράτησε μεγάλη άπνοια και μεγάλη φωτοχυσία. Και συνεχίζει:

*«Το πρωί της 8ης εφάνη μακρόθεν ως άνθρωπος πλέων εις τα κύματα και κατηυθύνετο προς την ρωσικήν Ναυαρχίδα, αφ ου δ' επλησίασεν, οι ρώσοι είδον ότι ήτο εικών και την παρέλαβον μετά πάσης ευλαβείας και την έθηκαν εις το εικονοστάσιον. Έφερε δε επιγραφήν, Παναγία Σηλυβριώτισσα, υπετέθη δε ότι χριστιανός τις, την έρριψεν εις την θάλασσαν δια να μην καεί».*⁵

Σύμφωνα με την παράδοση, μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους, η εικόνα μεταφέρθηκε στη Σηλυβρία από την Αγία Σοφία ή σύμφωνα με άλλη, σώθηκε στις ακτές της Σηλυβρίας μετά από ναυάγιο πλοίου των Φράγκων. Η εικόνα, που θεωρείται έργο του Ευαγγελιστή Λουκά, στην επαργυρωμένη πρόσθια όψη παριστάνει τη Θεοτόκο να κάθεται σε θρόνο και να κρατάει στην αγκαλιά τον Χριστό, ενώ στην οπίσθια όψη υπάρχει η Γέννησή.

Έγραψε το 1768 για τη φημισμένη αυτή εικόνα ο Καισάριος Δαπόντες:

*Περνώ απ' τη Σηλυβρία, βλέπω την Παναγίαν
Εξακουσμένη δυνατά δια θαυματουργίαν,
Και της αγίας Ξένης λείψανο μπροστά της,
Καθώς η δούλη στέκεται μπροστά εις την κυρά της.*⁶

5. Απομνημονεύματα ήτοι Ιστορία της Επανάστασεως των Ελλήνων, Νικολάου Σπηλιάδη, Αθήνα 2007, σ. 418-419.

6. Ο Άγιος Νεκτάριος Πενταπόλεως, Σοφοκλή Γ. Δημητρακόπουλου, Αθήνα 2005, σ. 20-27. Η εικόνα φυλάσσεται στο εκκλησιαστικό μουσείο Κορίνθου.

Σήμερα η εικόνα, προσκυνείται στον Μητροπολιτικό Ναό του Τιμίου Προδρόμου της Καβάλας.

Η προφορική παράδοσή μας αναφέρει ότι η εικόνα αυτή δωρήθηκε στον πρώτο Κυβερνήτη της Ελλάδος Ιωάννη Καποδίστρια. Κατόπιν έρευνας που πραγματοποίησα με την αρωγή του πολύ αγαπητού μου Καθηγητή κ. Φωτίου Δημητρακόπουλου βρήκα ότι στην εικόνα της Γλυκοφιλούσας προσευχόταν ο Ιωάννης Καποδίστρια και όχι της Συληβριανής.

«Την εικόνα αυτή ο πλήρης πίστεως στον Θεό και την Παναγία Μητέρα του Κυβερνήτη, Ιωάννης Καποδίστριας, είχε στο δωμάτιό του και όπως φαίνεται από την ιδιόχειρη επιγραφή που σώζεται όπισθεν της εικόνας, στην Υπεραγία Θεοτόκο απευθυνόταν προσευχόμενος ο μαρτυρικός εθνικός ηγέτης κατά τις ώρες των περιστάσεων και κινδύνων που συναντούσε στην προσπάθειά του να συστήσει και να συγκροτήσει συν Θεώ εκ θεμελίων, το καινούργιο Ελληνικό Κράτος».

Στο πίσω μέρος της εικόνας υπάρχει ιδιόχειρο ικετευτικό επίγραμμα του Ιωάννη Καποδίστρια:

«Γλυκοφιλούσα Μαριάμ, τον Υιόν σου αίτησαι υπέρ εμού του δούλου σου Ιωάννου, βραβεύσαι, μετά σοφίας κυβερνάν τον ευσεβή λαόν σου και βασιλείας με Αυτού τυχείν δι έλεος Του 1829».

Μετά την πρόσκληση που έλαβε απ' την Γ' Εθνοσυνέλευση των Ελλήνων στην Τροιζήνα, το 1827 γράφει προς τον εκλεκτό φίλο του Ελβετό τραπεζίτη Ιωάννη Ευνάρδο. «*Η κάθοδός μου στην Ελλάδα σημαίνει άνοδος στον Γολγοθά μου*». Αποτελεί μοναδική ίσως περίπτωση πολιτικού άνδρα ο οποίος ξεκίνησε τη σταδιοδρομία

του με την αίσθηση πως δεν τον περίμεναν δόξες, τιμές και οφέλη αλλά σταυρός και μαρτύριο. Φαίνεται πως ο μεγάλος άνδρας όλα αυτά τα είχε συνειδητά αποδεχθεί.

Την Παναγιά μας ιδιαίτερος αγαπούσε ο Γέρος του Μοριά. Ο θεόφιλος στρατηγός, Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, σύμφωνα με τις πηγές, πέρασε από το Ι. Προσκύνημα Ζωοδόχου Πηγής Σγράππας και προσκύνησε την θαυματουργή εικόνα της Παναγίας. Η Παναίτσα της Σγράππας είναι ένα σπουδαίο θρησκευτικό κειμήλιο της Μεσσηνιακής Πυλίας. Είναι συνυφασμένο με τις πολύχρονες λατρευτικές παραδόσεις των κατοίκων και με τις κρισιμότερες στιγμές του Ελληνισμού. Η παράδοση την συνυφαίνει με το πέρασμα των φράγκων, με τα δύσκολα χρόνια της Τουρκοκρατίας, με τις πρώτες φλόγες της επανάστασης του 1821 και με την ονομαστή Ναυμαχία του Ναυαρίνου 20 Οκτωβρίου 1827, κατά την οποία οι μακραιώνιοι αγώνες των Ελλήνων, έχοντας σύμβολο την πίστη στη Μεγαλόχαρη μητέρα και στην ελευθερία της Πατρίδας δικαιώθηκαν. Η παράδοση αναφέρει ότι ο Αρχιμανδρίτης Γρηγόριος Δικαίος (Παπαφλέσσας), ένας από τους πρωταγωνιστές της μεγάλης επανάστασης του 1821, διήλθε και προσκύνησε στον Ναό παρακαλώντας τη Θεοτόκο να βοηθήσει για την ελευθερία της Ελλάδος, λίγο πριν από την έναρξη της Επανάστασης στην Καλαμάτα. Επίσης ο Μαυροκορδάτος, οποίος διασώθηκε κατά τη μάχη της Σφακτηρίας το 1825, διέφυγε από το νότιο τμήμα της Σφακτηρίας, το στενό της Συκιάς, σε αντίθεση προς τον Τσαμαδό, Αναγνωσταρά, Σαχίνη και

Σανταρόζα οι οποίοι όλοι εφονεύθηκαν, επικαλέσθη τ' όνομα της Παναίτσας της Σγράππας και στραμμένος προς αυτήν προσευχόταν συνεχώς, για την σωτηρία του και τη σωτηρία της Ελλάδας και των συμπολεμιστών του.⁷

Η ίδια παράδοση μαρτυρεί πως ο στρατηγός Μακρυγιάννης κατά τη μάχη της Σφακτηρίας το 1825 υπήρξε αυτόπτης μάρτυς και έζησε την πανωλεθρία αυτή των Ελλήνων. Εκεί μη μπορώντας να κάνει κάτι άλλο εστράφη προς την Παναίτσα και έψαλε τον Ακάθιστο Ύμνο. Επίσης ο Μακεδόνας στρατηγός Τάσος Καρατάσος που πολέμησε στη νικηφόρα μάχη της Σχοινόλακας, προσκύνησε την Παναγιά.⁸ Το 1825 ο Ιμπραήμ Πασάς κατέστρεψε ολοσχερώς την Εκκλησία της Κοιμήσεως της Παναγίας που βρισκόταν στο σημείο όπου σήμερα δεσπόζει το Ι. Προσκύνημα.⁹

Οι κάτοικοι του χωριού Βουβαλοβορός έχτισαν εκ νέου τον μικρό Ναό περί το 1835. Επειδή παρά τις προσπάθειες των κατοίκων δεν βρέθηκε η εικόνα ο τότε προεστός Αναστάσιος Αλεξόπουλος, δώρισε την εικόνα την οποία εμείς σήμερα προσκυνούμε αγιογραφημένη και φιλοτεχνημένη από λίβανο, μαστίχα και κερί. Το 1870 ο ιερός Ναός καταστράφηκε λόγω των βροχοπτώσεων, που έφεραν όμβρια ύδατα και χώμα με αποτέλεσμα να

7. *Ι. Προσκύνημα Ζωωδόχου Πηγής Σγράππας*, Ιερατικό Φυλλάδιο Ι. Μητροπόλεως Μεσσηνίας, Καλαμάτα 1990, σ. 13.

8. *Ένας δρόμος στο νότο, Χώρα Πύλος Μεθώνη*, Γιάννης Μπίρης, Αθήνα 2002, σ. 71-92.

9. *Η Πύλος στη διαδρομή των αιώνων*, Ηλία Μισιρλή, Αθήνα 2003 σ. 104-124.

καταστραφεί ο Ναός. Ακολούθησαν πέτρινα χρόνια, χωρίς δρόμους, μέσα στην ανέχεια και τη φτώχεια. Από το 1880 κάτοικοι των διαφόρων ορεινών περιοχών της Αρκαδίας ήρθαν και κατοίκησαν την περιοχή πλησίον του χώρου του ναού αναζητώντας χειμαδιά για τα ποιμνιά τους. Μεταξύ αυτών ήλθε και η οικογένεια του Νικολάου Αργυρόπουλου από τη Μάκρη της Τριπόλεως (φάνα) αποτελούμενη εκ της συζύγου του Αναστασίας Αλεξοπούλου και των τριών αρρένων τέκνων τους. Μετά από μεγαλοπρεπή, απαστράπτουσα και θαυμαστή παρουσία της Παναγιάς μας και της υποδειξιάς της σε ποιο σημείο είναι θαμμένη, η εικόνα της ευρέθη. Πράγματι, ημέρα της ευρέσεως της ήταν η 23η Αυγούστου του έτους 1892, ημέρα κατά την οποία εορτάζεται η απόδοση της εορτής της Κοιμήσεως της Θεοτόκου. Η ανευρεθείσα εικόνα ήταν η προαναφερθείσα εικόνα της Ζωοδόχου Πηγής, η οποία είχε καταχωθεί στα ερείπια του Ναού κατά το έτος 1870 και έχει ενθύμηση «1835 Παρά Αναστασίου Αλεξοπούλου».

Σήμερα οι επισκέπτες- προσκυνητές τυγχάνουν αβραμιαίας φιλοξενίας από τον Αρχιμανδρίτη Ιερεμία. Δίνονται τρόφιμα στους αναξιοπαθούντες, ενώ ταυτόχρονα πολλοί ηλικιωμένοι άποροι άνθρωποι, αλλοδαποί, τυγχάνουν της φροντίδας που παρέχει απλόχερα το Ιερό Προσκύνημα. Ο Αρχιμανδρίτης Ιερεμίας, ο οποίος διακονεί το Ιερό Προσκύνημα, χάρη στην πνευματικότητά του έχει εντάξει στους κόλπους της Εκκλησίας πλήθος κόσμου, οι οποίοι προσέρχονται στον ιερό ναό κατά τη θεία Λειτουργία, μετατρέποντας το προσκύνημα σε πνευματική όαση.

Ο συσχετισμός του Ι. Προσκυνήματος
με τη μάχη της Σχοινόλακας το 1825
και τους Τάρλους πεσόντες στη Τιάροβα
κατά τη Ναυμαχία του Ναβαρίνου
στις 20 Οκτωβρίου το 1827

α) Η μάχη της Σχοινόλακας

Δύο περίπου αιώνες πέρασαν από την έναρξη της Επανάστασης του 1821, το σημαντικότερο γεγονός της ιστορίας τού νεότερου Ελληνισμού, που επηρέασε καταλυτικά τις πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις όχι μόνο στον ελλαδικό χώρο αλλά και σ' ολόκληρο τον ευρωπαϊκό κόσμο. Στις αρχές τού 19ου αιώνα, όλες οι δυνάμεις τού Ελληνισμού αποφάσισαν να συσπειρωθούν και μαζί να μετουσιώσουν σε πραγματικότητα τον πολύχρονο πόθο των Ελλήνων για Ελευθερία και Εθνική ανεξαρτησία.

Από τα πιο ηχηρά μηνύματα, υπήρξε, αναμφισβήτητα, η πρώτη επαναστατική προκήρυξη, που εστάλη προς τις Μεγάλες Δυνάμεις, τον Μάρτιο του 1821 από την Καλαμάτα: «Με μίαν γνώμην ομοφώνως απεφασίσαμε να λάβωμεν τ' άρματα».

Σε διάφορες τοποθεσίες γύρω από τις περιοχές των Μεσσηνιακών κάστρων διεξήχθησαν μεταξύ Ελλήνων και Τούρκο-Αιγυπτίων αλλεπάλληλες συγκρούσεις και μάχες, οι οποίες χρονικά τοποθετούνται πολύ κοντά. Όλες αποτελούν φάσεις ενός πολύ δραματικού, επίπονου, σκληρού και μακροχρόνιου αγώνα. Οι Έλληνες προσπαθούσαν να καθηλώσουν τις δυνάμεις τού Ιμπραήμ στη Μεσσηνία και τελικά να τις εξαναγκάσουν να εγκαταλείψουν το έδαφος της Πελοποννήσου, ενώ ο Αιγύπτιος αρχηγός στρεφόταν προς το Νιό-κάστρο και το Παλαιό-κάστρο. Τα δύο αυτά κάστρα, καθώς και το μικρό νησί της Σφακτηρίας, σχηματίζουν δύο μικρούς πορθμούς προς Βορρά και Νότο με την απέναντι Πελοποννησιακή ακτή, διαθέτοντας σημαντικό λιμάνι, για τον έλεγχο και την είσοδο των πλοίων σ' αυτό.

Ο γνωστός και μεγάλος οπλαρχηγός τού Γένους μας, Μακρυγιάννης, αγανακτισμένος από την απραξία των στρατευμάτων, στις αρχές Μαρτίου, κατέβηκε στην Πελοπόννησο και οργάνωσε την άμυνα του Παλαιό-κάστρου. Με ιδιαίτερη επιτυχία αντιμετώπισε την εκ μέρους τού Ιμπραήμ σύγκρουση εκ του συστάδην, αντεπεξερχόμενος με επιτυχία όλες τις αλλεπάλληλες επιθέσεις του.

Από την άλλη μεριά, ο εμπειροπόλεμος Μακεδόνας Στρατηγός Τάσος Καρατάσος (ή αλλιώς, «ο Κολοκοτρώνης τού Βορρά», όπως είχε χαρακτηριστεί), αν και αγα-

νακτισμένος από τις εσωτερικές έριδες των Ελλήνων, κατευθύνθηκε με μικρή δύναμη προς το Νεόκαστρο. Ο Ιμπραήμ, που γνώριζε καλά ποιος ήταν ο Καρατάσος, είχε πληροφορηθεί τις κινήσεις του.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημάνουμε τον ρεαλισμό, την αποφασιστικότητα και την οξυδέρκεια του Μακεδόνα στρατηγού, από τη στιγμή που αποφάσισε να εμπλακεί στη διαδικασία της ανάληψης προσωπικά τού αγώνα εναντίον τού Ιμπραήμ. Ανέλαβε την τεράστια αυτήν ευθύνη να αντιμετωπίσει κατά μέτωπο τον μοιραίο αντίπαλο σε μια χρονική συγκυρία έντονων διεργασιών και πατριωτικής εγρήγορσης, με αποτέλεσμα οι ενέργειες και η πορεία του να μην επιδέχονται δισταγμούς και παλινδρομήσεις. Ήδη ο Κουντουριώτης είχε ορίσει ως αρχηγό των στρατιωτικών τμημάτων ξηράς τον συγγενή του, Σκούρτη. Επιλογή που αποδείχθηκε ιδιαίτερος άστοχη, εφόσον ο Σκούρτης είχε εμπειρία μόνο στο Ναυτικό.

Στις 15 Μαρτίου, ημέρα Κυριακή, ο Ιμπραήμ διέταξε δύο στρατιωτικές φάλαγγες του να προσβάλουν η μία τον Χατζηχρήστο σε μια τοποθεσία κοντά στο Νεόκαστρο, και η άλλη τη μικρή δύναμη (200 ανδρών) τού Τάσου Καρατάσου στη Σχοινόλακα. Οι εμπειροπόλεμοι Μακεδόνες, πιο ψύχραιμοι, πειθαρχημένοι και υπάκουοι στις διαταγές τού αρχηγού τους, οχυρωμένοι μέσα στα σπίτια της Σχοινόλακας, τα οποία είχαν μετατρέψει σε μικρά φρούρια, ανέμεναν, με τη σειρά τους, να αντιμετωπίσουν τούς Αιγυπτίους, που με δύναμη ενός Τάγματος είχαν φθάσει λίγο έξω από το χωριό. Οι Έλληνες, με τη στρατηγική τού Καρατάσου, τούς άφησαν επίτη-

δες να εισδύσουν ήσυχα και ανενόχλητοι μέχρι το κέντρο τού χωριού, οπότε, κυκλώνοντάς τους, άρχισαν να τους σφυροκοπούν με εύστοχα πυρά από παντού, χωρίς οι Αιγύπτιοι να μπορούν να ανταπαντήσουν, αφού οι Έλληνες βρίσκονταν μέσα στα σπίτια, πυροβολώντας ως ελεύθεροι σκοπευτές. Στο μεταξύ, η ξαφνική βροχή, που έπιασε κατά τις απογευματινές ώρες, λειτούργησε υπέρ των Ελλήνων αγωνιστών. Το νερό αχρήστευσε τελείως τα εμπροσθογεμή τότε τουφέκια των Αιγυπτίων, ενώ δεν επηρέασε καθόλου τα προστατευόμενα μέσα στα σπίτια όπλα των αμυνομένων. Ο Καρατάσος, βλέποντας την αριθμητική ισχύ τού Αιγυπτιακού στρατού, κάλεσε σε βοήθεια αγωνιστές απ' το χωριό Κρεμμύδια, αλλ' όταν η βοήθεια, μέσω τού χωριού Κουκουνάρας, έφθασε σε απόσταση 5 περίπου λεπτών από τη Σχοινόλακα, ισχυρή δύναμη του ιππικού τού Ιμπραήμ την απέκρουσε, με αποτέλεσμα να οπισθοχωρήσει, αφήνοντας πίσω της αρκετούς νεκρούς. Η τοποθεσία αυτή ακόμα μέχρι σήμερα ονομάζεται Σκοτωμένου. Εκεί υπάρχουν τάφοι, που υποθέτουμε ότι είναι των αγωνιστών.

Στο μεταξύ, οι Αιγύπτιοι, αφού μάταια και επί ώρες με λυσσώδεις επιθέσεις προσπαθούσαν να εκτοπίσουν τούς άνδρες τού Καρατάσου από τα σπίτια, τελικά υποχώρησαν άτακτα σε κακή κατάσταση, αφήνοντας πίσω τους εκατοντάδες νεκρών, άφθονα λάφυρα και λογχοφόρα τουφέκια, που κατόπιν οι Έλληνες τα απέστειλαν ως τρόπαια στην Τριπολιτσά. Έτσι, ο Καρατάσος, όπως και ο Μακρουγιάννης, εξουδετέρωσε τα στρατιωτικά πλεονεκτήματα που έδιναν στους Αιγύπτιους η ευρωπαϊκή πολεμική τακτική και η ευστοχία των όπλων τους.

Η απήχηση της μάχης αυτής στο ηθικό των Ελλήνων αλλά και στο θυμικό των ξένων φιλελλήνων υπήρξε εξαιρετικά ζωηρή και τελεσφόρα, και τα σχόλια ιδιαίτε-
τως εγκωμιαστικά από τον διεθνή Τύπο. Η ήττα τού Ιμπραήμ στη Σχοινόλακα ήταν γι' αυτόν πολύ οδυνηρή, γιατί α) αποδείχθηκε ότι η στρατιωτική δύναμη, ο σύγ-
χρονος εξοπλισμός και, γενικά, η υλική υπεροχή δεν ε-
ξασφαλίζουν πάντοτε τη νίκη, β) ανέτρεψε πλήρως τα σχέδιά του, γι' αυτό και δεν επιχείρησε άλλη σοβαρή στρατιωτική ενέργεια κατά των ελληνικών σωμάτων παρά μόνον ύστερα από 23 ολόκληρες ημέρες στο Κρεμ-
μύδι, και γ) αναπτέρωσε το πεσμένο ηθικό των Ελλή-
νων. Οι απώλειες των Αιγυπτίων, μολονότι πολέμησαν σθεναρά, δεν ήταν μικρές, αν λάβουμε υπόψη μας ότι α-
νάμεσα στους τραυματισμένους υπήρξε και ο Κεχαγιά-
μπέης τού Ιμπραήμ, αντισυνταγματάρχης, ταγματάρ-
χης και λοχαγού.

Η επέτειος της νικηφόρας μάχης της Σχοινόλακας ε-
ορτάζεται κάθε χρόνο την 15η Μαρτίου με ιδιαίτερη λα-
μπρότητα και επισημότητα. Η ιστορία τού Ελληνισμού
είναι μια συνεχής πορεία αγώνων για ελευθερία, εθνική
ανεξαρτησία, ειρήνη, ελπίδα και ανθρωπιά. Επιτρέψτε
μου να θυμίσω τον σχετικό στίχο τού Παλαμά: «μεθύ-
στε με το αθάνατο κρασί τού εικοσιένα», που φανερώ-
νει την αξία της ιστορικής μνήμης, αυτής της άσβεστης
φλόγας, που συνιστά κινητήρια δύναμη για πρόσωπα
και λαούς. Αν σήμερα αισθανόμαστε περήφανοι γι' αυ-
τούς τούς ένδοξους αγωνιστές, θα πρέπει να γνωρίζου-
με ότι η εθνική μας περηφάνια συνεπάγεται βαρύτερες
ευθύνες και υποχρεώσεις, προκειμένου να γίνουμε ό-

χι μόνο αντάξιοι συνεχιστές εθνικά και πολιτικά, αλλά και καλύτεροι από εκείνους ηθικά και πνευματικά.

β) Γάλλοι πεσόντες του Στρατηγού Μαιζώνας.

Το 2006 αποπερατώθηκε μνημείο στον Άγιο Αθανάσιο Γιάλοβας, αποτεινοντας ελάχιστο φόρο τιμής και ευγνωμοσύνης στους πεσόντες Γάλλους στρατιώτες. Με την ευχή τού Μακαριστού Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ. Χρυσοστόμου Θέμελη, με την επιμέλεια και φροντίδα τού Αρχιμανδρίτου Ιερεμιά, εφημερίου τού ιερού Προσκυνημάτων Ζωοδόχου Πηγής Σγράππας, καθώς και με την πολύτιμη συνεισφορά και πρωτοβουλία εκ μέρους τού Πολιτιστικού Συλλόγου Πύλου «Το Ναβαρίνο» και τού εξωραϊστικού και Πολιτιστικού Συλλόγου Γιάλοβας με τη συμμετοχή πολλών συμπολιτών μελών και φίλων των Συλλόγων μας.

Παραμονή τού πανηγυρικού εορτασμού της μεγάλης επετείου τού Έθνους της περίφημης Ναυμαχίας τού Ναβαρίνου στις 20 Οκτωβρίου 1827, η οποία αποτέλεσε ένα από τα λαμπρότερα γεγονότα της Νεότερης Ελληνικής ιστορίας και επέβαλε τη Διεθνή αναγνώριση του Ελληνικού κράτους. Με αρωγούς τις τρεις Μεγάλες Δυνάμεις, Αγγλία, Γαλλία και Ρωσία, η Ελλάδα μπόρεσε να ακολουθήσει τον δρόμο προς την Ελευθερία. Οι οδηγίες, που μέσω των διπλωματών δόθηκαν στους Ναυάρχους, παρείχαν τη δυνατότητα μιας ένοπλης σύγκρουσης με τον Τουρκο-Αιγυπτιακό στόλο. Πραγματικά, μόλις δόθηκε η αφορμή από την Αιγυπτιακή πλευρά, ακολούθησε η μεγάλη ναυμαχία.

Με το πρωτόκολλο του Λονδίνου, στις 6 Ιουλίου τού 1827, οι Μεγάλες Δυνάμεις αποφάσισαν, πέρα από την προστασία τού εμπορίου μέσω της καταπολέμησης της πειρατείας, την αποστολή Αγγλικού, Ρωσικού και Γαλλικού εκστρατευτικού σώματος. Ο Γάλλος βασιλιάς Κάρολος Ι είπε χαρακτηριστικά: «δεν ανέχομαι να βλέπω με αδιαφορία τούς ομόθρησκούς μου Έλληνες να εξολοθρεύονται από τους Τούρκους και τους Αιγυπτίους. Είμαι αποφασισμένος να ενεργήσω καθετί που είναι αναγκαίο για την παρεμπόδιση μιας τέτοιας αξιοθρήνητης κατάστασης». Έτσι, η Γαλλική Αρμάδα έφθασε στην Ελλάδα με αρχηγό στόλου τον Ναύαρχο Σεμπάστιαν και τον γενναίο στρατηγό Νικόλαο - Ιωσήφ Μαιζώνα, με σκοπό να απομακρύνουν τον Ιμπραήμ από την Πελοπόννησο, προκειμένου να εδραιωθεί ο αγώνας της Ελληνικής ανεξαρτησίας.

Ο Ιμπραήμ Πασάς, πανούργος και υπέρμετρα φιλόδοξος, διακρίθηκε πολύ νωρίς για τον αξιόμαχο στρατό και το ναυτικό του, αφού είχε λάβει ως εκπαιδευτές τού στρατού του Γάλλους Στρατηγούς τού Ναπολέοντα. Στόχος του ήταν να κατακτήσει τη Δύση μέσω της Ελλάδος. Για να αποκτήσει δε στέρεες βάσεις πίσω του, ξεκίνησε, λεηλατώντας τον Μοριά. Τα Κάστρα της Μεθώνης, της Κορώνης και του Νιόκαστρου έπεσαν εύκολα, ενώ οι μόνες αντιστάσεις, που υπήρξαν εναντίον του, ήταν η μάχη της Σχοινόλακας, του Μανιακίου και του Αλμυρού Βέργας.

Οι Γάλλοι με 14.000 στρατό κατέφθασαν στις αρχές Σεπτεμβρίου στον όρμο της Κορώνης και αποβίβασαν τον στρατό στην περιοχή τού Πεταλιδίου. Ο Γαλλικός

Στρατός αναγκάζει τον Ιμπραήμ Πασά να του παραδώσει τα κλειδιά των κάστρων. Οι γενναίοι σύμμαχοι και φιλέλληνες Γάλλοι, αφού κατέλαβαν τα κάστρα Κορώνης, Μεθώνης και Νιόκαστρου, αμέσως μέσω του στρατηγού Νικηταρά τα παρέδωσαν στους Έλληνες.

Το Γαλλικό εκστρατευτικό σώμα περιέμεινε για πέντε περίπου χρόνια στην ευρύτερη περιοχή, υπερασπίζοντας την ελευθερία της χώρας μας και διασφαλίζοντας ταυτόχρονα τα συμφέροντα των συμμάχων. Ένα μεγάλο μέρος των Γάλλων στρατιωτών στρατοπέδευσε στη θέση Γιάλοβα. Είναι η έναντι της Πύλου ακτή, που σήμερα ονομάζουμε Χρυσή ακτή ή Ντιβάρι. Τον Οκτώβριο του 1828, εμπύρετη ασθένεια, η επιδημία της ελονοσίας (θέρμες), προσέβαλε τους άνδρες του στρατοπέδου, με αποτέλεσμα να νοσήσουν 4.760 άνδρες και να καταλήξουν στον θάνατο οι 915. Αλλά, και αυτοί που έχασαν τη ζωή τους από την ελονοσία τιμώνται εξ ίσου με τους πεσόντες στη μάχη ως ήρωες, διότι υπήρξε μέγιστη η αυτοθυσία τους και ο θάνατος επήλθε μέσα σε πολεμικό περιβάλλον.

Ο Γάλλος στρατηγός Μαιζών, σύμφωνα με τις πηγές, καλεί τον Οκτώβριο του 1828 τον Ιμπραήμ, καθώς και τους Ναυάρχους των άλλων Μεγάλων Δυνάμεων, τον Χείδεν, τον Κόρδικτον και τον Γάλλο Αντιναύαρχο Δεριγνί, σε επιθεώρηση ασκήσεων του Γαλλικού Εκστρατευτικού Σώματος. Ο Ιμπραήμ αποχώρησε οριστικά στα τέλη του 1828, ένα χρόνο περίπου μετά την ήττα του και τα θλιβερά γεγονότα της ναυμαχίας, επιστρέφοντας στην Αίγυπτο με εντολή του Σουλτάνου Μαχμούτ.

Επιπλέον, ο Γαλλικός στρατός συνέβαλε κατά πολύ στην οργάνωση και την κατασκευή έργων υποδομής

τού τότε νεοσύστατου Ελληνικού Κράτους. Χάραξε το σχέδιο πόλεως της Πύλου και της Μεθώνης, προχώρησε στη διάνοιξη δρόμων, όπως Μεθώνης-Πύλου, έκτισε υδραγωγεία και πολλά άλλα έργα, τα οποία διευκόλυναν τη ζωή των κατοίκων.

Ο Γάλλος δημοσιογράφος και ανταποκριτής της εφημερίδας Times, Ρενέ Πιτώ, με την όλη δράση του, τα βιβλία του, το φωτογραφικό υλικό του, τις γκραβούρες και το σύνολο των αναμνήσεών του μας άφησε σημαντική πηγή για την ιστορία της τοπικής Επανάστασης. Η πολύτιμη συλλογή του δωρήθηκε στον Δήμο Πύλου-Νέστορος και σήμερα εκτίθεται στο σπίτι τού Ολυμπιονίκη Κωστή Τσικλητήρα στην Πύλο.

Θα ήθελα επίσης να μνημονεύσω όλους τούς Φιλέλληνες, αλλά δεν είναι εφικτό, αφού αρκετές αντιπροσωπευτικές συμμετοχές εθελοντών στον αγώνα μας για ανεξαρτησία, συναντούμε καθ' όλη τη διάρκειά του. Εκτός από τους ιδεολόγους, αρχαιολάτρες και ενθουσιώδεις Ευρωπαίους, ένα πλήθος στρατιωτικών, όπως και σπουδαίων πολιτικών, οι οποίοι ανέλαβαν σημαντικές πρωτοβουλίες, χρησιμοποιώντας τις διεθνείς γνωριμίες τους για το καλό της πατρίδας μας.

Η μνήμη αυτών συγκινεί τις καρδιές όλων των Ελλήνων πατριωτών. Ο σκληρός απελευθερωτικός αγώνας των Ελλήνων ήταν αυτός που ενέπνευσε τόσους και τόσους ξένους ανθρώπους να συμπαραταχθούν και συστρατευθούν μαζί μας, ούτως ώστε να μπορέσουμε ως έθνος να στηριχθούμε στις δικές μας δυνάμεις αργότερα, και ξανά να μεγαλοουργήσουμε αθάνατα στην ιστορία κατορθώματα.

Σήμερα κινδυνεύουμε να αλλοιωθούμε πνευματικά να απολέσουμε τα Ορθόδοξα κριτήρια της ζωής μας και να γίνουμε ένας λαός χωρίς επίγνωση της Ιστορίας και της Ελληνορθόδοξης παράδοσής μας. Χωρίς συνειδητοποίηση πως είμαστε πλασμένοι για την Θέωση.¹⁰

Αντιστάθηκαμε σε πλείστους κινδύνους και σε περιόδους κρίσης με την χάρη και την προστασία της Παναγιάς μας, βγήκαμε θριαμβευτές, τόσο που ταυτίσθηκε στη συνείδηση των Ρωμηών, η αγάπη προς το Χριστό με την αγάπη προς την Πατρίδα.

---

10. *Ελληνισμός και Ορθοδοξία διαχρονική έκδοση*, Ι. Αρχιεπισκοπή Αθηνών, Αθήνα 2005, σ. 13-14.

Ποιήματα αφιερωμένα στην Παναγία

Ρείθρον το ωκεάνιον

Της παρθενίας καύχημα, το σθένος των υμνούντων,
Την αίγλη Σου, τη δόξα Σου, Μάννα των προσκυνούντων,
Μονάδα την τρισήλιον, Θεόν των ποιημάτων,
Των θαυμαστών, των κράτιστων, τον Ποιητή κτισμάτων.

Ρείθρον το ωκεάνειον, λαμπτήρ φωτοχυσίας,
μύρον το ευωδέστατον, κρατήρ της αμβροσίας.
Εδραίωμα, στερέωμα, έρεισμα, βακτηρία,
Στήριγμα, προστασία μου, Παγκόσμιος Κυρία.

Κλίνη η πορφυρόστροφος, ανέπαυσες τον Ένα,
Χριστόν τον ενδοξώτατον, γλυκύτατη Παρθένα.
Τα σήμαντρα γλυκολαλούν, καμπάνες παιανίζουν,
σκορπίζουν εύηχες φωνές, τη δόξα Σου τονίζουν.

Με τις ασίγαστες φωνές, η πλάσ' εις Σε κραυγάζει,
μεθά, σκιρτά από χαρά, τον ερχομό ετοιμάζει,
της αιωνίας Άνοιξης, μιας χαρμονής αλήκτου,
ευδαιμονίας θαυμαστής και βράβευσης του πύκτου,

που μάτωσε εδώ στη γη, για να πλησθή με πνεύμα,
τα πάθη του ενίκησε, Χριστός με θείο πνεύμα,
με πρόσταγμα βασιλικό, θέτει χρυσό στεφάνι,
στον κραταιό αγωνιστή. Έχει Χριστός υφάνει,

σχέδιο το σωτήριο, για όλους τους ανθρώπους,
ελευθερώνει απ' τη φθορά, λυτρώνει απ' τους κόπους.
Θα λείψουν και τα δάκρυα, να παύση και το κλάμα,
όλα θα χαίρουν, θα σκιρτούν, εμπρός στο νέο θάμα.

Μαρία αειπάρθενε, που κήησες Σωτήρα,
τον Κύριο των ουραμών, των αγαθών Δοτήρα.
Τον ασπασμό σαν δέχτηκες, από αγγέλου στόμα
και μήνυμα εξ ουρανού, στο ταπεινό το δώμα,

πως θα γεννήσης το Χριστό, υπήκουσες με πίστη,
δεν έφερες αντίρρηση, στο κέλευσμα του Κτίστη.
Σχέδιο προαιώνιο, έγιν' εφαρμογή
και ο Παντέλειος Θεός, εφάνη εδώ στη γη.

7-9-2004

Το πέρας του απείρου

Κεϊμήλιο τρισένδοξο, το θαύμα των θαυμάτων,
Νέκταρ το μελιστάλακτο, το φως εμών ομμάτων.
Άμπελος η κυπρίζουσα, τον βότρυν της ζωής,
εχάρισες στο γένος μας. Εμφύσημα πνοής,

Δρόσος η αναψύχουσα, το καύμα των παθών,
Ο πάντερπνος παράδεισος, πηγή των αγαθών.
Η δόξα η ουράνιος, αύρα, πνοή ζεφείρου,
Μαρία πανσεβάσμιε, το πέρας του απείρου.

Κινύρα μελωδέστατη, τυφλών η βακτηρία,
αηδών η καλλικέλαδος, πιστών η σωτηρία.
Περιστερά η άχολος, ανάκτορον το θεϊόν,
γέφυρα η μετάγουσα, απ' τον παρόντα βίον,

σ' ανέκφραστο παράδεισο,, σε κόλπους ευωχίας,
σε ουρανό γλυκύτητος, αλήκτου ευτυχίας,
μητέρα Συ παμπόθητε, ελπίδα μου και σκέπη,
ολάνθιστε, μυρίπνοε, κήπε σε Σένα πρέπει,

δόξα, τιμή παντοτινή. Τα λόγια δεν αρκούνε,
να αποδώσουν τη χαρά, που αισθάνομαι για Σένα,
αγάπη άδολη, πλατειά, ήχοι που με μεθούνε,
μου πλημμυρίζουν την καρδιά, σ' αλλότρια, σε ξένα,

μέρη με μεταφέρουνε, σ' ανείπωτη λαμπράδα,
σε ασυννέφιαστο ουρανό, ωκύποδη δορκάδα,
που πίνεις γάργαρα νερά, πηγές του Παραδείσου,
αστείρευτες, αθόλωτες, σε ξεδιψούν. Ω ντύσου!

Ύπαρξη ωραιόπλαστη, το φάσμα του απείρου,
τη θεοϋφαντη στολή. Μ' εκστατικού ονείρου,
το πέρασμα ω άνθρωπε, μοιάζει η βιωτή σου,
μα και με πέταγμα πουλιού. Πάντα να 'μαι μαζί Σου,

σελήνη απαστράπτουσα, με άστρα τους αγίους,
Παρθένα αξιέραστη, μαζί με τους αξίους,
που έδωσαν εδώ στη γη, αγώνα κραταίο,
μα νίκησαν και δόξασαν τον Ένα τον Θεό.

Αγάλλεται η Θεότης

Καρδιάς μου εντρύφημα, το άσμα των ασμάτων,
κραταίωμα, στερέωμα, βλάστημα σων αιμάτων,
ο Κύριος ο ένδοξος, το χάρμα των αγίων,
που εφορά και δαδουχεί, κόσμο των εξαισίων,

των πολλαπλών, των θαυμαστών, σοφών Του ποιημάτων,
σφραγίδα της χρηστότητος, θέτει επί κτισμάτων.
Η αρμονία θαυμαστή, το κάλλος, η σοφία,
Μα και αυτά τα ευτελή, προδίδουν μεγαλεία.

Παντάνασσα περιχαρής, αγλαΐσμα και αίνος,
σέμνωμα και στεφάνωμα, κατά δαιμόνων μένος,
δόσμου και τροπαιούχημα, γίνου για με και σθένος,
πύργος ο ακατάβλητος, η Μήτηρ μα Παρθένος.

Εδραΐωμα και έρεισμα, καταφυγή, προστάτις,
Απεγνωσμένων η ελπίς, κρατίστης και φιλάτης,
Κυρίας που προσδέχεται, ευχάς των πονεμένων,
Θλιμμένων μα παραμυθείς πλήθος εξαιτουμένων,

των προσφευγόντων στη στοργή, στην πάντερπνη αγκαλιά Σου,
γλυκαίνεις τα παιδιά Σου, κι η γαληνή θωριά Σου,
πλημμύρα χάριτος, δροσιάς, αναψυχή, θερμότης,
γίνεται ω Πανθαύμαστη. Αγάλλετ' η Θεότης,

και μια αγάπη απέραντη, οφείλουμε αιωνίως,
Μητέρα αξιέραστη, σε Σε και μακαρίως,
τα τέκνα Σου μη λησμονάς, σ' Υιό και Κύριό Σου,
πρόσπεσε παμμακάριστε, με τόνο ιδικό Σου,

δέου και παρακάλεσε, να μη χαθώ στο βάθος,
κολάσεως και γέννας, το βδελυρό το πάθος,
που με μαστίζει, Πρόμαχε, θεράπευσε τελείως,
ολοσχερώς Πανάμωμε και θέλω αιωνίως,
μέσ' την τρυφή, θε να βρεθώ, στην απεραντωσύνη,
σε εύρος, σε ωκεανό, με θεία καλωσύνη,
σ' ουράνια σκηνώματα και σε μονές αγίων,
των θείων λειμώνων τη χαρά, χώρων των θεσπεσίων.

16-6-2004

Θεοποιεί τον άνθρωπο

Πανάμωμη Μητέρα μου, γεφύρωσες το χάσμα,
ουράνια, επίγεια, ένωσες, το έξοχο το πλάσμα,
τον άνθρωπο, τον πρίγκηπα, την κορωνίδα όλων,
στ' άπειρα πλαστοουργήματα, δεσπόζει και εξ όλων,

έχει θείο εμφύσημα, πνοή αθανασίας,
σπινθήρα εναργέστατο, ζωής και εξουσίας,
όλα τα καθυπέταξε, σε χέρια στιβαρά,
πολιτισμό πανθαύμαστο, πλάθει και σθεναρά,

ορθώνει το ανάστημα, θεοποιεί τη γνώση,
αλλότριος είν' ο Θεός και με μανία τόση,
μεγάλη και λυσσώδη, υψώνει το βωμό,
θεοποιεί τον άνθρωπο, ζητάει λυτρωμό,

στα υλικά, στα πρόσκαιρα, στα μάταια, στα εφήμερα,
προσκύνημα ερωτικό, στο τώρα και στο σήμερα.

Το αύριο είναι μακριά, το αιώνιο μέλλον βρρίσκει,
πως δεν υφίσταται ποτέ και μάταια εφευρίσκει,
θεώρημα ζωής ψευδές, πλάνο κι ευτελισμένο,
ο υψιπέτης αετός, σκουλίκι απελπισμένο,
κυλίεται στο βόρβορο, όλα τα επιτρέπει,
τ' ασύδοτα τα χαμερπή και τη ζωή εκτρέπει,
απ' την οδό της αρετής, την τρίβο του Κυρίου,
που αναγεννιέται ο άνθρωπος και θείου κριτηρίου,
πέρασμα εν ριπή οφθαλμού, η κρίσις αναγκαία,
θα λάμψη η αλήθεια, τα εύχαρη κι ωραία,
θε να χαρίση ο Θεός, σ' αυτούς που αγαπούνε,
Τριάδα Αγία κι άνθρωποι, στη δόξα Του θα μούνε.
Οι δε αμετανόητοι από την αμαρτία,
σ' αιώνιο ζόφο θα βρεθούν μακράν απ' την Αγία
Τριάδα και θα πολεμούν να δούνε μιαν αχτίδα,
απ' το εράσμιο θείο φως, μα χάθηκ' η ελπίδα.
Μαρία αιειάρθενε, τρανή, δεδοξασμένη,
μη μου στερήσης τη χαρά, στην αίγλη είσαι λουσμένη.

4-5-2004

Ωραϊσμο Παρθενικό

Κόρη, Κυρά και Ρήγισσα, στο πλήθος των ανθρώπων,
σκήπτρο ζωής και δρόσιμα, των καθαρών προσώπων,
για μια ζωή ελιώσανε, στο άλγος, στην οδύνη,
στην απονιά, στην σκλήρυνση, μέσ' της ζωής τη δίνη,

οι ουρανόφεγγες ζωές, άνθρωποι της αγάπης,
για τον θεσπέσιο Υιό, Θεό δεδοξασμένο,
Κύριο των δυνάμεων. Το πνεύμα της απάτης,
χλευάσανε, μ' απόκτησαν, στεφάνι τιμημένο.

Πληθωρικά μας προσκαλείς, στο δείπνο του Υιού Σου,
του πανοικτίρμονος Θεού, Σωτήρος, Ποιητού Σου,
ό,τι ωραίο επί της γης, μας έδωσε Μητέρα,
φιλόστοργη, ευσπλαχνική, αγγέλων ανωτέρα,

πλατύτερη των ουρανών, είναι η αγκαλιά Σου,
το κάλλος και η ομορφιά, κρατύνουν τη θωριά Σου,
Ωραΐσμα παρθενικό, φυγάδευμα της θλίψης,
μαστίγωμα της οίησης, όπλο κατά της σήψης,

της νέκρωσης εγκώμια, πλήθος ευχαριστίες,
στέλνω σε Σε εκστατικά, θερμές μου ικεσίες,
να μη παρίδης Δέσποινα, προσφύγιο πιστών,
θεράπευμα και ίαμα, γέφυρα των κτιστών,

μετά των ουρανίων, συνδέεις μυστικά,
τα άφθαρτα με τα φθαρτά, άνθη μεθυστικά,
δροσιστικά κι ευώδη, Σου πρέπουν εξαισίως,
δρέπω και στα προσφέρω, Μητέρα εθελουσίως.

13-1-2004

Μη μωρανθή το άλας

Η άχραντη εικόνα Σου
τι ομορφιά ξεχύνει.
Η θύμιση αιώνια Σου.
Θυμάρι και μερσίνη.

Σου πρέπουν ρόδα εύοσμα,
μπουκέτα, ανθοδέσμες,
γαρύφαλλα και δέσμες,
ψυχής μου το διάσωσμα.

Γαλήνη, σωτηρία μου,
αστείρευτη πηγή μου,
ράβδος και βακτηρία μου,
λιμάνι, προσφυγή μου.

Δέσποινα, Πλατυτέρα μου,
μη λησμονάς εμένα,
σ' ουράνιο Πατέρα μου,
με χέρια ενωμένα,

ανάπεμψε παράκληση,
για να σωθώ ο τάλας
και να πλυθώ τοις δάκρυσι,
μη μωρανθή το άλας.

16-9-2003

Σαν την Εκκλησία

Παντάνασσα τρισένδοξη, νεφέλη φωτεινή,
την κουρασμένη μου καρδιά, ελπίδα αληθινή,
ανάπαυσε και δρόσισε. Του κόσμου την απάτη,
διάλυσε και σύντριψε, κόρη χαριεστάτη.

Εσύ είσαι βίβλος έμψυχος, αγλάϊσμα, ειρήνη,
Κρήνη, που νάμα πλημμυροί, χαρίζεις ευφροσύνη.
Αιώνια θα σ' ακολουθώ, άσμα χαριέν άδω
Για Σε Πανταβασίλισσα και ύμνου Σοι προσάδω

μελίρρυτον, θεσπέσιον, με θεία μελωδία.
Όρνις η καλλικέλαδος, ψυχής μου ευωδία
και λυγιρόφθογγος αηδών, Θεού η αμβροσία,
λιμάνι ακλυδώνιστο, μορφή μου εξαισία.

Εσύ η άσβεστος λαμπάς, φωτίζεις τους εν σκότει
ανοίγεις και τους ουρανούς, Θεόν Δωρεοδότη,
εκλιπαρείς διηνεκώς και στέλνεις τις δεήσεις,
σα Μάννα που είσαι στοργική, πολλές Σου παρακλήσεις,

τις αναπέμπεις με χαρά, για τ' άπειρα παιδιά Σου,
στο θρόνο το χερουβικό. Η άδολη καρδιά Σου,
ευρύχωρη, πλατυασμός, εκεί χωράει όλους,
γιατ' είναι σαν την εκκλησία, με τους πολλούς τους θόλους.

20-5-2003

Ουράνιον ανδριάντα

Μητέρα κοσμαγάπητη, βασίλισσα, Κυρία,
Υπέραγνη Παντάνασσα, Δέσποινα Παναγία,
άσμα ασμάτων, θρίαμβε, η δόξα των αγίων,
το κάλλος το ανείπωτον, χάρμα επουρανίων,

δυνάμεων ασωμάτων, χαρά των Αρχαγγέλων,
λιμάνι ακλυδώνιστο, τραγούδι των αγγέλων.
Σκέπη, ελπίς καταφυγή, ουράνια προστασία,
σθένος και θυμηδία μου, ύστατη ικεσία,

Σου στέλνω εκ βαθέων μου, ενίσχυσέ με πάντα,
όπως αρέσκω εις Θεόν, ουράνιον ανδριάντα,
καλλίμορφον, θεσπέσιον, εσύ διάπλασέ με,
κάνε με αστραπόμορφον, πλουσίως φώτισέ με.

Η χάρις Σου ανείκαστος. Συ δρόσος Αερωμών,
Κεϊμήλιον θεότητος, εγέννησες Θεόν,
Πανάγιον, εράσμιον, γλυκύτατον, ωραίον,
Κύριον τω νδυνάμεων, ίνδαλμα των γενναίων.

Η δόξα Σου ασύγκριτος, η τόση παρηρησία,
η εξουσία Σου πολλή, κρηπίς και προστασία,
λούλουδο ανοιξιάτικο, κομψότητα και σφρίγος,
έχεις Εσύ Ακήρατε και ευειδές το είδος.

27-3-2003

Στεφάνι αμαράντινο

Μητέρα κοσμοαγάπητη, θεσπέσια Συ Κόρη,
Αξιώσέ με ν' ανεβώ, του βίου τ' ανηφόρι.
Υπέροχη, θαυμάσια, κρατάς το σκήπτρο Εσύ,
του θαυμασμού και της χαράς, με Χάρη περισσή.

Αγία Μητροπάρθενε, το κάλλος Σου λουλούδι,
ευδιαστό, μυρίπνοο, απ' την καρδιά τραγούδι,
γλυκύφθογγο, φιλόμουσο, θα μέλψω με αγάπη,
αξιώσέ με ν' αρνηθώ, του κόσμου την απάτη.

Ταξιαρχίες ουρανών, ευφραίνονται κοντά Σου
κι αιώνια θ' αγάλλωνται τα άπειρα παιδιά Σου
Στο χώρο το χερουβικό, σ' αιώνια βασιλεία,
Στ' ανείπωτα τα αγαθά, σ' ουράνια ευωχία.

Στεφάνι αμαράντινο, στέφει την κεφαλή Σου,
σελήνη απαστράπτουσα, είν' όψη η καλή Σου,
είσαι αχτίδα φωτεινή, με φέγγος φεγγοβόλο,
που φέγγεις φεγγοβόλημα, εις άνθος μυροβόλο.

Πάναγνε, αειπάρθενε, κλέος του Βασιλέως,
τις λιγαστές δυνάμεις μου, μη δαπανώ ματαίως,
σε έργα που είν' φθοροποιά, μολύνουν την καρδιά μου
και δάκρυα αστείρευτα, θολώνουν τη ματιά μου.

Κλαίω, πονώ και θλίβομαι, που αμάρτησα στην Κτίστη,
που έπλασε τα σύμπαντα, χαλύβδωσε την πίστη,
γιγάντωσε το φρόνημα, δόσμου και παρηρησία,
απολογία σωστική, αγάπη εξαισία.

5-11-2002

Οι αρετές, άνθη ευώδη

Μαρία Μητροπάρθενε, ευλογημένη Κόρη,
βοήθησέ με να διαβώ, ζωής το ανηφόρι,
Η αγία Παρουσία Σου, να βρίσκεται μπροστά μου,
με δέος να Σε ανυμνώ. Την ταπεινή καρδιά μου,

πλημμύρισε από χαρά, ουράνια ευφροσύνη,
ν' αγάλλωμαι ο αδαής, δώσ' μου αξιωσύνη,
ν' εργάζωμαι τις εντολές, να πράττω τα χρειώδη,
που μοιάζουνε οι αρετές, με τ' άνθη τα ευώδη.

Σε ικετεύω Πάναγνε, να μη μ' αφήσεις μόνο,
δεν ημπορώ, δεν δύναμαι, ν' αντέξω τόσο πόνο,
που προκαλεί η συνείδηση, η ένοχη και μαύρη,
στο θρόνο το Χερουβικό, παρηγοριά θε νάβρη.

Ν' αγάλλεται και να σκιρτά, όταν μετανοήση
το άπειρο το έλεος, Χριστός να μου χαρίση.
Πάναγνε και υπέρλαμπρε, Κυρία τα' ουρανού,
Παρηγοριά δε γνώρισα, Παρθένε ουδαμού.

Μόνο εσύ Μεσίτρια, χάσμα της προσευχής μου,
παμπόθητη αξιέραστε, στο τέλος της ζωής μου,
Μάνα αξίωσε ποτέ, να μη βρεθώ με κρίμα,
όταν θ' αναπαυθώ εγώ, μέσα στο κρύο μνήμα.

02-01-2002

Οι καταγιίδες της ζωής

Πανίερη Μητέρα μου, Άχραντε, Θεοτόκε,
δέξου ωδήν ικέσιον, εξαίσιε, άγιε πόκε.
Αξιώσον εις την ζωήν, να ζω μετ' ευλαβείας,
να πράττω τα θελήματα, μετ' άκρας προθυμίας.

Υιού Σου του Μονογενούς, Βασίλισσα των πάντων,
Νάμαι υπό την Σκέπην Σου, χειρών Σου παναχράντων.
Να μεσιτέψης εκτενώς, να ικετέψης όπως,
Τρισένδοξε να μη χαθή, ο λίγος μου ο κόπος,

που καταβάλλω στη ζωή, για να ευχαριστήσω
Θεέ μου υπεράγαθο και να τον ανυμνήσω,
με λόγια επάξια, με έργα τιμημένα,
που προσπαθώ διηλεκώς, να πράττω εγώ για Σένα.

Οι καταγιίδες της ζωής, να μη με γονατίσουν
Και δαίμονες παμπόνηροι, εμέ μην απειλήσουν,
την ταπεινή μου ύπαρξη, να θλίβουν αιωνίως,
σε τόπο άγριο ζοφερό, ζητώ εναγωνίως.

Μητέρα μου πανόλβια, ζητώ να μη μ' αφήσεις
Και την αιώνια ζωή, σ' εμέ να μη στερήσεις.
Είσαι λιμάν' υπήνεμο, το χάσμα της ζωής μου,
όνομα επουράνιο, εντρούφημα πνοής μου.

23-11-2001

Επτάφωτη Λυχνία

Μητέρα κοσμοπόθητη, μυριοτραγουδισμένη,
Ηλιόμορφη, ασύγκριτη, Κυρά η δοξασμένη.
Πλημμύρισεσ του ουρανού, τα πλάτη και τα ύψη
Και έσωσεσ απ' τη φθορά, την πλάνη και τη σήψη,
γένος βροτών. Συ χάρισεσ, Υιόν κοσμοσωτήρα,
ελάμπρυνε και έσωσε, από αγάπη στείρα,
αγάπη πόχει ο άνθρωπος, για ηδονές του κόσμου,
ο Σοσ Υιός ενέκρωσε, τα πάθη τα εντός μου.

Μαρία Μητροπάρθενε, στέφθηκεσ με τη νίκη,
Κλέοσ, αξία και τιμή και δόξα Σου ανήκει.
Το πολυκέφαλο κακό, τολμάσ και καταλύεισ,
Αλυσσοδένεισ τον Σατάν, τροπώνεισ, τον κωλύεισ,

να μη μπορεί ανεμπόδιστα, να κλέπτη σωτηρία,
από ανθρώπινεσ ψυχές. Επτάφωτη λυχνία
που φέγγεισ μέσ' το είναι μου και διώχνεισ και τα σκότη
με φέγγοσ, θείο, μελιχρό, που παίρνεισ απ' το Δότη,

Σωτήρα πανακήρατο. Ουράνια, θεία δρόσοσ,
που καταψύχεισ τισ καρδιές. Ο κόποσ μου ο τόσοσ,
τα πάθη, τα παγχάλεπα, πώς να υπερνικήσω,
ο χοϊκόσ, ο αδαής, πόδασ Σου να κρατήσω.

Φλέγομ' από πυρίκαυστη, αγάπη για Εσένα,
Αγάπη τόσο δυνατή, ανήκουστη Παρθένα.
Δώρα προσφέρω ταπεινά, σε Σε ωραιοτάτη,
τισ δροσσοβόλεσ αρετές, Άνοιξη γλυκυτάτη.

Στο δρόμο τον τραχύτατο, γίνε μου βακτηρία,
Λαμπρότατον αγγαϊσμο, ζωής μου μαρτυρία,
Με δέος 'γω Σ' εκλιπαρώ, πρόφθασε σε κινδύνους,
Σε συμφορές, σε λύπησες, τροπιάς επικινδύνους,
που φανερώνει η ζωή, δώσε εσύ τη λύση,
πριν ο αιμοσταγής, ο πλάνος με λυπήση,
με πτώσεις, μ' αλλοτριώση, βεβήλωση των θείων,
ματαίωσε τα σχέδια. Ύμνων επινικίων,
δέξου από χείλη εναγή, πρωτόφαντη η δόξα,
που στέφθηκες απ' το Θεό, στο μέτωπό Σου δόξα,
ουράνια που σε κοσμούν και στέμμα από πετράδια,
λίθων βαρύτιμων, λαμπρών, πολυτελών, σμαράγδια,
αμέθυστοι, αδάμαντες, ζαφείρια, μαργαρίτες,
όλος ο πλούτος είν' για Σε, Μαρία, καταλύτες,
οι αρετές Σου στέφανος, που καταλύουν χώρα,
των παναισχίστων των παθών, Δέσποιν' ειρηνοδώρα.

23-01-2004

Κράτιστο προστάτη

Η δόξα Σου μοναδική, χάσμα των ασωμάτων,
Κόρη τρισόλβια Εσύ, θέα εμών ομμάτων,
λαμπρά, και πανευφρόσυνος, ουράνια, θεσπέσια,
σκορπίζεις δαψιλώς χαρά, η Χάρις Σου εξαισία.

Μητέρα μου παγκόσμια, η κραταιά αγκαλιά Σου,
Σκέπει και περιθάλλει, τα άτακτα παιδιά Σου.

Μιλάς με γλώσσα στοργική, μ' αγάπη, με συμπόνοια,
τρέφεις με μάννα τις καρδιές, χαρίζεις την ομόνοια.

Στο μονοπάτι της ζωής, να σ' έχω παραστάτη,
φύλακα και θεμέλιο και κράτιστο προστάτη.
Κι αν παρεκλίνω προς στιγμήν, απ' του Θεού τη στράτα,
μη με αφήσης να χαθώ, με σθένος Εσύ κράτα,

την ασθενή μου ύπαρξη κι αφού μετανοήσω,
την δύναμη των πονηρών, πνευμάτων να κλονήσω.

Γιατί μετάνοια σωστή, λυτρώνει απ' το στόμα
του χαιρεκάκου δαίμονος και το θνητό το σώμα,

το θεραπεύει από πολλές ασθένειες και νόσους,
χαρίζ' ισχύ, το οδηγεί, στο θέλημα Κυρίου.

Μαρία αειπάρθενε, τους κόπους μου τους τόσους,
άμειψε και αξίωσε, ζωής της αιωνίου.

10-5-2003

Δέχθηκες τον ασπασμό

Μήτηρ Θεοχαρίτωτε, αγγέλων αγιωτέρα,
οσίων εγκαλλώπισμα, υπερενδοξωτέρα,
χαρά ειρήνη, χαρμονή, ουράνια ευωχία,
χάρμα ομμάτων, ένδοξε, Δέσποινα Παναγία.

Λύτρωσ' εμέ απ' τα δεινά, απ' τις δοκιμασίες,
την άχαρη ζωή μου, θερμές Σου ικεσίες,
στον Πλάστη το μοναδικό, ζήτησε ν' απαλύνη,
τη στενοχώρια της καρδιάς, τη θλίψη, την οδύνη.

Ζήτησε και τα πταίσματα, τα φοβερά, τα μαύρα,
που πλήγωσαν, που μάτωσαν, καρδιά μου αλγεινή.
Φύσηξε ζειδωρη πνοή, ήπια θεία αύρα
και χάρισε σε μένανε, χαρά παντοτινή.

Βρισκόσουν κατ' απ' το Σταυρό, που έπασχ' ο Υιός Σου
και θέριευε δριμύτατος, ο πόνος ο δικός Σου.
Η πλάση εδονείτο, με φοβερό σεισμό,
η καρδιά Σου ετιρώσκετο, με λυγμικό σπασμό.

Ο ήλιος εκρύπτετο κι οι φαύλοι Ιουδαίοι,
έτυπτον στήθη αμαρτωλά, τρισάθλιοι Εβραίοι!
Ο Υιός Σου εδοκίμασε, το όξος, τη χολή,
ο άκακος, ο άμωμος, υπέφερε πολύ.

Εγνώρισε τους χλευασμούς, υπέμεινε τα πάθη,
σε μνήμα άδειο και κενό, ο Κύριος ετάφη.
Ενίκησε το θάνατο, ανέστη εκ νεκρών
και χάρισε τη δόξα Του στο γένος των βροτών.

Υπέραγνη Παντάνασσα, νεφέλη φωτεινή,
διώξε απ' την καρδιά μου, μια γεύση αλγεινή,
που άφησαν τα πάθη, που έπραξα εν βίω
και δώσε να κατατεθώ, εγώ εν χορώ αγίω.

Όταν ήρθε ο άγγελος για να Σου αναγγείλη,
πως μέλη Εσύ να γένης, Κυρία, Θεοτόκος,
και δέχτηκες τον ασπασμό από ουράνια χείλη,
γεννήθη από Σε Θεός, ετέχθη θείος τόκος.

Ένωσες Συ σαν γέφυρα, γη και ουρανό,
το χάσμα εγεφύρωσες, μ' Υιό Σου ποθεινό

που έθρεψες και έδωσες, εδώ σ' αυτή τη γη,
τον Κύριο Χριστό μας, γεμάτο από στοργή.

Παρθένε Παμμακάριστε, ευλογημένη Κόρη,
αξίωσε να ανεβώ των αρετών τα όρη.
Δόξα, τιμή και κράτος, Σου πρόεπον εξαισίως,
ύμνους και εντεύξεις, Σου στέλνω εθελουσίως.

Σου στέλνω εκ βαθέων

Η δόξα Σου ασύγκριτη, η αρετή περίσσεια,
η ωραιότης ανθηρά, το πνεύμα υψώνεις ίσια,
προς τον Τρισήλιο Θεό, χάσμα των μακαρίων,
ψυχών που ψάλλουν Ωσαννά, στον Κύριο των Κυρίων.

Τα μάτια Σου εθόλωσαν σαν είδαν σταυρωμένο,
τον προσφιλή Σου τον Υιό, χλωμό και ματωμένο,
Ρομφαία Σ' έτρωσε εκεί, στου Γολγοθά το λόφο,
στα στήθια Σ' άνοιξε πληγή, σε γέμισε με ζοφό.

Παντάνασσα τρισμάκαρη, υπέρτατη θυσία,
προσέφερες για πλάσματα, της γης, τα στοργικά Σου,
για τους ανθρώπους, που ποθούν, να βρουν την εξουσία,
να πολεμούν με χαλεπά, πάθη. Στα Μητρικά Σου,

χέρια εκράτησες Χριστό, έκλεισες με λατρεία
με τη λαλιά τη θελκτική, με γλώσσα ουράνια,
εμίλησες και θώπευσες, Υιό εκ της ΤΡΙΑΔΟΣ
Κύριον προσφιλέστατο. Το πλέγμα της πεντάδος,

Τα πέντε αισθητήρια όξυνε, και Μαρία,
χάρισε καθαρή ευχή, Μητρόθεε, Κυρία,
δώρισε και στις προσβολές, του πλάνου, εναντίον,
καρτερικά, μ' υπομονή, τα βέλη πολεμίου,

να αντιμετωπίζω. Ασπίς γίνου εσύ πυγμή
θώρακας, προστασία.

Σου πρόπον, κλέος, δόξα και τιμή.

Ευχή και ικεσία,

Σου στέλνω εκ βαθέων.

Πνευματικών ανθέων,

στεφάνι Σου κομίζω

κι εμπρός Σου γονατίζω.

05-02-2004

ΙΚεσία

Προσπίπτω Σοι, Πανύμνητε και δυσωπώ Κυρία

Σώσον με τον ανάξιον, Δέσποινα Παναγία.

Τον βίον μου ειρήνευε, σώσε την ψυχή μου,

Αξιώσε να Σε υμνώ, ως τη στερνή πνοή μου.

Πρέσβευε στον Σωτήρα μου, μονογενή Υιόν Σου,

να τύχω του ελέους Του, να τρέχω την οδόν Σου,

πάθη, δεινά, παγχάλεπα, να μη με πλημμυρίζουν,

τη θλιβερή μου ύπαρξη, να μην καταποντίζουν.

Εις χάσμα δυσπερίγραπτον και ζοφερό, γνοφώδη,

εμπίπτω ο ταλαίπωρος, πράττω έργα σκαιώδη.

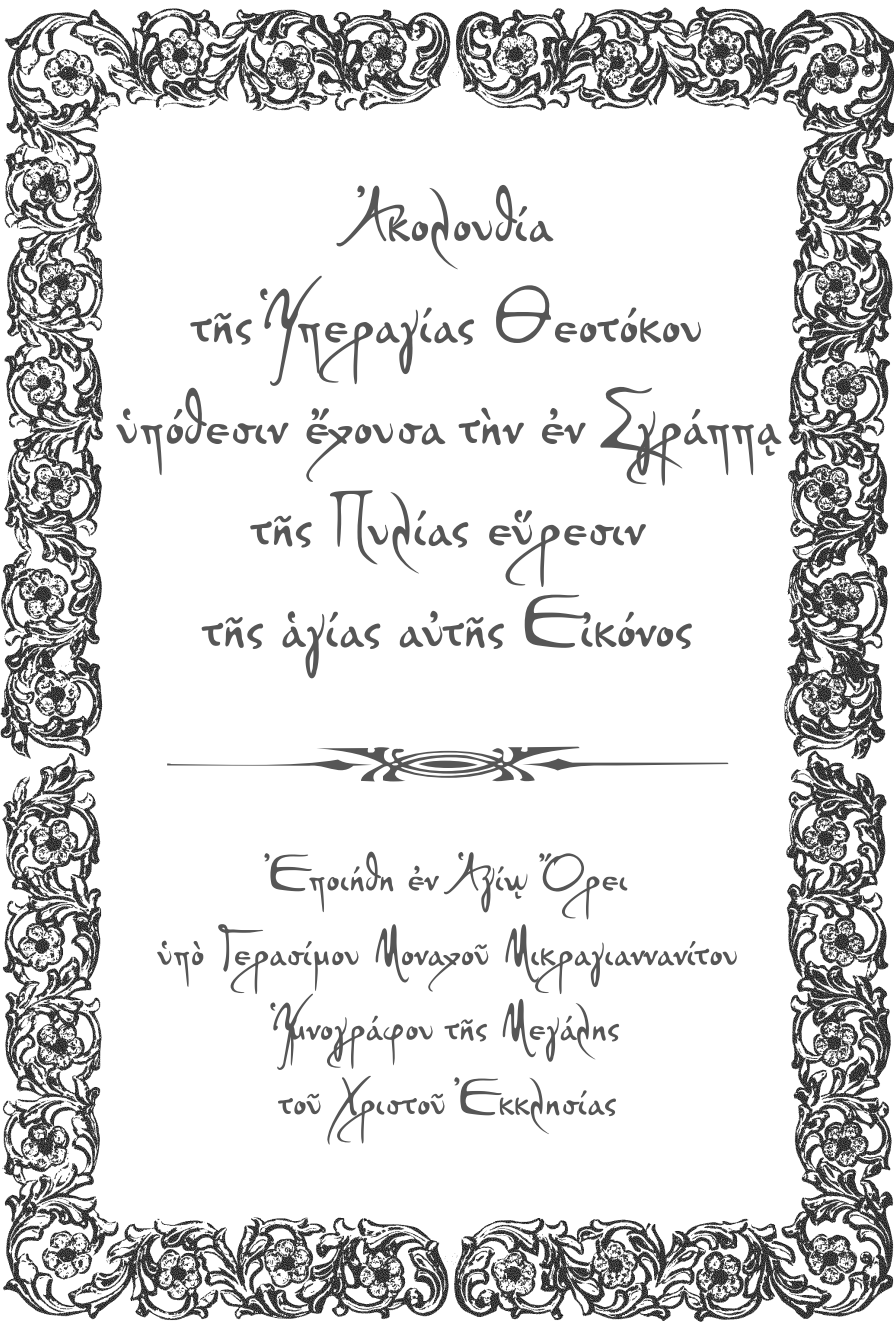
Παμφίλτατη Μητέρα μου, θρόνε Χερουβικέ,
πανθαύμαστη, πανίερη, κρατήρα μυστικέ.

Τις τρικυμίες της ζωής, πώς ν' αντιμετωπίσω,
πρεσβείες Σου ακοίμητες, Μαρία, ν' αντικρύσω,
λιμένα τον ακύμαντο, Δέσποινα Παναγία
και να δεχθώ ο εναγής, κραταιά Σου προστασία.

Είσαι το μάνα της ζωής, το σκήπτρο της ειρήνης,
Εσέ ποθώ, Εσέ υμνώ, λιμάνι της γαλήνης.
Κι όταν τελειώσει η ζωή, να βρίσκομαι κοντά Σου,
ν' αγάλλομαι, να χαίρομαι, στην πάντερπνη αγκαλιά Σου.

26-04-2001

Πηγή Υλικού
Αρχιμ. Θεόκλητου Ι. Μπρούζη,
Δοξαστικές και Ικετήριες Ωδές
στην Υπεραγία Θεοτόκο,
Σπερχειάδα Φεβρουάριος 2007

Ἀκοιουδία
τῆς Ἱεραγίας Θεοτόκου
ὑπόδεσιν ἔχουσα τὴν ἐν Σφράγγῃ
τῆς Πυλίας εὐρεσιν
τῆς ἁγίας αὐτῆς Εἰκόνας

Ἐπιούδη ἐν Ἁγίῳ Ὄρει
ὑπὸ Γερασίμου Μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου
Ἰμνογράφου τῆς Μεγάλης
τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας

ΙΕΡΑ ΚΟΙΝΟΤΗΣ
ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ
ΑΘΩ

ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. Φ. 2/32/436

ΚΑΡΥΛΙ, ΤΗ 10 Μαΐου 1984

Τῷ Σεβασμιωτάτῳ
Μητροπολίτῃ Μεσσηνίας
κ. Χ Ρ Υ Σ Ο Σ Τ Ο Μ Ω ,,
Εἰς Καλαμάταν

Σεβασμιώτατε,

Εὐσεβάστως ἀποστέλλομεν ἐσωκλειστῶς Ἀκολουθίαν τῆς Ἱεραγίας θεοτόκου, ὑπόθεσιν ἐχούσης τὴν ἐν Σγράμμα τῆς Πυλίας εὗρεσιν τῆς ἁγίας αὐτῆς εἰκόνας, πειηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἱμνογράφου τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, Μοναχοῦ Γερασίμου Μικραγιαννανίτου, φροντίδι καὶ δαπάναις τῆς Χιλιανδαρινῆς Ἱ. Ἐπιστοσίας 1983-1984.

Παρακαλοῦμεν Ὑμᾶς θερμῶς, ὅπως φροντίσητε δι' ἐκτύπωσιν αὐτῆς διὰ λογαριασμόν τοῦ προσκυνηματοῦ, ἐφ' ὅσον δέ κρίνετε σκόπιμον παρακαλοῦμεν συνεκτυπώσατε καὶ τὴν ἱστορικὴν τῆς εὐρέσεως τῆς Ἱ. εἰκόνας.

Συναφῶς ἐπιθυμοῦμεν, ὅπως μνημονεύονται τὰ ὄνοματά ἡμῶν κατὰ τὴν ἐτήσιον πανήγυριν.

Ἐπί δέ τούτοις εὐχόμενοι ὅπως ἡ Ἱεραγία θεοτόκος σκέπη τὴν Ἱ. Μητρόπολιν Ὑμῶν καὶ ἐπικαλοῦμενοι ἐφ' ἡμᾶς τὰς Τιμίας Ἀρχιερατικὰς Ὑμῶν Εὐχὰς διατελοῦμεν μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ.

Οἱ Ἐπιστάται τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἀγίου Ὄρους Ἀθῶ.

Ὁ Χιλιανδαρινὸν Πρωτεπιστάτης *πρωμ. Χιλιανδαρινῶν*
" Σηροποτάμου Ἐπιστάτης *Σέρων*
" Ἀγ. Παύλου " *Ἐξόριος*
" Γρηγορίου " *Γεωργίου*
Ἀναώνιος

Πρόλογος

Ἐπεραγία Θεοτόκος, ἡ ἐξαίρετος προστάτις ἡμῶν, «πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως» προστατεύει καὶ εὐεργετῆ τὸ ἀνθρώπινον γένος, καὶ ὅλως ἐξαιρέτως τὸ ἀνθρώπινον γένος, καὶ ὅλως ἐξαιρέτως τὸ ἔθνος ἡμῶν, «τὸν περιούσιον καὶ ἀπόλεκτον κλῆρον αὐτῆς».

Ἐν παντὶ καὶ πάντοτε ἡ ὑπέρμαχος στρατηγὸς ἡμῶν καὶ ταχυτάτη βοηθὸς καὶ ἀρωγός, «ἐν εὐκαιρείαις καὶ θλίψεσι» σπεύδει καὶ βοηθεῖ ἡμῖν.

Ἡ πλουσία καὶ σωτηριώδης αὐτῆς χάρις ὑπερλάμπει, καὶ διὰ ποικίλων τρόπων παρέχει εἰς ἡμᾶς, τοὺς ἀδιστάκτως ἐλπίζοντας εἰς αὐτήν, βοήθειαν καὶ σωτηρίαν καὶ ἴασιν καὶ λύτρωσιν ἐκ τῶν ἐπερχομένων χαλεπῶν περιστάσεων, καὶ διαφόρων ἐν βίῳ πειρασμῶν καὶ θλίψεων.

Καὶ δι' ἀφανῶν ἐνεργειῶν, καὶ φανερῶν θαυμάτων καὶ παραδόξων ἐμφανίσεων καὶ ἀποκαλύψεων φανερῶν εἰς ἡμᾶς τὴν πολυποίκιλον καὶ θαυμαστήν προστασίαν της, ἡ πηγὴ τοῦ ἐλέους, καὶ Ἀειπάρθενος Μήτηρ τοῦ Σωτῆρος καὶ Θεοῦ ἡμῶν.

Τρανῶτατον δεῖγμα τῆς ἐξαιρέτου πρὸς ἡμᾶς προστασίας καὶ βοηθείας καὶ εὐνοίας αὐτῆς εἶναι καὶ ἡ εἰς

διάφορα μέρη καὶ σημεῖα τῆς πατρίδος ἡμῶν, κατὰ διάφορους καιροὺς καὶ τρόπους, θαυμαστὴ φανέρωσις καὶ ἀποκάλυψις ἱερῶν αὐτῆς Εἰκόνων, αἵτινες ἀνεδείχθησαν ἡμῖν πηγαὶ ἰαμάτων καὶ πάσης παρακλήσεως, τῇ ἐπιφοιτήσει καὶ ἐπισκιάσει τῆς ἀγίας δόξης τῆς Ὑπερδοξασμένης βασιλίσεως τῶν οὐρανῶν Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου.

Τεῖχη ἀκαταμάχητα, καὶ λιμένες ἀχείμαστοι, καὶ ἱερὰ καταφύγια εἰς τὸν εὐσεβῆ λαὸν ὑπάρχουν αἱ κατὰ θαυμαστὸν τρόπον ἀποκαλυφθεῖσαι αὐταὶ ἱεραὶ Εἰκόνες τῆς Παναγίας Θεοτόκου, θαυματουργοῦσαι πάντοτε εἰς τοὺς εὐλαβῶς προσερχομένους καὶ πιστῶς ἐξαιτοῦντας τὴν τῆς Θεοτόκου ἀντίληψιν.

Μία ἐξ αὐτῶν τυγχάνει καὶ ἡ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Πυλίας τῆς Μεσσηνίας εἰς τὸ χωρίον Σγράφπα (Ἐλαιόφυτον) φανερωθεῖσα, τῇ ἐμφανείᾳ καὶ ὑποδείξει τῆς Κυρίας Θεοτόκου εἰς τὴν εὐσεβῆ γυναῖκα Ἀναστασίαν Εἰκὼν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, τῇ 23ῃ Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1892.

Τὴν ἀνεύρεσιν τῆς ἱερᾶς ταύτης Εἰκόνος περιέγραψεν ἐν ἐκτάσει ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος Θέμελης, καὶ ἐξέδωκεν ὑπὸ τὸν τίτλον, «Παναγία Σγράφπα, τὸ χρονικὸν τῆς εὐρέσεως τῆς ἱερᾶς Εἰκόνος. Ἐκδίδεται τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μεσσηνίας Χρυσοστόμου (Θέμελη) καὶ Ἱερέως Νικολάου Μπαλοδήμα, Ἐφημερίου Ἱεροῦ Προσκυνημάτων Ζωοδόχου Πηγῆς Σγράφπας. Καλαμάτα 1970».

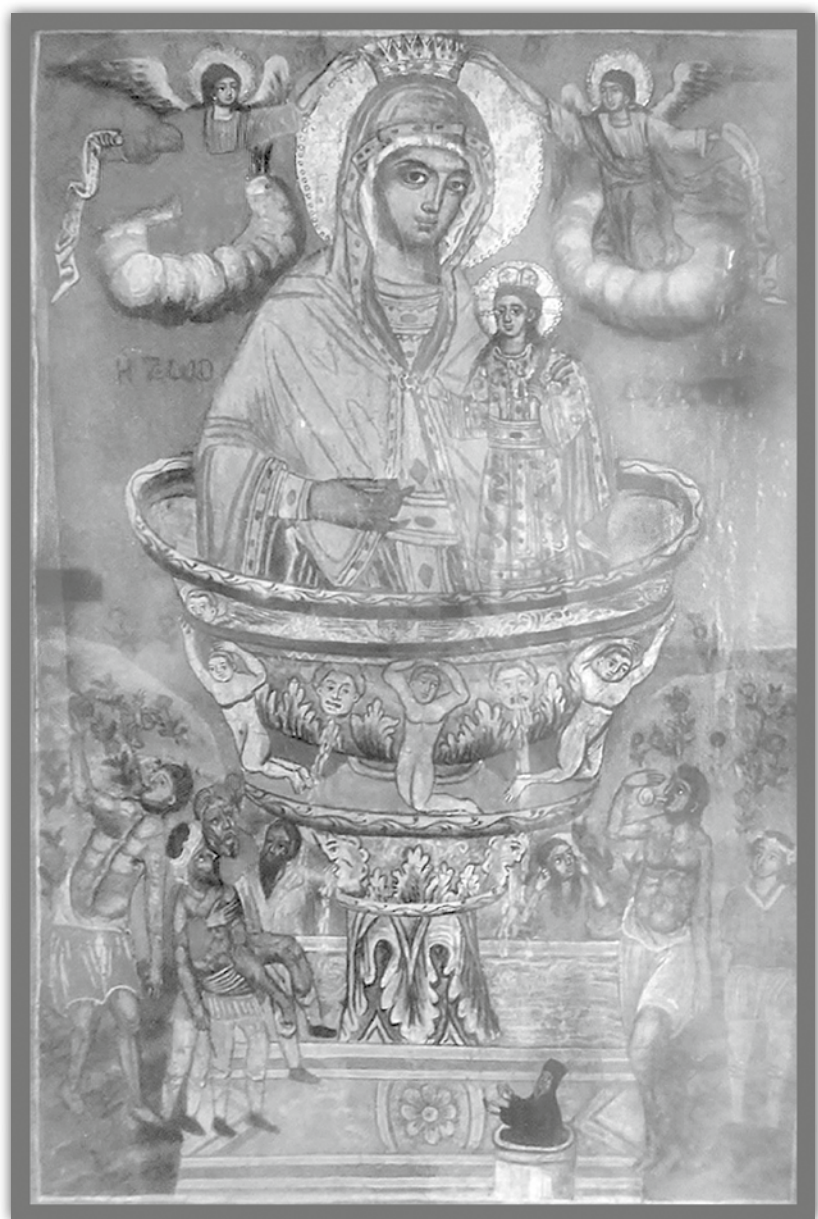
Ἀλλ' ὑπελείπετο καὶ ἡ σχετικὴ Ἀκολουθία διὰ τὴν θαυμαστὴν ταύτην εὐρεσιν, ἣτις ἐορτάζεται τῇ 23ῃ Αὐγούστου, ἐν συρροῇ πολλῶν προσκυνητῶν εἰς

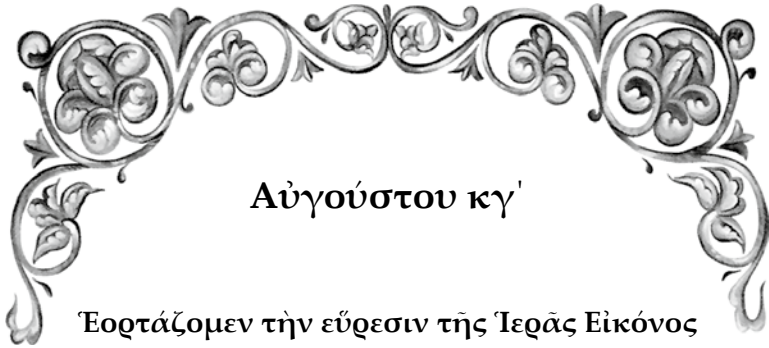
Συράππαν ἐν πάσης τῆς περιοίκου. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἀπετάθημεν εἰς τὸν ἐν Μικρᾷ Ἀγία Ἄννη Ἀγίου Ὅρους ἀσκούμενον Ὁσιολογιώτατον Μοναχὸν Γέροντα Γεράσιμον Μικραγιαννανίτην, δόκιμον Ὑμνογράφον τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὅστις χάριτι καὶ ἐμπνεύσει τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, συνέταξε τὴν παροῦσαν ἀσματικὴν ἀκολουθίαν, ἐν ἣ ἑλαφρῶς ἐξυμνεῖται ἡ εὐρεσις τῆς ἱερᾶς αὐτῆς Εἰκόνας, τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς.

Τὴν ἀκολουθίαν ταύτην ἐκδίδωσιν ἤδη τύποις ἡ Ἱερά Χιλιανδαρινὴ Ἐπιστοασία τοῦ Ἀγίου Ὅρους Ἄθω, πολλῇ εὐλαβείᾳ καὶ θερμῷ ζήλῳ πρὸς τὴν Κυρίαν ἡμῶν Θεοτόκον.

*Ἐγγραφον ἐν Καρναῖς Ἀγίου Ὅρους τῇ 10ῃ Μαΐου 1984.
Γέρων Ἀντώνιος Μοναχὸς Γρηγοριάτης, Ἀντιπρόσωπος-Ἐπιστάτης παρὰ τῇ Ἱερᾷ Κοινότητι, τῇ ἐντολῇ τῆς Χιλιανδαρινῆς Ἱ. Ἐπιστασίας.*

Αὐγούστου κγ'

Ἐορτάζομεν τὴν εὐρεσιν τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας
τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς
ἐν τῷ χωρίῳ «Σγράππα» (Ἐλαιόφυτον)
τῆς ἐν Μεσσηνίᾳ ἐπαρχίας Πυλίας.

ΕΝ Τῷ ΜΙΚΡῷ ΕΣΠΕΡΙΝῳ

Ἰστώμεν στίχους δ' καὶ ψάλλομεν τὰ ἐξῆς Προσόμοια.

Ἦχος δ'. Ἦδωκας σημείωσιν.

Ἐδωκας Πανάχραντε, τὴν σὴν Εἰκόνα τὴν πάντιμον,
ὡς πηγὴν ἀγίασματος, ἐν ἧ ὡς θεόβρυτος, ζωοδό-
χος κρήνη, βλύζεις Θεοτόκε, χάριν ἀέναον ἡμῖν· διὸ Πυ-
λίῳν ἅπαν τὸ σύστημα, ἐν Σγράππα πίστει σπεύδοντες,
ταύτης τιμῶμεν τὴν εὐρεσιν, τὰ πολλὰ μεγαλύνοντες,
πρὸς ἡμᾶς σου δωρήματα.

Πάλαι κατακέκρυπται, τῆς σῆς μορφῆς ἡ ἐμφέρεια,
ὑπὸ γῆν Θεονύμφευτε, ἀλλ' ἐν ὄψει κρείττονι, τῷ
πιστῷ γυναιῷ, ταύτην ἐκκαλύπτεις, οἷα θησαύρισμα σε-
πτόν, ἥσπερ τὴν εὐρεσιν ἐορτάζοντες, πιστῶς κατασπα-

ζόμεθα, καὶ τὴν θερμὴν προστασίαν σου, Θεοτόκε κη-
ρύττομεν, δι' ἧς σώζεις τοὺς δούλους σου.

Χαίρει Ἐλαιόφυτον, ὃ πρόην Σγράφπα ἐκέκλητο, τὴν
ἁγίαν Εἰκόνα σου, πλουτῶν οἷα δῶρημα, θεῖον Θεο-
τόκε, Πηγὴ ζωηφόρε, ἡμῶν προστάτις ἀληθῆς, καὶ Μεσ-
σηνίαν καλεῖται ἅπασαν, πανήγυριν χαρμόσυνον, ἐπι-
τελέσαι εἰς αἰνεσιν, τῆς πολλῆς σου χρηστότητος, πρὸς
ἡμᾶς Ἀειπάρθενε.

Χάριτος ἐπλήσθησαν, καὶ χαρμονῆς ἐπληρώθησαν,
ὅτε εὗρον Πανάμωμε, τὴν θεῖαν Εἰκόνα σου, ὑπὸ γῆν
τελοῦσαν, καὶ ναόν σοι θεῖον, ἀνήγειραν μετὰ σπουδῆς,
ὦ Ζωοδόχε Πηγὴ ἀκένωτε, ἐν ᾧ πιστῶς προστρέχοντες,
δοξολογοῦμεν Πανύμνητε, τὰ πολλά σου θαυμάσια, καὶ
τὴν χάριν τὴν ἀφθονον.

Δόξα, καὶ νῦν. Ἦχος α'.

Τὴν περὶ ἡμᾶς κηδεμονίαν σου, ποικίλοις τρόποις
ἐκφαίνεις, καὶ πολλαχῶς φανεροῖς, Θεοτόκε Παρθέ-
νε· ταύτης γὰρ ἔργον ἐστί, καὶ ἡ ἐν Σγράφπα φανέρωσις,
τῆς ἁγίας Εἰκόνοσ σου, Ζωηφόρε Πηγὴ, οὐρανίων ναμά-
των· ἧς τὴν εὖρεσιν ἐορτάζοντες, χρεωστικῶς βοῶμέν
σοι· Σοὶ εἰ ἡμῶν προστάτις καὶ βοήθεια, καὶ θερμὴ ἀντί-
ληψις· διὸ οὐ παύομεν ὑμνοῦντές σε, πολυύμνητε Κόρη,
σωτηρία τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ

Ἦχος β'. Οἶκος τοῦ Ἐφραθᾱ.

Ἄσμα Δαβιτικῶς, καινὸν προσάδομέν σοι, Παρθένε
Θεοτόκε, ἐπὶ τῇ ἀνευρέσει, τῆς ἱεραῆς Εἰκόνας σου.

Στίχ.: Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι
τοῦ λαοῦ.

Ἦφθης τῷ εὐσεβεῖ, γυναίω Θεομητορ, καὶ τὴν σεπτὴν
Μορφὴν σου, ὑπὸ τὴν γῆν τελοῦσαν, εὐρεῖν τούτω
ἐπέταξας.

Στίχ.: Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γε-
νεᾷ καὶ γενεᾷ.

Βρῦει οἶα πηγὴ, καὶ ζωηφόρος βρῦσις, τὴν χάριν σου
τὴν θεῖαν, ἢ θαυμαστὴ Εἰκὼν σου, ἡμῖν Παρθένε
Ἄχραντε.

Δόξα. Τριαδικόν.

Ἔσχες ἐν τῇ γαστρὶ, τὸν ἕνα τῆς Τριάδος, Χριστὸν τὸν
Ζωοδότην, καὶ τέτοκας ἀφράστως, Παρθένε ὑπὲρ
ἔννοιαν.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Λίδου διὰ παντός, βοήθειαν Παρθένε, τοῖς πίστει προ-
σιοῦσιν, ἐν Συγράππᾳ τῇ ἀγία, Εἰκόνι σου ἐκάστοτε.

*Νῦν ἀπολύεις, τὸ Τρισάγιον, τὸ Απολυτίκιον
ἐκ τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ, καὶ ἀπόλυσις.*

Ε Ν Τ Ω Μ Ε Γ Α Λ Ω Ε Σ Π Ε Ρ Ι Ν Ω

Μετὰ τὸν Προοιμιακόν, τὸ Μακάριος ἀνήρ.
Εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἰστώμεν στίχους στ'
καὶ ψάλλομεν τὰ ἐξῆς Προσόμοια.

Ἦχος α' . Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος!

Ὡ τοῦ παραδόξου θαύματος! ἡ Παρθένος Ἁγνή, ἡμῶν
ἢ βοήθεια, ἐπέστη καὶ ὑπὸ γῆν, οὐσαν τὸ πρότε-
ρον, Εἰκόνα τὴν ἱεράν, ἐν ἣ πηγῇ ὡς ἀκένωτος βλύζου-
σα, τὸ ὕδωρ τὸ τῆς ζωῆς, δείκνυται πᾶσιν ἡμῖν ἐφανερώ-
σεν. Ὅθεν τὴν ἀγίαν ταύτης, εὗρεσιν γεραίροντες, με-
γαλύνομεν πάντες, τὴν θερμὴν αὐτῆς ἀντίληψιν.

Βαβαὶ τῶν σῶν θαυμασίων Ἁγνή! σὺ γὰρ θειοτέρα
ᾧψει ὑπερλάμπουσα, γυναίω τῷ εὐσεβεῖ, ᾧφθης καὶ
εἰρηκας, Εἰκόνα σου τὴν σεπτὴν, τὴν ὑπὸ γῆν κεχωσμέ-
νην τὸ πρότερον, ἐν Σγράφπα θᾶπτον εὐρεῖν, εἰς περι-
ποίησιν πάντων καὶ ἴασιν· ἦν εὐρόντες Θεοτόκε, χαρ-
μονῆς ἐπλήσθημεν, καὶ πιστῶς προσκυνοῦντες, χάριν
ἄφθονον λαμβάνομεν.

Τῆς σῆς Εἰκόνας ἢ εὗρεσις, ἑορτῆς ἀγίας, ᾧφθη ἡμῖν
ᾧ πρόξενος, ἦν ἄγοντες εὐλαβῶς, δοξολογοῦμέν σε·
ποικίλως γὰρ βοηθεῖς, τοῖς τῷ σεπτῷ σου ναῶ καταφεύ-
γουσι, Παρθένε Μῆτερ Χριστοῦ, καὶ πᾶσι νέμεις σωτή-
ρια δόματα. Ὅθεν ἡ Πυλία πᾶσα, ἐν σοὶ ἐπαγάλλεται,
προσκυνοῦσα ἐν πίστει, τὴν ὑπέριπτον Εἰκόνα σου.

Προσόμοια ἕτερα.

Ἦχος δ'. Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσιν.

Ὡς ἐπέστης Πανάχραντε, γυναικί τῇ θεόφρονι, ταύτη ἀπεκάλυψας τὴν Εἰκόνα σου, ἦνπερ δραμοῦσα ἀνεύρατο, καὶ πίστει ἀνήγειρε, τῇ σῇ χάριτι ναόν, ἐν ᾧ ταύτην ἀνέθετο, ὡς θησαύρισμα, τῆς ἀγίας σου δόξης Θεοτόκε, ᾧ προστρέχοντες ὑμνοῦμεν, τὴν πρὸς ἡμᾶς σου χρηστότητα.

Ὡς λαμπὰς τῆς σῆς χάριτος, Θεοτόκε πολύφωτος, τῆς μορφῆς σου ἔλαμψεν ἡ ἐμφέρεια, ἐκ τῶν ἀδύτων ὡς πέφηνεν, τῆς γῆς τῇ θελήσει σου, καὶ ἀκτίσι μυστικάϊς, τῶν παθῶν τὴν σκοτόμαιναν, λύει πάντοτε, καὶ τὴν σύμπασαν Δέσποινα Πυλίαν, τῷ φωτί σου τῶν πρεσβειῶν σου, πάσης λυτροῦται κακώσεως.

Τῶν Πυλίων οἱ σύλλογοι, καὶ Ἀρκάδων τὸ σύστημα, ἐν τῇ Σγράππα σπεύσατε μετὰ πίστεως, καὶ τῇ Εἰκόνι προσπέσατε, τῆς μόνης Θεόπαιδος, καὶ Μητρὸς τοῦ Λυτρωτοῦ, πρὸς αὐτὴν ἀνακράζοντες· Δίδου πάντοτε, Ζωοδόχε Πηγή Θεοκῆτορ, τοῦ ἐλέους σου τὰ ρεῖθρα, ἡμῖν τοῖς σέ μεγαλύνουσι.

Δόξα, καὶ νῦν. Ἦχος πλ. β'.

Ἐἷμερον ἡ πανύμνητος Παρθένος, πρὸς εὐφροσύνην μυστικὴν, καὶ ἑόρτιον αἶνεσιν, ἡμᾶς συγκαλεῖται, ἐν τῇ εὐρέσει τῆς ἱερᾶς αὐτῆς Εἰκόνας· τῇ φιλοθέῳ γὰρ γυ-

ναικὶ ὄραθειῖσα, ἐν φωτὶ ἐξαστράπτουσα, ταύτην ἐξελέξατο, διακονῆσαι τῇ βουλῇ αὐτῆς· ἦν εἰς πέρας ἄγουσα, τοῖ εὐσεβέσιν ἀνεύρατο, ὑπὸ γῆν κεχωσμένην, τὴν θείαν αὐτῆς ἐμφέρειαν, ὡς μέγα κειμήλιον, καὶ θησαυρὸν τῆς δόξης αὐτῆς· ἐν αὐτῇ γὰρ ὡς Πηγὴ ζωηφόρος ὄραται, θείαν ἀγαλλίασιν παρέχουσα, τοῖς βοῶσιν ἐν πίστει· Πανάχραντε Δέσποινα, δίδου ἡμῖν τὴν σὴν προστασίαν, καὶ ρῦσαι πάσης θλίψεως, τοὺς σὲ μεγαλύνοντας.

*Εἷσοδος, Φῶς ἰλαρόν,
τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας
καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.*

**Γενέσεως τὸ Ἀνάγνωσμα.
(Κεφ. κη', 10)**

Εξῆλθεν Ἰακώβ ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ ὄρκου καὶ ἐπορεύθη εἰς Χαρρᾶν, καὶ ἀπήνησε τόπῳ καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ· ἔδου γὰρ ὁ ἥλιος. Καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τῶν λίθων τοῦ τόπου, καὶ ἔθηκε πρὸς κεφαλῆς αὐτοῦ· καὶ ἐκοιμήθη ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ, καὶ ἐνυπνιάσθη. Καὶ ἰδοὺ κλίμαξ ἐστηριγμένη ἐν τῇ γῇ, ἧς ἡ κεφαλὴ ἀφικνεῖτο εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἀνέβαινον καὶ κατέβαινον ἐπ' αὐτήν· ὁ δὲ Κύριος ἐπεστήρικτο ἐπ' αὐτῆς· καὶ εἶπεν· Ἐγὼ ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ τοῦ πατρός σου, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαάκ, μὴ φοβοῦ. Ἡ γῆ ἐφ' ἧς σὺ καθεύδεις ἐπ' αὐτῆς, σοὶ δώσω αὐτήν, καὶ τῷ σπέρματί σου. Καὶ ἔσται τὸ σπέρμα σου ὡς ἡ ἄμμος τῆς γῆς, καὶ πλατυνηθήσεται ἐπὶ θάλασσαν, καὶ ἐπὶ Λίβια, καὶ Βορρᾶν, καὶ

ἐπὶ Ἀνατολάς· καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἶμι μετὰ σοῦ, διαφυλάσσω σε ἐν τῇ ὁδῷ πάσῃ, οὐ ἔαν πορευθῆς· καὶ ἀποστρέψω σε εἰς τὴν γῆν ταύτην· ὅτι οὐ μὴ σε ἐγκαταλίπω, ἕως τοῦ ποιῆσαί με πάντα ὅσα ἐλάλησά σοι. Καὶ ἐξηγέρθη Ἰακώβ ἀπὸ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ, καὶ εἶπεν· Ὅτι ἔστι Κύριος ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, ἐγὼ δὲ οὐκ ᾔδειν. Καὶ ἐφοβήθη καὶ εἶπεν· Ὡς φοβερός ὁ τόπος οὗτος· οὐκ ἔστι τοῦτο, ἀλλ' ἡ οἴκος Θεοῦ· καὶ αὕτη ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ.

**Προφητείας Ἰεζεκιήλ
τὸ Ἀνάγνωσμα.
(Κεφ. μγ', 27 – μδ', 4)**

Ἔσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὀγδόης καὶ ἐπέκεινα ποιήσουσιν οἱ ἱερεῖς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὰ ὀλοκαυτώματα ὑμῶν καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου ὑμῶν. καὶ προσδέξομαι ὑμᾶς, λέγει Κύριος Κύριος. Καὶ ἐπέστρεψέ με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῶν Ἁγίων τῆς ἐξωτερικῆς τῆς βλεπούσης κατὰ Ἀνατολάς, καὶ αὕτη ἦν κεκλεισμένη. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με· Ἡ πύλη αὕτη κεκλεισμένη ἔσται, οὐκ ἀνοιχθήσεται, καὶ οὐδεὶς μὴ διέλθῃ δι' αὐτῆς, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ εἰσελεύσεται δι' αὐτῆς, καὶ ἔσται κεκλεισμένη· διότι ὁ ἡγούμενος, οὗτος καθήσεται ἐν αὐτῇ τοῦ φαγεῖν ἄρτον. Κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ Αἰλάμ τῆς πύλης εἰσελεύσεται καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐξελεύσεται. Καὶ εἰσήγαγέ με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς Βορρᾶν, κατέναντι τοῦ οἴκου· καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ πλήρης δόξης ὁ οἴκος Κυρίου.

Παροιμιῶν τὸ Ἀνάγνωσμα.

(Κεφ. θ', 1)

Ἡ σοφία ἀκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον, καὶ ὑπῆρξε στυλοὺς ἑπτὰ. Ἐσφαξε τὰ ἑαυτῆς θύματα, καὶ ἐκέρασεν εἰς κρατῆρα τὸν ἑαυτῆς οἶνον, καὶ ἠτοιμάσατο τὴν ἑαυτῆς τράπεζαν. Ἀπέστειλε τοὺς ἑαυτῆς δούλους συγκαλοῦσα μετὰ ὑψηλοῦ κηρύγματος ἐπὶ κρατῆρα, λέγουσα· Ὅς ἐστὶν ἄφρων, ἐκκλινάτω πρὸς με. Καὶ τοῖς ἐνδεέσι φρενῶν εἶπεν· Ἐλθετε, φάγετε τὸν ἔμὸν ἄρτον, καὶ πίετε οἶνον, ὃν κεκέρακα ὑμῖν. Ἀπολείπετε ἀφροσύνην, καὶ ζήσεσθε· καὶ ζητήσατε φρόνησιν, ἵνα βιώσητε, καὶ κατορθώσητε σύνεσιν ἐν γνώσει. Ὁ παιδεύων κακοὺς, λήψεται ἑαυτῷ ἀτιμίαν. Ἐλέγχων δὲ τὸν ἀσεβῆ, μωμήσεται ἑαυτόν. Μὴ ἔλεγχε κακοὺς, ἵνα μὴ μισήσωσί σε· ἔλεγχε σοφόν, καὶ ἀγαπήσει σε. Δίδου σοφῷ ἀφορμήν, καὶ σοφώτερος ἔσται· γνώριζε δικαίῳ, καὶ προσθήσει τοῦ δέχεσθαι. Ἀρχὴ σοφίας, φόβος Κυρίου· καὶ βουλή Ἁγίων σύνεσις· τὸ δὲ γνῶναι νόμον, διανοίας ἐστὶν ἀγαθῆς. Τούτω γὰρ τῷ τρόπῳ πολὺν ζήσεις χρόνον, καὶ προστεθήσεται σοι ἔτη ζωῆς.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΙΤΗΝ

Ἰδιόμελα. Ἦχος α'.

Εὐφράνθη Παρθένε, ὁ εὐσεβὴς λαός σου, τῇ ἐξαιρέτῳ ἐκφάνσει, τῆς περὶ ἡμᾶς εὐνοίας σου· ὅτι δέδωκας ἡμῖν, τὴν πάλαι κεκρυμμένην Εἰκόνα σου, ὡς θεῖον ἁγιαστήριον, καὶ στήλην ἐμφανῆ τῆς κηδεμονίας σου, καὶ πλοῦτον ἀναφαίρετον τῆς χάριτός σου· ἡ πίστει προσπίπτοντες, εὐλαβῶς βοῶμέν σοι· χαῖρε Κεχαριτωμένη, περιόδεε τοῦ Σωτῆρος καθέδρα, καὶ πάσης Πυλίας στήριγμα, καὶ ἀσφαλὲς καταφύγιον.

Ἦχος β'.

Τῆς φωνῆς σου ὡς ἤκουσε, παραδόξως ἐνεχθείσης, ἀπορία καὶ φόβῳ συνεσχέθη, ἡ εὐσεβὴς γυνὴ Παρθένε· καὶ μεθ' ἡμέρας ἐπιστᾶσα, ἐν αὐτῷ φωτοφανείᾳ, ταύτῃ ἀπεκάλυψας, ἔνθα ἔκειτο ἀφανῆς, ὑπὸ γῆν ἡ Εἰκὼν σου· τῇ θαυμαστῇ γὰρ ὄψει, βεβαίαν ἔσχε πληροφορίαν· καὶ σπουδαίως δραμοῦσα, τοῖς πιστοῖς ἀνήγγειλεν, ἃ εἶδε καὶ ἤκουσε· καὶ πάντες ἐξέστησαν, τὸ σὸν εὐρόντες Ἐκτύπωμα· ὁ πίστει προσκυνοῦντες, χαριστήριον αἶνόν σοι ἄδομεν.

Ἦχος γ'.

Ὡς τοῦ Σωτῆρος Μήτηρ φιλάγαθος, καὶ βρούσις ἐλέους ἀνεξάντλητος, τὴν σὴν Εἰκόνα ἐφανέρωσας,

Ζωοδόχε Πηγὴ θείων χαρισμάτων, Θεοτόκε Αειπάρθενε· χάριν γὰρ βρῦει ἀέναον, καὶ δρόσον ἀναψυχῆς ἀγίας, καὶ γλυκασμὸν χρηστότητος τῇ σῆ ἐπισκιάσει, τοῖς εὐλαβῶς προσπελάζουσι· πᾶσι γὰρ παρέχεις τοῖς πιστοῖς τὰ σωτήρια, καὶ δυσχερειῶν ἀπαλλάττεις, τοὺς προσκυνοῦντας αὐτήν, καὶ ἀπεκδεχομένους τὴν παρὰ σοῦ βοήθειαν.

Ἦχος δ'.

Γωματώσασα Χριστόν, ὑπὲρ ἔννοιαν Κόρη, τῆς ἀρχαίας κατάρας ἡμᾶς ἠλευθέρωσας, καὶ μυρίων ἀγαθῶν πρόξενος ὦφθης, τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων, τῷ ἀφράστῳ τόκῳ σου· νῦν δὲ τοῖς Πυλίοις, πηγὴν χαρᾶς κρείττονος ἠνέφξας, τῇ ἀνευρέσει ἐν Σγράφπᾳ τῆς Εἰκόνοσ σου, Ζωοδόχε Πηγὴ Κεχαριτωμένη· ἧς μνεΐαν ἐτήσιον τελοῦντες, δοξάζομεν ἀπαύστως, τὰ μεγαλεΐα τῆς δόξης σου.

Δόξα. Καὶ νῦν. Ἦχος β'.

Τῆ θαυμαστῆ σου ὄψει Θεοτόκε, ἠλλοιώθη τὴν θεΐαν ἀλλοΐωσιν, ἢ τῆς ἀναστάσεως γυνὴ ἐπώνυμος, ἦν εἰς ὑπουργΐαν ἠρετίσω· ἐν φωτὶ γὰρ σε εΐδεν ἀστράπτουσαν, οΐᾶ περ ἀνασαν οὐράνιον, καὶ τῆς σῆς φωνῆς ἀκούσασα, θεΐαν μῆσιν ἐδέξατο, καὶ εὐηγγελίσθη τὰ πρακτέα· ταύτη γὰρ ἐβόησας· εὐαγγελίζου γῆς χαρὰν μεγάλην, καὶ ἐπλήσθη ἀγαλλΐασεως· διὸ καὶ τὴν Εἰκόνα σου, ἐν Σγράφπᾳ πᾶσιν ἀπεκάλυψεν, ἐν ἣ ὡς ζωηφόρος πηγὴ, ἡμῖν βλυστάνεις θεΐον ἔλεος.

Εἰς τὸν Στίχον, Στιχηρὰ Προσόμοια.

Ἦχος πλ. α'. Χαίροις ἀσκητικῶν.

Χαίροις Παρθενομήτορ Ἀγνή, Θεοῦ τοῦ ζῶντος φω-
τοφόρον παλάτιον· νεφέλη ἡ ἐπομβροῦσα, ὕδωρ
ζωῆς ἀληθοῦς, καὶ τῆς ἀφθαρσίας θεῖα νάματα· τὸ ὄρος
τὸ ἅγιον, ἐξ οὗ κόσμῳ ἐπέφανεν, ὁ πάντων Κτίστης, ἐν
σαρκὸς ὁμοιώματι, καὶ ἀνήγαγε, τὸν Ἀδὰμ ἐκ τοῦ πτώ-
ματος· σὺ γὰρ δι' ἀγαθότητα, ἡμῖν ἀπεκάλυψας, τὴν
σὴν ἐν Σγράππᾳ Εἰκόνα, τὴν ὑπὸ γῆν οὖσαν πρότερον,
πηγάζουσαν πᾶσιν, ἰλασμόν καὶ σωτηρίαν, καὶ θεῖον
ἔλεος.

Στίχ.: Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν...

Ψφθης ὑπὲρ ἡλίου αὐγὰς, τῇ φιλοθέῳ γυναικὶ ἐξα-
στράπτουσα, καὶ ταύτῃ ἀποκαλύπτεις, τὴν σὴν
ἀγίαν βουλήν, περὶ τῆς Εἰκόνας τῆς σῆς Πάναγνε· ἡ
πᾶσιν ἐγνώρισε τὰ τῆς θείας ὄψεως, καὶ μετὰ πόθου, ἐν
τῇ Σγράππᾳ ἀνεύρατο, τὸ σὸν πάντιμον, Θεοτόκε Ἐκτύ-
πωμα· οὐπερ τῆς ἀνευρέσεως, τὴν μνειάν γεραίροντες,
τούτῳ προσπίπτομεν πίστει, ἀγιασμόν κομιζόμενοι, καὶ
σὲ ἀνυμνοῦμεν, ὡς προστάτιδα καὶ σκέπη, ἡμῶν καὶ
ἔφορον.

Στίχ.: Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου...

Εἰκὼν μετὰ σπουδῆς ἱερόν, τῇ ἀνευρέσει τῆς ἀγί-
ας Εἰκόνος σου, ἀνήγειρε Θεοτόκε, ἡ θεοφόρος γυ-

νή, ἔνθα προσιόντες μετὰ πίστεως, Πυλίων συστήματα, καὶ Ἀρκάδες φιλόχριστοι, ἀναβοῶσι· χαῖρε Κόρη Πανύμνητε, καταφύγιον ἡμῶν πάντων καὶ στήριγμα· χαῖρε ἡ ἀναβλύζουσα, ἐλέους τὰνάματα, οἷα Πηγὴ Ζωοδόχος, Θεοχαρίτωτε Δέσποινα, καὶ πᾶσιν αἰτοῦσα, ἰλασμόν καὶ σωτηρίαν, καὶ θεῖον ἔλεος.

Δόξα. Καὶ νῦν. Ἦχος πλ. δ'.

Τῆς σαρκώσεως Θεοῦ, τὸ ὑπὲρ νοῦν ἐργαστήριον, τὴν Θεοτόκον Μαρίαν, πᾶσα γλῶσσα γηγενῶν, χρεωστικῶς μεγαλύνομεν, ὡς δι' αὐτῆς σωζόμενοι· ἐνὶ ἑκάστῳ γὰρ παρέχει, σωτηρίους δωρεάς, ὡς εὐσπλαγχνίας πηγὴ ἀκένωτος· καὶ τὴν θεῖαν αὐτῆς Εἰκόνα, ἀποκαλύψασα ἡμῖν, πᾶσιν ἐκκαλύπτει, καὶ τηλαυγῶς ἐκφαίνει, τὴν πρὸς ἡμᾶς μητρικὴν κηδεμονίαν, καὶ πᾶσιν αἰτεῖται, εἰρήνην καὶ μέγα ἔλεος.

Νῦν ἀπολύεις, τὸ Τρισάγιον, καὶ τὸ Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος δ' . Ταχύ προκατάλαβε.

Τὴν θεῖαν Εἰκόνα σου, ἐκ τῶν ταμείων τῆς γῆς, ἡμῖν ἐφάνερωσας, ὦ Ζωοδόχε Πηγὴ, ὡς θεῖον θησαυρίσμα· ταύτην γὰρ ἡ Πυλία, κεκτημένη ἐν κόλποις, ἄσμά σοι θεῖον ἄδει, καὶ βοᾷ σοι Παρθένε· χαῖρε Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ.

*Ἀπολυτίκιον ἕτερον ποιηθὲν ὑπὸ Σεβασμιωτάτου
Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου Θέμελη*

Ἦχος γ'. Θείας πίστεως.

Μέγα εὔρατο, Πυλία κλεός, τὴν Εἰκόνα σου, Ἀγνή Παρθένε, ὑπὸ τὴν γῆν κεκρυμμένην καὶ μένουσαν· φανερωθεῖσαν δὲ ταύτην ἐν θαύμασι, λαὸς πιστὸς ἐορτάζει τὴν εὔρεσιν. Ὅθεν Ἄχραντε, δώρησαι τὰ ἐλέη σου, καὶ παρέχε προστασίαν σου, πᾶσι τοῖς ἀνυμνοῦσί σε.

Ἀπόλυσις.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α' Στιχολογίαν, Κάθισμα.

Ἦχος α'. Τὸν τάφον σου, Σωτήρ.

Προσέλθωμεν πιστοί, εὐλαβῶς ἐν τῇ Σγράφπα, καὶ ὕμνους καὶ ᾠδάς, τῇ Ἁγνῇ Θεοτόκῳ, προθύμως προσοίσωμεν· ὅτι δῶρον ὑπέρτιμον, ἡμῖν δέδωκεν, αὐτῆς τὴν θεῖαν Εἰκόνα, ἀναβλύζουσαν, τοῖς προσιοῦσιν ἐν πίστει, ψυχῶν ἀγαλλίασιν. (Δίς).

Μετὰ τὴν β' Στιχολογίαν, Κάθισμα.

Ἦχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Κατεπλάγη εὐπρεπῶς, Ἀναστασία ἡ σεμνή, ὅτε εἶδέ σε Ἁγνή, ἐκλάμπουσαν ὑπερφυῶς, καὶ τῇ κελεύσει σου θαῖττον καθυπετάγη· ὅθεν παρευθὺς τὸν τόπον ἔδειξεν, ἔνθα ἡ Εἰκὼν, ἡ σὴ ἐκρύπτετο· ἦν ὡς χρυσίον εὐρόντες τίμιον, χαρᾶς πολλῆς ἐπληρώθησαν. Ἀλλ' ὦ Παρθένε, σκέπε καὶ σῶζε, ἡμᾶς τοὺς σὲ μεγαλύνοντας. (Δίς).

Μετὰ τὸν Πολυέλεον, Κάθισμα.

Ἦχος πλ. δ'. Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

Τὴν σεπτὴν σου Εἰκόνα καὶ ἱεράν, ὦ Πηγὴ Ζωοδόχε ὑπὸ τὴν γῆν, ἐν Σγράφπα τὸ πρότερον, Θεοτόκε

υπάρχουσαν, τῇ νεύσει σου εὐρόντες, ὡς θεῖον κειμήλιον, ἀνύμνησαν τὸν πλοῦτον, τῆς σῆς ἀγαθότητος· ὅθεν ἐν τῇ ταύτης, ἀνευρέσει Παρθένε, λαμπρὰν συστησάμενοι, ἑορτὴν καὶ πανήγυριν, ἐκβοῶμέν σοι Δέσποινα· Δίδου τῷ πιστῷ σου λαῷ, καθ' ἐκάστην τῆς σῆς ἀντιλήψεως, δωρεὰς τὰς ἀγίας, ὡς πάντων βοήθεια. (Δίς).

Τὸ ἀ' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου καὶ τὸ Προκείμενον.

Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ.

Στίχ.: Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου...

Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν (α' 39-56).

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀναστᾶσα Μαριάμ...

Ζήτηι τῇ ἡ' Σεπτεβρίου.

Ὁ Ν'. Δόξα. Ταῖς τῆς Θεοτόκου...

Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Παναχράντου...

Ἰδιόμελον. Ἦχος πλ. β'.

Στίχ.: Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου...

Ἡτὸν Θεὸν ὑπερφυῶς τεκοῦσα, καὶ μετὰ τόκον ἄφθορος μείνασα, Θεοτόκε Παρθένε· ἡ πάντων ἐκκληροῦσα, συμπαθῶς τὰς αἰτήσεις, καὶ πᾶσι χορηγοῦσα σωτηρίους δόσεις, ὡς φιλάγαθος Μήτηρ τοῦ ἔλε-

ήμονος Θεοῦ, ἐξελοῦ ἡμᾶς πάσης ἀνάγκης, καὶ ἀπότρεπε ἀφ' ἡμῶν, παῖσαν τοῦ δολίου προσβολή, εἰρήνην ἡμῖν αἰτοῦσα, καὶ πταισμάτων ἄφεσιν.

Ὁ Ἱερεὺς: Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου...

*Εἶτα ὁ Κανὼν, οὗ ἡ ἀκροστιχίς,
«Θεῖόν μοι βλῦσον ἔλεος Κόρη. Γερασίμου»*

Ῥδὴ α'. Ἦχος δ'. Ὁ Εἰσμός.

«**Ἄ**νοιξω τὸ στόμά μου, καὶ πληρωθήσεται Πνεύματος, καὶ λόγον ἐρεῦξομαι, τῇ βασιλίδι Μητρὶ, καὶ ὀφθήσομαι, φαιδρῶς πανηγυρίζων, καὶ ἄσω γηθόμενος, ταύτης τὰ θαύματα». (Δίς).

Θαυμάτων σου Δέσποινα, ὕμνολογῆσαι τὰς χάριτας, προθέμενος δύναμιν, αἰτοῦμαι ἄνωθεν, ἣν μοι παρέχε, ὡς Μήτηρ τοῦ ἐλέους, καὶ ἄσω γηθόμενος, θεῖόν σοι μέλισμα.

Ἐόρτιον αἰνεσιν, χρεωστικῶς συγκροτοῦμέν σοι, ὕμνοῦντες τὴν εὐρεσιν, ὦ Ζωηφόρε Πηγῇ, τῆς Εἰκόνοσ σου, ἐν Σγράφπᾳ Θεοτόκε, ἣ πίστει προσπίπτοντες, ἀγιαζόμεθα.

Ἰδοῦσά σε Ἀχραντε, ὑπερφυῶς ἐξαστράπτουσαν, γυνὴ ἢ φιλόθεος, σπουδαίως ἔδραμε, καὶ πεπλήρωκε τὴν κέλευσίν σου Κόρη· διό σου κηρύττομεν, τὴν θείαν πρόνοιαν.

Ⲙ θρόνος ὁ πάγχρυσος, τοῦ Βασιλέως τῆς κτίσεως, ἡ
Ⲙ στάμνος ἡ ἔμψυχος, ἡ πᾶσι νέμουσα, θείας χάριτος,
τὸ ζωηφόρον μάννα, ἡ Πάναγνος Δέσποινα, ὑμνολογεί-
σθω μοι.

Ἦδὴ γ'. Ὁ Εἰρμός.

Ⲙ τούς σους ὑμνολόγους Θεοτόκε, ὡς ζῶσα καὶ ἄφθο-
Ⲙ νος πηγή, θίασον συγκροτήσαντας, πνευματικὸν
» στερέωσον, καὶ ἐν τῇ θείᾳ δόξῃ σου, στεφάνων δόξης
» ἀξιώσον». (Δίς).

Ⲙ λῶν σοι ἐδειμάτο ἐν πίστει, ὡς εὔρε γυνὴ ἡ εὐσεβῆς,
Ⲙ ἐν Συγράππᾳ τὴν Εἰκόνα σου, καὶ ταύτην ἐναπέθετο,
ἐν τούτῳ Παναμώμητε, τοὺς εὐσεβεῖς ἀγιάζουσας.

Ⲙ νείαν τῆς εὐρέσεως ποιοῦντες, Εἰκόνας σου Κόρη
Ⲙ τῆς σεπτῆς, Ἀρκάδες τε καὶ Πύλιοι, ἐν τῷ ναῷ σου
σπεύδουσι, τῷ ἐν τῇ Συγράππᾳ μέλποντες, τὰ παμφαῖ
μεγαλείᾳ σου.

Ⲙ ρῶσα τὴν πρόθεσιν παρθένε, καὶ ζῆλον τὸν θεῖον
Ⲙ καὶ θερμόν, τῶν προσιόντων πάντοτε, τῇ ἱερᾷ Εἰκό-
Ⲙ νι σου, δίδου αὐτοῖς πᾶν αἴτημα, καὶ πᾶσαν δόσιν σωτή-
Ⲙ ριον.

Ⲙ ἰσχύν μοι παράσχου Θεοτόκε, πατεῖν καὶ συντριβεῖν
Ⲙ τοῦ ἐχθροῦ, τὰς μηχανὰς ἐκάστοτε, ὡς ἂν κἄν ἐν τῷ
τέλει μου, ζήσω βίον ἐνάρετον, καὶ τύχω θείας ἀφέσεως.

Κάθισμα.

Ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Τοὺς πίστει προστρέχοντας, τῷ ἱερῷ σου ναῷ, καὶ πόθῳ προσπίπτοντας, ὦ Ζωοδόχε Πηγῇ, τῇ θεῖᾳ Εἰκόνι σου, ρύου πάσης ἀνάγκης, τῇ θερμῇ ἀρωγῇ σου, Δέσποινα Θεοτόκε, ὡς ἡμῶν προστασία· πρὸς σὲ ἀφορῶντες, Παρθένε σωζόμεθα. (Δίς).

ᾠδὴ δ'. Ὁ Εἰρμός.

«**Τ**ὴν ἀνεξιχνίαστον θεῖαν βουλήν, τῆς ἐκ τῆς Παρθένου σαρκώσεως, σοῦ τοῦ Ὑψίστου, ὁ Προφήτης
» Ἀββακούμ, κατανοῶν ἐκραύγαζε· Δόξα τῇ δυνάμει
» σου Κύριε». (Δίς).

Βλῦσον ζωπάροχε θεῖα Πηγῇ, θείων οἰκτιρμῶν τὴν χρηστότητα, τοῖς προσιούσι, τῷ ἁγίῳ σου ναῷ, καὶ προσκυνούσι Δέσποινα, τὸ σὸν φωτοφόρον Ἐκτύπωμα.

Λάμπουσα ὡς Ἄνασα τῶν οὐρανῶν, τῇ Ἀναστασίᾳ τεθέασαι, ἢ λαμπρυνθεῖσα, τῷ αὐλῷ σου φωτί, τοῖς πᾶσιν ἐφάνερωσε, Δέσποινα τὴν θεῖαν Εἰκόνα σου.

Ἦμνησαν ὡς εὖρον ὑπὸ τὴν γῆν, πάλαι κεχωσμένην Πανύμνητε, τὴν σὴν Εἰκόνα, οἱ προστρέξαντες πιστοί, τὴν δόξαν σου κραυγάζοντες· χαῖρε Θεοτόκε Πανάχραντε.

Ἐκέπην καὶ ἀντίληψιν καὶ προσφυγὴν, ἔχοντες τὴν χάριν σου Δέσποινα, Πυλίων δῆμοι, τῷ ἀγίῳ σου ναῶ, προστρέχουσι κραυγάζοντες· χαῖρε Θεοτόκε Παν-ἀχραντε.

Ἦδὴ ε' . Ὁ Εἰρμός.

Ἐξέστη τὰ σύμπαντα, ἐπὶ τῇ θείᾳ δόξῃ σου· σὺ γὰρ Ἀπειρόγαμε Παρθένε, ἔσχες ἐν μήτρᾳ τὸν ἐπὶ πάντων Θεόν, καὶ τέτοκας ἄχρονον Υἱόν, πᾶσι τοῖς ὑμνοῦ· σί σε, σωτηρίαν βραβεύοντα». (Δίς).

Λόφωτον σκῆνωμα, Θεοῦ τοῦ Παντοκράτορος, Κεχαριτωμένη Θεοτόκε, λάμπουσα ὠφθης τῇ εὐσεβεῖ γυναικί, καὶ τὴν σὴν ὑπέριμμον Μορφὴν, ταύτη ἐφάνερωσας, ἀνυμνούση τὴν δόξαν σου.

Ναόν σοι ἐδείμαντο, μετὰ τὴν θείαν εὐρεσιν, Κόρη τῆς Εἰκόνας σου ἐν Σγράππα, ᾧ προσιόντες, πιστῶς λαμβάνομεν, χάριν καὶ βοήθειαν αἰεὶ, τῇ ἐπισκιάσει σου, καὶ παθῶν ἀπολύτρωσιν.

Ἐξέστη τὸ πρότερον, ὅτε φωνῆς ἀκήκοεν, ἡ Ἀναστασία ἐν τῇ Σγράππα, ἀλλ' εἶτα Κόρη τῇ ἐμφανείᾳ τῇ σῇ, ἔγνωκε τὴν θείαν σου βουλήν, καὶ εἰς πέρας ἤγαγε, τὴν σὴν κέλευσιν Ἀχραντε.

Λυχνία πολύφωτε, τῶν δωρεῶν τοῦ Πνεύματος, ἔδειξας Πηγὴ ὡς ζωηφόρος, τὴν σὴν Εἰκόνα λαμπάδα ἄσβεστον, τῆς ἐπισκοπῆς σου ἀληθῶς, Δέσποινα Πανύμνητε, τοῖς πιστῶς σε δοξάζουσι.

Ῥδὴ στ'. Ὁ Εἰμός.

«**Τ**ὴν θεῖαν ταύτην καὶ πάντιμον, τελοῦντες ἑορτὴν οἱ θεόφρονες, τῆς Θεομήτορος, δεῦτε τὰς χεῖρας κρο-»
» τήσωμεν, τὸν ἐξ αὐτῆς τεχθέντα, Θεὸν δοξάζοντες».
» (Δίς).

Ελαία ὡσπερ κατάκαρπος, Εἰκὼν σου ἡ Ἁγία Πανά-
χραντε, καρποδοτεῖ ἡμῖν, Δαβιτικῶς ἐν τῷ οἴκῳ σου,
τοῦ θεϊκοῦ ἐλέους, θεῖα δωρήματα.

Οτε ὡς πλοῦτον οὐράνιον, ἀνεύραντο ἐν Σγράφπα
Πανύμνητε, τὸ σὸν Ἐκτύπωμα, τὸ ὑπὸ γῆν ὄν τὸ
πρότερον, ἀνύμνησαν τὴν δόξαν, τῶν μεγαλείων σου.

Γάρκα λαβὼν ἐξ αἱμάτων σου, ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ὁ
Υπέρθεος, ὡσπερ ἠυδόκησεν, κόσμου προστάτιν σε
ἔδειξε, καὶ προσφυγὴν ἀπάντων, ἡμῶν Πανύμνητε.

Καταφυγὴν καὶ στερέωμα, πλουτοῦντες σε Παρθέ-
νε οἱ Πύλιοι, τῷ θείῳ οἴκῳ σου, πίστει καὶ πόθῳ συ-
ντρέχουσιν, Εἰκόνοσ σου τιμῶντες, τὴν θεῖαν εὔρεσιν.

Κοντάκιον.

Ἦχος δ'. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Τῆ φιλοθέῳ γυναικὶ ὡς ἐπέστης, τὴν σὴν Εἰκόνα ἐφα-
νέρωσας Κόρη, ὡς Ζωοδόχος κρήνη Αἰεπάρθενε· ἥς
περ τὴν ἀνεύρεσιν, ἑορτάζοντες πόθῳ, ἑορτὴν ἁγίαν
σοι, εὐλαβῶς συγκροτοῦμεν, καὶ ἐκβοῶμεν πάντες σοι,
Ἀγνή· χαῖρε Παρθένε, ἡμῶν ἡ βοήθεια.

Κοντάκιον ἔτερον ποιηθὲν ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου
Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου Θέμελη.

Ἦχος καὶ Εἶρμός ὁ αὐτός.

Εικών ἁγία Ζωοδόχου Παρθένου, φανερωθεῖσα θαυμαστώσ ἐπ' ἐσχάτων, χάριν καὶ ἔλεος παρέχει τοῖς πιστοῖς, ἅπασιν τοῖς σπεύδουσιν, ἐν τῇ Συράππα Πυλίας, ἔνθα καὶ ἡ εὐρεσις, εὐσεβῶς ἀνυμνεῖται, ὑπὸ χειλέων πάνυ εὐλαβῶν, ὁμολογούντων, Θεοῦ τὰ θαυμάσια.

Ὁ Οἶκος.

Ἡτὸν Σωτῆρα καὶ Θεόν, σαρκὶ ἀποτεκουῖσα, καὶ τῆς καταράς τοῦ Ἀδάμ, ἡμᾶς λυτρωσαμένη, ἡ μόνη Ἀειπαρθένος Δέσποινα καὶ Θεοτόκος Μαριάμ, ἡ τῶν Ἀγγέλων βασιλίς, καὶ τῶν βροτῶν ἡ σωτηρία, πάντας ἡμᾶς συγκαλεῖται, πρὸς αἶνον καὶ δόξαν τῶν θαυμασίων αὐτῆς, διὰ τῆς ἁγίας αὐτῆς Εἰκόνας, ἐν ἣ ὡς Ζωοδόχος Πηγή βλύζει ἡμῖν χάριν καὶ ἔλεος· ἐν Συράππα γὰρ αὐτὴν τῆς Πυλίας, κεκρυμμένην οὖσαν ὑπὸ γῆν, δι' εὐσεβοῦς γυναιίου, πᾶσιν ἐφάνέρωσεν· ἥς τὴν εὐρεσιν ἐορτάζοντες πιστῶς βοήσωμεν· χαῖρε Παρθένε, ἡμῶν ἡ βοήθεια.

Συναξάριον.

Τῆ κγ' τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἐορτάζομεν τὴν εὐρεσιν τῆς ἁγίας Εἰκόνας τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ἐν Συράππα τῆς κατὰ τὴν Μεσσηνίαν Πυλίας, γενομένην ἐν ἔτει ,αωλβ' (1892).

Στίχοι.

Εικών σου θεία Πηγῆ, ὦ Ζωοδόχε

Ἐκ γῆς ἡμῖν ὄφθη σῆς χάριτος βρύσις.

Μορφή Θεοῖο Ματρὸς γῆθεν εἰκάδι τρίτη φαάνθη.

Ἡ φανέρωσις τῆς ἀγίας ταύτης Εἰκόνοσ τῆς Θεοτόκου, Ζωοδόχου Πηγῆς, ἐγένετο οὕτως. Ἐν Πυλῖα τῆς Μεσσηνιας εὗρηται χῶρός τις, ἔνθα τὸ χωρίον Σγράφπα πάλαι, καλούμενον, νῦν δὲ Ἐλαιόφυτον. Ἐνταῦθα, ἀοικήτω τότε ὄντι, ἐλθοῦσα γυνή τις ἥς ἡ κλῆσις Ἀναστασία τοῦπίκλην Ἀργυροπούλου, σφόδρα εὐλαβῆς καὶ τὸν Θεὸν φοβουμένη, πρὸς συγκομιδὴν ξυλαρίων τὸ πρῶτον, καὶ εἶτα πρὸς συλλογὴν χόρτων, ἤκουσε φωνῆς γυναικειάς ἐκ τοῦ ἐδάφους οὗ ἐπάτει, καλούσης αὐτήν. Ἐντρομος ἐπὶ τούτῳ γενομένη, ἀνεχώρησε πάραυτα τῷ οἴκῳ αὐτῆς, καὶ ἦν ἀναλογιζομένη, τί ἂν εἴη ἡ φωνὴ ἐκεῖνη. Παρελθουσῶν ἡμερῶν τινῶν, ὄρα κατ' ὄναρ, (ἦν γὰρ κοιμωμένη σὺν τοῖς τέκνοις αὐτοῖς), γυναῖκα ὀλόφωτον, οἶονεὶ ἐλέγχουσαν αὐτήν, ὡς ἀπειθήσασαν τῇ οὐρανίῳ φωνῇ. Ἀφυπνισθεῖσα ἔντρομος, ὄρα πρόσωπον πρὸς πρόσωπον τὴν Ἀειπάρθενον Κόρην καὶ Θεοτόκον Μαρίαν, ἀπλέτω φωτὶ λαμπομένην, καὶ τρεμούση φωνῇ ἐπυθάνετο τίς ἡ ὄρωμένη. Τότε ἀκούει «Ἐγὼ εἰμί, Εὐαγγελίζου γῆν χαρὰν μεγάλην». Ἐμπλεως χαρᾶς ἤδη ἡ Ἀναστασία, λαμβάνει ἐντολὴν ἀπελθεῖν καὶ εὐρεῖν εἰς ὃν ἐρρέθη χῶρον τὴν ὑπὸ γῆν ἐκεῖσε κεχωσμένην Εἰκόνα τῆς Θεοτόκου. Σπεύσασα τότε ἡ εὐλαβῆς γυνή

ἀνήγγειλε τοῖς πᾶσι τὴν οὐράνιον ὀπτασίαν· καὶ σπεύσαντες πάντες, καὶ σκάψαντες ἀνεῦρον τὴν Εἰκόνα τῆς Πανχράντου Παρθένου, τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ἐκ κηρομαστίχης εἰργασμένην, τῇ κγ' Αὐγούστου μηνὸς σωτηρίου ἔτους 1892. Ἡ δὲ εὐλαβῆς γυνὴ Ἀναστασία πίστει θερμῇ, καὶ κόποις ἀτρύτοις καὶ φιλοτίμῳ σπουδῇ καὶ δαπάνῃ εὐσεβῶν Χριστιανῶν, ἐδείματο τῇ Θεοτόκῳ ἐκεῖσε ναόν, ἔνθα ἐναπετέθη ἡ εὐρεθεῖσα Εἰκὼν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, αὕτη δὲ ὀσίως καὶ σωφρόνως τελέσασα τὴν ζωὴν, ἀνεπαύσατο ἐν Κυρίῳ πλήρης ἡμερῶν.

Ταῖς τῆς Παναχράντου σου Μητρὸς πρεσβείαις, Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

ᾠδὴ ζ'. Ὁ Εἰρμός.

« ἔκ ἐλάτρευσαν, τῇ κτίσει οἱ θεόφρονες, παρὰ τὸν Κτίσαντα, ἀλλὰ πυρὸς ἀπειλήν, ἀνδρείως πατήσαντες, χαίροντες ἔψαλλον· Ὑπερύμνητε ὁ τῶν Πατέρων» Κύριος, καὶ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ». (Δίς).

» ρος ἅγιον, Θεοῦ καὶ ἐμφανέστατον, Θεοχαρίτωτε, εὐλογημένη Ἀγνή, τῆς σῆς ἀγαθότητος, τὸν γλυκασμὸν ἡμῖν, ἀποστάλαξον, ὥσπερ φησὶ Πανάχραντε, Ἰωὴλ ὁ θεηγόρος.

Ρῆμα ἅγιον, ἀκουτισθεῖσα Ἄχραντε, ἐκ τῶν χειλέων σου, ἐπλήσθη πάσης χαρᾶς, καὶ σπεύσασα εὔρατο, σὺν εὐσεβέσιν ὁμοῦ, τὸ Ἐκτύπωμα, τῆς σῆς ἀγίας ὀψεως, ἡ σεμνὴ Ἀναστασία.

Ἐνεύρεσις, τῆς σῆς Εἰκόνοσ Ἄχραντε, ἡμῖν ὑπόθεσις, ὠφθη λαμπρᾶς ἑορτῆς, ἐν ἣ συνερχόμενοι, ἐν Σγράφπα μέλομεν, καινὸν ἄσμα σοι, καὶ τῶν πολλῶν θαυμάτων σου, τὰς ἐκφάνσεις Θεοτόκε.

Γνωσιν δίδου μοι, καὶ θεῖον φόβον Δέσποινα, κατὰ τοῦ δράκοντος, ἐπηρειῶν χαλεπῶν, ὡς ἂν πᾶσαν ἔφοδον, τούτου ἐκκρούωμαι, καὶ ἐν δάκρυσι, καὶ μετανοία ἄπασαν, τὴν ζωὴν μου διανύσω.

Ῥδὴ η' . Ὁ Εἰσμός.

«Παῖδας εὐαγεῖς ἐν τῇ καμίνῳ, ὁ τόκος τῆς Θεοτόκου διεσώσατο, τότε μὲν τυπούμενος, νῦν δὲ ἐνεργούμενος, τὴν οἰκουμένην ἄπασαν ἀγείρει ψάλλουσαν· τὸν Κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα, καὶ ὑπερψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας». (Δίς).

Ἐδραμεν ὁ φθόγγος καὶ ἡ φήμη, Εἰκόνοσ σου τῆς ἀγίας τῆς εὐρέσεωσ, Πηγὴ Ζωοπάροχε, εἰς πᾶσαν τὴν περίοικον, πρὸς ἣν πιστῶσ οἱ Πύλιοι σπεύδουσι κράζοντες· τὸν Κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα, καὶ ὑπερψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ρήμασι πειθόμενοι Παρθένε, γυναιίου τοῦ εὐσεβοῦσ ὧ ἐμπεφάνισαι, τῶν πιστῶν τὸ σύστημα, ἐν τῇ Σγράφπα ἔδραμεν, καὶ εὖρον τὴν Εἰκόνα σου ἀναβοῶντές σοι· ὑμνοῦμεν Θεοτόκε Παρθένε, καὶ ὑπερψοῦμεν, τὴν ἄρρητόν σου δόξαν.

Ἅγιος ναὸς Θεοῦ ἐδείχθης, Παρθένε καὶ θαυμαστός
ὡς ὁ Προπάτωρ σου, ἐν δικαιοσύνῃ τε, ἔφη καὶ
ὑπέρλαμπρος· διὸ ἀγιαστήριον θεῖον ἀνέδειξας, τὸν
οἶκόν σου ἐν Συγράππᾳ ὡς ὄντως, τῇ ἐπισκιάσει, τῆς χάρι-
τός σου Κόρη.

Ὑλλογοὶ Ἀρκάδων καὶ Πυλίων, συντρέχουσι τῷ ναῷ
σου καὶ γεραίρουσι, τὴν ἀγίαν εὖρεσιν, τῆς σεπτῆς
Εἰκόνοσ σου, ἣν πίστει προσπτυσσόμενοι ἀναβοῶσί σοι
ὑμνοῦμεν Ζωοδόχε Παρθένε, τὴν περὶ ἡμᾶς σου, θερμὴν
κηδεμονίαν.

Ἦδὴ θ'. Ὁ Εἰρμός.

Ἄπας γηγενής, σκιρτάτω τῷ πνεύματι λαμπαδου-
χοῦμενος· πανηγυριζέτω δέ, αὐλῶν Νόων φύσις
» γεραίρουσα, τὴν ἱεράν πανήγυριν τῆς Θεομήτορος, καὶ
» βοάτω· χαίροις Παμμακάριστε, Θεοτόκε Ἀγνή Αειπάρ-
» θενε». (Δίς).

Ἰδε συμπαθῶς, ἰλέω σου ὄμματι, τοὺς πίστει σπεύδο-
ντας, καὶ ἐστῶτας Ἀχραντε, τῇ σῇ Εἰκόνι καὶ δίδου
ἅπασι, Πηγή ὡς ζωοδώρητος θεῖα δωρήματα, Θεοτόκε,
καὶ πταισμάτων ἄφεσιν, καὶ παθῶν καὶ κινδύνων ἐκλύ-
τρωσιν.

Μνήμην ἱεράν, τῆς θείας εὐρέσεως Παρθένε ἄγο-
ντες, τῆς σεπτῆς Εἰκόνοσ σου, ἐν τῷ Συγράππᾳ ναῷ
συνήλθομεν, καὶ ἄσμά σοι ἐόρτιον ἄδοντες ψάλλομεν·
χαῖρε Κόρη, ἡμῶν ἢ βοήθεια, Θεοτόκε Πηγή ζωοπάροχε.

Ἐμβρησον ἡμῖν, ὡς κρήνη χρηστότητος Παρθένε Ἄχραντε, νάματα σωτήρια, οἷα νεφέλη δρόσου τῆς χάριτος, καὶ σβέσον τῶν παθῶν ἡμῶν Ἄγνη τοὺς ἄνθρακας, καὶ τῷ θείῳ γλυκασμῷ σου εὐφρανον, τὰς καρδίας ἡμῶν δυσωποῦμέν σε.

Ἐδωρ τῆς ζωῆς, κάμοι βλύσον Δέσποινα Πηγὴ ἀκένωτε, τῷ ἀνάγνοις χεῖλεσι, τοῦτον τὸν ὕμνον σοι ἐξυφάναντι· δεινῶς γὰρ καταφλέγει με παθῶν ἢ κάμινος, ἀλλὰ Κόρη, αὖραις τῆς σῆς χάριτος, ταύτην σβέσον, καὶ σῶσόν με δέομαι.

Ἐξαποστειλάριον.

Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Τὴν μόνην Λειπάρθενον, καὶ Θεοτόκον Δέσποιναν, ἀνευφημήσωμεν πάντες, ὡς προστασίαν τοῦ κόσμου· Εἰκόνα γὰρ τὴν πάντιμον, αὐτῆς ἡμῖν δεδώρηται, ἣ εὐλαβῶς προσπέσωμεν, χαῖρε αὐτῇ ἐκβοῶντες, ὦ Ζωοδόχε Παρθένε. (Δίς).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ

Ἰστώμεν στίχους δ' καὶ ψάλλομεν τὰ ἐξῆς Προσόμοια.

Ἦχος α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Ἐπιφανεῖσα Παρθένε φωτὶ ἐκλάμπουσα, τὴν σὴν σεπτὴν Εἰκόνα, ὑπὸ γῆν κεχωσμένην, γυναιῶ ἐφάνερωσας τῷ πιστῷ, ᾧ Πηγή Ζωοδώρητε, ἦν εὐλαβῶς προσκυνοῦντες ἀγιασμόν, ἐξ αὐτῆς ἀεὶ λαμβάνομεν.

Ἐν τῇ εὐρέσει Παρθένε πανηγυρίζοντες, Εἰκόνοσ σου τῆς θείας, ἑορτὴν σοὶ ἀγίαν, τελοῦμεν ἀνυμνοῦντες τὰς δωρεάς, τῶν πολλῶν θαυμασίων σου, ᾧ Ζωοδόχε Παρθένε, Μῆτερ Θεοῦ, ἡμῶν πάντων καταφύγιον.

Πυλίων δῆμοι συνῆλθον καὶ τῶν Ἀρκάδων ὁμοῦ, ἐν Συράππα Θεοτόκε, τῆς σεπτῆς σου Εἰκόνοσ, τὴν μνήμην ἐκτελοῦντες τὴν ἱεράν, τῆς εὐρέσεωσ Δέσποινα, οὐσ ρύου πάσης ἀνάγκησ καὶ συμφορᾶσ, τῇ ταχεῖα ἀντιλήψει σου.

Ὡσ πολυτίμητον δῶρον καὶ πλοῦτον ἔνθεον, δεδώρησαι Παρθένε, τὴν σεπτὴν σου Εἰκόνα, ἡμῖν τοῖσ σοῖσ οἰκέταισ ἦν θαυμαστῶσ, ἐφάνερωσας Ἀχραντε· διὸ Πηγή Ζωοδόχε βλῦσον ἡμῖν, τῆσ σῆσ χάριτοσ τὰ νάματα.

Δόξα. Καὶ νῦν. Ἦχος πλ. α'.

Ὡσ τοῦ Σωτῆροσ Μήτηρ, καὶ εὐσπλαγχνίας πηγὴ, πολλαχῶσ ἡμῖν ἐκφαίνεις, τῆσ σῆσ κηδεμονίασ τὰσ

δωρεάς, Θεοτόκε Παρθένε· ἔνθεν τὴν σὴν Εἰκόνα, ὑπὸ
γῆν ἐν Σγράφπα κεκρυμμένην, ἐπιστᾶσα ἐφάνερωσας,
ὡς δῶρον ἐξαιρετον, τῆς πρὸς ἡμᾶς εὐνοίας σου, καὶ γέ-
ρας καὶ διάδημα, τοῖς ἐν Πυλία πιστοῖς· ἧς τὴν εὕρεσιν
ἐορτάζοντες, βοῶμέν σοι Κόρη· Μὴ παύση προστατεύ-
ουσα ἡμῶν, τῶν μετὰ Θεόν εἰς σὲ τὰς ἐλπίδας θεμένων,
Πανύμνητε Δέσποινα.

Δοξολογία Μεγάλη

καὶ Ἀπόλυσις.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

Τά συνήθη.

Απόστολον καὶ Εὐαγγέλιον ζητεῖ τῇ κα' Νοεμβρίου.

Κοινωνικόν.

Τό πρόσωπόν σου λιτανεύουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ.
Αλληλουΐα.

Μεγαλυνάριον.

Χαίροι ἡ Πυλία ἐν τῇ σεπτῇ, Εἰκόνι σου Κόρη, ἣν ἐν
Σγράππα ὑπὸ τὴν γῆν, εὔρομεν ὀμφῇ σου, καὶ πί-
στει ἐκβοᾷ σοι χαῖρε Παρθενομῆτορ, ἡμῶν βοήθεια.

*Ἔτερον ποιηθὲν ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου
Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου Θέμελη.*

Χαίρει καὶ ἀγάλλεται ὦ Πηγῇ, ὁ πιστὸς λαὸς σου,
ἐν εὐρέσει τῆς σῆς μορφῆς, καὶ πανηγυρίζει, ἐν
Σγράππα τῆς Πυλίας, τιμῶν καὶ μεγαλύνων, τὴν
εὐσπλαγχνίαν σου.

Δίστιχον.

*Πρόσδεξαι Πανύμνητε Θεοκνήτορ
Ὅν σοι Γεράσιμος ἐξύφανεν ὕμνον.*

ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΣ
ΚΑΝΩΝ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΝ ΕΙΚΟΝΑ
ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
ΤΗΣ ΕΥΡΑΠΙΑΣ

(Ποίημα τοῦ Μητροπολίτου Ἐδέσσης Ἰωήλ)

*Εὐλογήσαντος τοῦ Ἱερῶς, τὸ Κύριε εἰσάκουσον,
μεθ' ὃ τὸ Θεὸς Κύριος ὡς συνήθως
καὶ τὰ ἐξῆς τροπάρια.*

Ἦχος δ΄. Ὁ Ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Τῆς Θεοτόκου τὴν εἰκόνα ἐν Σηράππα, τὴν θαυμαστῶς
ἐκ τοῦ χοῦς εὐρεθεῖσαν, τὴν βρούσιν τὴν ἐκχέουσαν
θαυμάτων ῥοάς, δεῦτε προσκυνήσωμεν, ἀνακράζον-
τες πάντες, πρὸς τὴν Λειπάρθενον, ἰκεσίας τὸν ὕμνον,
ὅπως προστάτις γένηται ἡμῖν, τοῖς ἐκζητοῦσιν, αὐτῆς
τὴν βοήθειαν.

**Δόξα. Τὸ αὐτό.
Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.**

Ὁ σιωπήσωμέν ποτε Θεοτόκε, τὰς δυναστείας σου λα-
λεῖν οἱ ἀνάξιοι· εἰ μὴ γὰρ σὺ προΐστασο πρεσβεύουσα,
τίς ἡμᾶς ἐρρύσατο ἐκ τοσούτων κινδύνων; Τίς δὲ διεφύλα-
ξεν ἕως νῦν ἐλευθέρους; Οὐκ ἀποστῶμεν Δέσποινα ἐκ
σοῦ· σοὺς γὰρ δούλους σώζεις αἰεὶ, ἐκ παντοίων δεινῶν.

Ὁ Ν΄ Ψαλμὸς καὶ ὁ κανὼν οὗ ἡ ακροστιχίς.
«Θεοτόκου εἰκόνα ἐν Σγράφπα λιτάζω. Ἰωήλ»

Ῥδὴ α΄. Ὑγρὰν διοδεύσας ὡσεὶ ξηράν.

Θεόνυμφε Κόρη ἐπιθυμῶ, τὸν ὕμνον σου πλέξαι, ἱκε-
σίαις πανευλαβῶς, διὸ καὶ αἰτοῦμαι τὴν σὴν χάριν,
ὅπως εἰς τέλος τὸ μέλος ἐργασωμαι.

Ἐύρέθη εἰκόνισμα τὸ σεπτόν, τῆς σῆς ἐμφερείας, ἐν τῇ
Σγράφπα ἀπὸ τῆς γῆς, ὡς δῶρον ἡμῖν τοῖς ἐνδεέσι,
καὶ ἐκζητοῦσι τὰ θεῖα ἐλέη σου.

Ὁ οἶκος σου Δέσποινα Μαριάμ, ἐν Σγράφπα ὑπάρχει,
ἰατρεῖον ἀσθενειῶν, ἡμῖν τοῖς ἐν πόθῳ προσκυνοῦσι,
τὴν θαυματόβρυτον θεῖαν εἰκόνα σου.

Ταμεῖον χαρίτων ὑπερφυές, Παρθένε ἀγία, ἐν τῇ
Σγράφπα εἰκόν, καθαίρουσα ὄντως ἀτεκνίας, τὰ
ἀνυπέρβλητα Μῆτερ ἐμπόδια.

Ἦδη γ'. Οὐρανίας ἀψίδος.

Ῥοθοδόξων τὰ πλήθη, χρεωστικῶς Δέσποινα, πρὸς τὴν σὴν ἀγίαν εἰκόνα, ἔτρεχον πάντοτε, ὅτε ἀλλόφυλοι, ἐπιδρομεῖς ἐν Πυλῖα, ἐφορμῶσι Πάναγνε, ταύτην δουλώσασθαι.

Κραταιὰν προστασίαν, καὶ ἀληθῆ σύμμαχον, ἔσχομεν ἀγία Παρθένε, τὸ σὸν ἐκτύπωμα, διὸ πρεσβείαις σου, μὴ ὀλιγῶρει ἐν Συράππα, τοὺς πιστοὺς σκεπάζουσα, ἐκ πάσης θλίψεως.

Ῥαὸς ἐν τῇ Συράππα, γονυπετῆς Δέσποινα, πρὸς τῆς σῆς σεμνῆς ἐμφερείας, καθικετεύει σε· ψυχῆς καὶ σώματος, ταῖς σαῖς λιταῖς μὴ ὀκνήσης, τὰ πολλὰ παθήματα, αὐτοῦ ἰάσασθαι.

Ῥλοθύμως τὸ μέλος, ἱκετικῶς ψάλλομεν, πάντες οἱ σοὶ δοῦλοι Παρθένε, Συράππας τὸ στήριγμα, γνώμην ἀπέλπιδα, καὶ τοῦ νοῦς τὰς φοβίας, ἀφ' ἡμῶν ἀπόστησον, τῇ δυναστεία σου.

Ῥιάσωσον, ταῖς σαῖς πρεσβείαις, τοὺς προσκυνοῦντας ἐν πίστει, ἐν τῇ Συράππα τὸ σὸν σεπτὸν εἰκόνισμα Δέσποινα, ἀπὸ κινδύνων ποικίλων καὶ νόσων.

Ῥεπίβλεψον, ἐν εὐμενεῖα πανύμνητε Θεοτόκε, ἐπὶ τὴν ἐμὴν χαλεπὴν τοῦ σώματος κάκωσιν, καὶ ἴασαι τῆς ψυχῆς μου τὸ ἄλγος.

Αἴτησις
καὶ τὸ κάθισμα.

Ἦχος β'. Πρεσβεία θερμῆ.

Προστάτις θερμῆ, τῆς Σγράππας Αειπάρθενε, ἡ
θεία εἰκὼν, τῆς σῆς μορφῆς ἐγένετο, διὸ ἡμᾶς τοὺς
δούλους σου, τοὺς ὑμνοῦντας θερμῶς τα ἐλέη σου, Ὑπε-
ραγία μὴ παύση ἀεὶ, διδοῦσα τὴν ἄμαχον πρεσβείαν
σου.

ᾠδὴ δ'. Εἰσακήκοα, Κύριε.

Ἐπακούεις Παντάνασσα, τοὺς ἀσπαζομένους τὸ σὸν
εἰκόνισμα, διὸ δὸς τὸ ἄκος ἅπασι, τοῖς ἐν ἀσθενείαις
περιπίπτουσι.

Ἰαμάτων τὸ πέλαγος, ἡ σεπτὴ εἰκὼν σου Μήτηρ
ὑπάρχουσα, ἀτεκνίας τα νοσήματα, ἐκ τῶν ἀνυ-
μούντων σε ἀπέλασον.

Κραταῖον ὑποστήριγμα, τῶν κατατρεγμένων ὁ θεῖος
κοῖκός σου, ἀναδέδεικται Πανάχραντε, διὸ τοὺς ἐν
θλίψεσι βοήθησον.

Ἐλαὸς τὴν εἰκόνα σου, ὡς πηγὴν ναμάτων ψυχῆς
καὶ σώματος, ζωοδόχων ἔχει Δέσποινα, ὅθεν ταῦτα
δίδου τοῖς ἰκέταις σου.

Ὡδὴ ε΄. Φώτισον ἡμᾶς.

Νεῦσον συμπαθῶς, πρὸς ἡμᾶς καὶ διασκέδασον, τοῦ βελίαιρ τας ποικίλας μηχανάς, ἃς δολίως καθ' ἡμῶν, στρέφει ἐκάστοτε.

Ἄνωθεν Ἀγνή, ἐπισκόπησον τὴν ποιμνὴν σου, καὶ προφύλαξον αὐτὴν ἐκ τῶν δεινῶν, καὶ σκανδάλων τοῦ δολίου πολεμήτορος.

Ἐπαρον Ἀγνή, τὰς σὰς χεῖρας πρὸς τὸν Κύριον, ὑπὲρ πάντων τῶν πτωχῶν ἐν τῇ ζωῇ, καὶ αἰτούντων τὰ τοῦ βίου ἀπαραίτητα.

Νῦν ὡς ἐνδεεῖς, ἀρετῶν Θεοχαρίτῳτε, ἐξαιτούμεθα τὴν σὴν ἐπισκοπὴν, ὅπως πάντες πλουτισθῶμεν τῇ σῇ χάριτι.

Ὡδὴ στ΄. Τὴν δέησιν.

Ἐσφίαν, τῇ γυναικὶ ἐδωρήσω, καὶ ἀνεῦρε τὴν εἰκόνα σου Μῆτερ, καὶ παραλύτου ἰάσω τοὺς πόδας, καὶ ἀτεκνίαν πολλῶν διεσκέδασας, ἐξ ὧν θαρρόοῦμεν σαῖς λιταῖς, τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἐκ συμπτώσεων.

Γηπόνος, ἐπιμελὴς Θεοτόκε, τῶν ψυχῶν ἡμῶν γενοῦ καὶ τὸν σπόρον, τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ σου, καταβαλοῦσα μὴ παύῃ ἐν αὐλαξιν, τῶν καρδιῶν ἡμῶν ἀγνή, ὅπως σχῶμεν τὸ ἄριστον κάρπωμα.

Ροαῖς σου, ὡς ἡ πηγὴ Ζωοδόχος, τὸν λαόν σου ἐν τῇ Σγράφπα Παρθένε, μὴ ἀμελήσῃ ἀπαύστως ποτίζειν, θαυματουργοῦσα πιστοῖς ὑπὲρ ἔννοϊαν, σὺ γὰρ ὑπάρχεις ποταμός, καὶ ἡ βρῦσις ἐλέους τῆς χάριτος.

Ἄσπόρως, τὸν ποιητὴν τῶν ἀπάντων, καὶ Φιλάνθρωπον Δεσπότην ἐτέξω, ἵνα ἡμεῖς ἐκ τοῦ λάκκου πταισμάτων, ἀνορθωθῶμεν Παρθένε Θεόνυμφε, διὸ προστρέχομεν αἰεὶ, ἐπὶ σὲ ἐκζητοῦντες τὴν ῥώμην σου.

Ἀιάσωσον, ταῖς σαῖς πρεσβείαις, τοὺς προσκυνοῦντας ἐν πίστει, ἐν τῇ Σγράφπα τὸ σὸν σεπτὸν εἰκόνισμα Δέσποινα, ἀπὸ κινδύνων ποικίλων καὶ νόσων.

Ἄχραντε, ἡ διὰ λόγου τὸν Λόγον ἀνερμήνεύτως, ἐπέσχάτων τῶν ἡμερῶν τεκοῦσα διάσωσον, ὡς ἔχουσα μητρικὴν παρῶρησίαν.

Αἴτησις καὶ τὸ Κοντάκιον.

Ἦχος β'. Τοῖς τῶν αἱμάτων σου.

Ὡς θησαυρὸν ἐκ τῆς γῆς παρελάβομεν, τὴν ἱεράν σου εἰκόνα Παντάνασσα, καὶ ἐγκαυχόμεθα πάντες οἱ δοῦλοί σου, ἐν τῇ Πυλῖα καὶ Σγράφπα κηρύττοντες, τὸ πλῆθος ἀγνῆ τῶν θαυμάτων σου.

Προκείμενον.

Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ.

Στίχ. Ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε, καὶ κλίνον τὸ οὖς σου, καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου, καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς σου, καὶ ἐπιθυμήσει ὁ Βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου.

Εὐαγγέλιον

Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν
(α' 39-56)

Ἄναστᾶσα δὲ Μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐπορεύθη εἰς τὴν ὄρεινὴν μετὰ σπουδῆς, εἰς πόλιν Ἰούδα, καὶ εἰσηλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου, καὶ ἠσπάσατο τὴν Ἐλισάβετ· καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἡ Ἐλισάβετ τὸν ἄσπασμόν τῆς Μαρίας, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς, καὶ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ, καὶ ἀνεφώνησε φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εἶπεν· Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου, καὶ πόθεν μοι τοῦτο, ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρὸς με; ἰδοὺ γάρ, ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἄσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὠτά μου, ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου, καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα, ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου. Καὶ εἶπε Μαριάμ· Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρι μου, ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ· ἰδοὺ γάρ, ἀπὸ τοῦ νῦν, μακαριοῦσί με πάσαι αἱ γενεαί, ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατός, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ἔμεινε δὲ Μαριάμ σὺν αὐτῇ ὡσεὶ μῆνας τρεῖς, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

Δόξα.

Πάτερ Λόγε Πνεῦμα, Τριάς ἢ ἐν Μονάδι, ἐξάλειψον
τὰ πλήθη, τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Καὶ νῦν.

Ταῖς τῆς Θεοτόκου, πρεσβείαις ἐλεῆμον, ἐξάλειψον τὰ
πλήθη, τῶν ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἐλέος σου
καὶ κατὰ τὸ πλήθος τῶν οἰκτιρῶν σου, ἐξάλειψον τὸ
άνόμημά μου.

Προσόμοιον.

Ἦχος πλ. β'. Ὁλην ἀποθέμενοι.

Αέσποινα Πανάμωμε, πάσης Πυλίας ὁ κόσμος, καὶ
τῆς Σγράφπας καύχημα, τὸ σεπτὸν εἰκόνισμα, ἐμ-
φερείας σου, ἀληθῶς γέγονεν· ὅθεν ὀρθοδόξων, τὰ
πληρώματα τοῖς ἄσμασι, ἐν πίστει πάντοτε, τοῦτο κα-
ταστέφει αἰτούμενα, καρδίας καθαρότητα, λύσιν ἀθυ-
μίας καὶ δύναμιν, κινδύνων τὸ τέλος, καὶ σάλον πει-
ρασμῶν βιοτικῶν, τὴν ταχυτάτην κατάπαυσιν, πρε-
σβείαις σου Πάναγνε.

Ὁ Ἱερεὺς: Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου...

Ἦδὴ ζ'. Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας.

Πῶς ἐξέκλινα Μῆτερ, τῆς ὁδοῦ τῆς εὐθείας τῆς σω-
τηρίας μου, ἐν βάθει ἁμαρτάδων, καὶ πράξεων ἀτό-

πων, ἐμπεσῶν ὡς ὁ ἄσωτος, διὸ θερμῶς ἐκζητῶ, τὴν σὴν ἐπικουρίαν.

Ἄκατάφλεκτον βάτον, σὲ προεῖδε Παρθένε, ὁ κραταῖος Μωϋσῆς, διὸ τὰ φρυγανώδη, ἐφάμαρτά μου πάθη, τῷ πυρὶ κατακαίουσα, τῶν πρεσβειῶν σου ταχύ, μὴ διαλίπης Μήτηρ.

Λοιμικὰς ἀσθενείας, καὶ τὰς νόσους ἀτέκνων, καὶ τὰ ἐπίλοιπα, παθήματα ἀνθρώπων, τῇ θεῖα σου εἰκόνι, ἐν τῇ Συγράππα θεράπευσον, ἵνα ὑμνῶμεν ἀγνή, χαρίτων σου τὸν πλοῦτον.

Ἰατροεῖς Παρθένε, τοὺς ἐν πίστει τιμῶντας, τὸ σὸν εἰκόνισμα, ἐκ πάσης ἀρρώστιας, ψυχῶν τε καὶ σωμάτων, καὶ ἐκ πάσης κακώσεως, τοῦ ἀρχεκάκου ἐχθροῦ, οὗ σύντριψον τὸ θράσος.

Ῥδὴ η΄. Τὸν Βασιλέα.

Τοῦ ἀντιδίκου, ἐπιδρομὰς καὶ τὰ βέλη, κατασπάζουσα Παρθένε μὴ ὀκνήσης, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας, τὴν σὴν εἰκόνα σῶσον.

Ἀντιβολῶ σε, Ὑπεραγία τὴν Συγράππαν, καὶ κατοίκους ἐν αὐτῇ τοὺς Ὁρθοδόξους, σκέπαζε διδοῦσα, αὐτοῖς τὴν ὑγίειαν.

Ζωὴν τὴν ἄνω, καὶ τὰς μονὰς Παραδείσου, καὶ τὴν ὄρασιν προσώπου τοῦ Υἱοῦ σου, χάρισαι ὡς Μήτηρ, τοῖς τέκνοις σου Παρθένε.

Ὡς πάλαι ὠφθης, ἡ κραταιὰ προστασία, τῆς Πυλίας ἐξ ἐχθρῶν ποικιλωνύμων, οὕτω καὶ τὴν Σγράφπαν, φροντίζουσα μὴ παύση.

Ῥδὴ θ'. Κυρίως Θεοτόκον.

Ἰάτειρα ἐφάνης, ἐν ἐσχάτοις χρόνοις, ἐν τῇ πολίχνῃ τῆς Σγράφπας παρέχουσα, τὰ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, Μῆτερ πρόσφορα.

Ὡς ἄλλη σιτοδότις, θρέψον Θεοτόκε, τοὺς εὐλαβῶς τὴν ἀγίαν εἰκόνα σου, ἀσπαζομένους ἐν Σγράφπα Θεομακάριστε.

Ἡ χώρα τῆς Πυλίας, καὶ πολίχνῃ Σγράφπα, ὡς θησαυρὸν τὴν εἰκόνα σου ἔχομεν, ἐξ ἧς πολλὰ προσδοκῶμεν Θεοχαρίτωτε.

Λιμὴν χειμαζομένων, φάνηθι τοῖς πᾶσι, τοῖς εἰσιοῦσι πιστοῖς ἐν τῷ οἴκῳ σου, ἐν τῷ χωρίῳ τῆς Σγράφπας Αἰμακάριστε.

Τὸ Ἄξιόν ἐστι καὶ τὰ Μεγαλυνάρια.

Χαίροις Αἰειάρθενε Μαριάμ, Σγράφπας τῆς πολίχνης, καὶ Πυλίας ἡ χαρμονή, χαίροις τῶν στενόντων, τὸ κούφισμα καὶ ἄκος, καὶ τῶν ἐν ἀσθενείαις, ταχεῖα ἴασις.

Πάντες προσκυνοῦμεν πανευλαβῶς, Δέσποινα Παρθένε, τὴν εἰκόνα σου τὴν σεπτὴν, ἐν τῇ κώμῃ

Σγράππα, αἰτοῦντες τὴν σὴν χάριν, ὅπως ὑγείαν σχώμεν, ψυχῆς καὶ σώματος.

Ἦσεπτή εἰκὼν σου ὡς θησαυρός, καὶ χρυσὸς ἐκ βάθους, ἀνεσύρθη ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ χαρὰν τοῖς πᾶσιν, μετέδωκε Παρθένε, ἅγια Θεοτόκε, Σγράππας τὸ στήριγμα.

Πάλαι μὲν ἀπέκρουσας τῶν ἐχθρῶν, ἐν Πυλῖα Μητέρα, ἀπαισίας ἐπιδρομάς, νῦν δέ ἐν τῇ Σγράππα, σκεδάζεις τοῦ Βελιάρ, δεινοῦ ἀνθρωποκτόνου, τὰ μηχανήματα.

Χαίροις δυστυχούντων ἐν τῇ ζωῇ, Μητέρα Θεοτόκε, ἢ ἀνάκλησις καὶ χαρὰ, χαίροις θλιβομένων, παραμυθία ὄντως, καὶ τῶν ἀπηλπισμένων, στερῶν κραταίωμα.

Χάριν τῆς εἰκόνοσ σου οἱ πιστοί, ἐκζητοῦμεν πάντες, ἐν τῇ Σγράππα σεμνοπρεπῶς, ὅπως εἰρηναῖον, διάγωμεν τὸ μῆκος, τοῦ βίου ἡμῶν Μητέρα, τοῦ πολυφρόντιδος.

Τὸ Τρισάγιον καὶ τὸ Ἀπολυτίκιον.

Ἦχος α΄. Τῆς Ἐρήμου.

Τὴν σεπτήν σου εἰκόνα, ὡς πηγὴν ζωοπάροχον, ἐν τῇ κώμῃ Σγράππα Παρθένε, οἱ Ὁρθόδοξοι ἔχοντες, γεραίρομεν θησαυρῖσμα τὸ σόν, καὶ ὕμνοις καταστέφομεν αὐτό, ἀναβλύζει γὰρ ἰάσεις ὑπερφυεῖς, τοῖς εὐλαβῶς

κραυγάζουσι· Δόξα τῇ γλυκυτάτῃ σου μορφῇ, δόξα τῷ
θείῳ τόκῳ σου, δόξα τῷ ἐνεργοῦντι διὰ σοῦ, πᾶσιν ἰά-
ματα.

Ἐκτενὴς καὶ Ἀπόλυσις, μεθ' ἣν ψάλλομεν τὸ ἐξῆς·

Ἦχος β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου.

Ἄέσποινα εἰκόνισμα τὸ σόν, ἐν τῇ κώμῃ Σγράφπας
ὡς ὄλβον, Μῆτερ κατέχοντες, πάντες ἀρνούμεθα ψυ-
χῆς τὰ πρόσφορα, καὶ σωμάτων τὴν ἴασιν, καὶ πάσης
ἀνάγκης, ἐν τῷ βίῳ Ἄχραντε τὴν διευθέτησιν, ὅθεν ἀνα-
τείνομεν χεῖρας, πρὸς τὴν σὴν μορφὴν καὶ βοῶμεν, μὴ
ἐάσης μόνους τοὺς ἰκέτας σου.

Ἀπόλυσις.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

**† Ὁ Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας
κ.κ. ΙΩΗΛ**

Επίλογος

Η μία, αγία, καθολική και αποστολική Εκκλησία τού Χριστού με το σωτηριώδες, αγιαστικό και λειτουργικό έργο της, αποτελεί, ιδίως στις μέρες μας, τη μόνη παρηγοριά και ελπίδα. Πουθενά αλλού ο κόσμος δεν μπορεί να βρει αυτά που βρίσκει στην Εκκλησία: την αίσθηση της ζωντανής παρουσίας τού Θείου Λόγου και της σωστικής Του δυνάμεως.

Η πείρα μαρτυρεί ότι, εκεί όπου ο ιερέας είναι ζηλωτής, ευλαβής, ορθόδοξος και εργάζεται πνευματικά, εκεί παρατηρείται δαψιλής και ευδιάθετη η προσέλευση των πιστών. Με πίστη, αγάπη και ελπίδα στον Θεό, το θεάρεστο έργο που επιτελεί ο πατήρ Ιερεμίας, εφημέριος του ιερού προσκυνημάτων Ζωοδόχου Πηγής Σγράφπας, εξαγγέλλεται προς πάσα κατεύθυνση, ούτως ώστε να αναδεικνύεται ο θησαυρός της αληθείας, η ζωή και ο Λόγος τού Κυρίου ημών Ιησού Χριστού.

Στο κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο αναφέρεται «Αγαπήσεις Κύριον τον Θεόν σου, εξ όλης της ψυχής σου, εξ όλης της διανοίας σου και αγαπήσεις τον πλησίον σου ως εαυτόν». Η προσωπική αντίληψη του κάθε προσκυνητή, αλλά και το πνευματικό μήνυμα που μας χαρίζει ο ιερός αυτός τόπος, μας οδηγεί να ζητήσουμε, να μας αξιώσει ο Θεός να γίνουμε μέτοχοι και κληρονόμοι της ουράνιας Βασιλείας Του, δια πρεσβειών της Παναχράντου Αυτού μητρός και πάντων των Αγίων.

Βιβλιογραφία

- Άγιος Νεκτάριος Πενταπόλεως, Σοφοκλή Γ. Δημητράκοπούλου, Αθήνα 2005
- Απομνημονεύματα ήτοι Ιστορία της Επανάστασεως των Ελλήνων, Νικολάου Σπηλιάδη, Αθήνα 2007
- Δοξαστικές και Ικετήριες Ωδές στην Υπεραγία Θεοτόκο, Αρχιμ. Θεόκλητου Ι. Μπρούτζη, Σπερχειάδα, Φεβρουάριος 2007
- Έγγραφο εν Καρυαίς Αγίου Όρους τη 10η Μαΐου 1984, Γέρων Αντώνιος, Μοναχός Γρηγοριάτης, Αντιπρόσωπος - Επιστάτης παρά τη Ιερά Κοινότητα, τη εντολή της Χιλιανδαρινής Ι. Επιστασίας. (Να πολυτονιστή)
- Ελληνισμός και Ορθοδοξία διαχρονική έκδοση, Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, Αθήνα 2015
- Ελληνορθόδοξη Παράδοση, Κωνσταντίνος Χολέβας, Αθήνα 2003
- Ένας δρόμος στο νότο, Χώρα Πύλος Μεθώνη, Γιάννης Μπίρης, Αθήνα 2002
- Η Ναυμαχία του Ναβαρίνου, Κ. Μ. Γουντχάουζ, μετφρ. Βασίλειος Π. Καλδής, Αθήνα 1977
- Η Πύλος στη διαδρομή των αιώνων, Ηλία Μυσιρλή, Αθήνα 2003
- Ιερό Προσκύνημα Ζωοδόχου Πηγής Σγράππας, Ιερατικό Φυλλάδιο Ι.Μητροπόλεως Μεσσηνίας, Καλαμάτα 1990
- www.romiosini.org.gr

Περιεχόμενα

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ	3
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	19
ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΟΣ	21
Η ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΥΡΕΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΕΙΚΟΝΟΣ	25
Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΟΣ	30
ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ	35
Η ΓΕΡΟΝΤΙΣΣΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ	47
Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΣΤΗ ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΤΟΥ ΝΑΒΑΡΙΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΣΠΗΛΙΑΔΗ	53
Η ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ ΜΕ ΤΗ: Α) ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΣΧΟΙΝΟΛΑΚΑΣ ΤΟ 1825 ΚΑΙ Β) ΤΟΥΣ ΓΑΛΛΟΥΣ ΠΕΣΟΝΤΕΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΜΑΙΖΩΝΟΣ	62
ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ	73
ΑΣΜΑΤΙΚΗ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΜΙΚΡΑΓΙΑΝΝΑΝΙΤΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΗΣ ΣΓΡΑΠΑΣ	93
ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΝΩΝ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΗΣ ΣΓΡΑΠΑΣ	129
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	141
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	142

Ἀπολυτίκιον.
Ἦχος α΄. Τῆς Ἐρήμου.

Τὴν σεπτὴν σου εἰκόνα, ὡς πηγὴν ζωοπάροχον, ἐν τῇ κώμῃ Σγράππα Παρθένε, οἱ Ὁρθόδοξοι ἔχοντες, γεραίρομεν θησαύρισμα τὸ σόν, καὶ ὕμνοις καταστέφομεν αὐτό, ἀναβλύζει γὰρ ἰάσεις ὑπερφυεῖς, τοῖς εὐλαβῶς κραυγάζουσι Δόξα τῇ γλυκυτάτῃ σου μορφῇ, δόξα τῷ θείῳ τόκῳ σου, δόξα τῷ ἐνεργοῦντι διὰ σοῦ, πᾶσιν ἰάματα.

Κοντάκιον.
Ἦχος β΄. Τοῖς τῶν αἱμάτων σου.

Ὡς θησαυρὸν ἐκ τῆς γῆς παρελάβομεν, τὴν ἱεράν σου εἰκόνα Παντάνασσα, καὶ ἐγκανχόμεθα πάντες οἱ δοῦλοι σου, ἐν τῇ Πυλῖα καὶ Σγράππα κηρύττοντες, τὸ πλῆθος ἀγνῆ τῶν θαυμάτων σου.

ISBN: 978-618-81902-3-8

